

O strukturi rojstnih imen v Sloveniji

Janez Keber

IZVLEČEK: Razprava o strukturi rojstnih imen v Sloveniji, ki temelji na statističnih podatkih iz leta 1994, je sestavljena iz dveh delov. V prvem so po splošnem uvodu obravnavana zložena moška in ženska imena po abecednem redu njihovih sestavin. Pri tem so upoštevane tudi tuje imenske podstave, ki jim je dodana slovenska sestavina (npr. morfema **-mir** in **-slav**), a tudi nekatera druga, predvsem germanska zložena imena, ki so skupaj s tvorjenkami pri nas najbolj v rabi. V drugem delu so po uvodu, v katerem je govor o oblikovanju glasovne podobe rojstnih imen, obdelana moška in ženska imena glede na končaje oziroma priponska obrazila. S slovenskimi sestavinami, morfe-
mi in priponskimi obrazili so se izvirno tuja imena preoblikovala in se vključila v slovenski jezikovni in kulturni prostor.

ABSTRACT: The discussion on the structure of first names in Slovenia is based on the statistical data from the year 1994 and consists of two parts. The first part brings a general introduction and discusses compound masculine and feminine names according to the alphabetical order of their component parts. An account of the foreign bases to which a Slovenian component was added (e.g. the morphemes **-mir** and **-slav**) is given, but also some other compound names were taken into consideration – especially those Germanic compound names which are, together with their derivations, frequently used in Slovenia. After general introduction on formation of the phonetic realization of first names the second part discusses masculine and feminine names according to their suffixes. Slovenian component parts, i.e. the morphemes and the suffixes transformed the originally foreign names so that they became part of the Slovenian linguistic and cultural systems.

0 UVOD

V letu 1996 je izšla druga dopolnjena izdaja mojega *Leksikona imen*. Izbor dodatnih imenskih gesel je temeljil na statističnih podatkih o vseh uradno zapisanih imenih v Sloveniji z dne 31. 12. 1994. Po izidu dopolnjene izdaje *Leksikona imen*

so na Mohorjevi družbi Celje omenjena uradno zapisana imena uredili po končajih kot nekakšen obrnjeni slovar. Pri tem so iz tehničnih razlogov izpustili dvojna imena, saj besedotvorno ne prinašajo nič novega.¹ Njihova želja je bila, da bi te podatke uporabil za kako zanimivo objavo. S tem prispevkom izpolnujem njihovo željo, obenem pa jo posvečam 80-letnici svojega univerzitetnega profesorja akad. Franca Jakopina, ki je že napisal razpravo o strukturi priimkov.²

Za ponazoritev produktivnosti posameznih imenskih podstav in priponskih obrazil bom navajal njihovo pogostnost oziroma frekvenco. Iz frekvenc posameznih imen znotraj skupin, ki jih tvorijo imenske podstave ali priponska obrazila, pa je mogoče ugotoviti stopnjo zakoreninjenosti imen, ki so v rabi v Sloveniji.³ Da bi si bolj predstavljali številčne podatke o imenih, naj navedem nekaj osnovnih podatkov. Dne 31. 12. 1994 je bilo v Sloveniji skupno 34707 uradno zapisanih imen, od tega 16199 moških in 18508 ženskih. Za našo obravnavo je bistven tudi podatek, da je bilo v Sloveniji 18348 (8454 moških in 9894 ženskih) *dvojnih imen*⁴ (npr. **Ana Marija, Ana-Marija; Anamarija** je *zloženo ime*⁵) in celo 31 (17 moških in 14 ženskih) *trojnih imen* (npr. **Daniel Peter Martin, Rudi Rok Anton, Feliks-Srečko-Anton, Ana Marija Reza, Jelka Marija Pavla, Lea Ada Jožefa**). Ker dvojnih imen zaradi že omenjenega razloga ne bom upošteval, bo v moji obravnavi upoštevano preostalih 16.359 imen.

Moje obravnavanje strukture imen v Sloveniji je po uvodu sestavljeno iz *dveh* delov. V *prvem* bom razporedil, obdelal in komentiral moška in ženska zlož-

¹ Tu jih navajam samo v primerih, ko kako za obravnavo zanimivo ime nastopa samo kot dvojno ime.

² Gl. Franc Jakopin, *Struktura slovenskih priimkov v statistični osvetlitvi, Slavistična revija* 25 (1977), kongresna, 5–25.

³ O d celotnega rojstnoimenskega fonda v Sloveniji imata namreč skoraj dve tretjini frekvenco 1 (leta 1994 natančno 22676 ali 65,3 %, tj. 10496 moških in 12180 ženskih imen). Med temi je večina tujejezičnih imenskih tvorb, med katerimi so opazna imena priseljencev iz nekdanjih jugoslovanskih republik. Zaradi varstva osebnih podatkov že v *Leksikonu imen 1996* nisem smel navajati frekvenc 1, 2, 3 (opisno sem jih poimenoval unikatna, skoraj unikatna, skorajda unikatna), prav tako ne v dodatnem *Seznamu vseh uradno zapisanih imen s frekvencami v Sloveniji z dne 31. 12. 1994*. Tudi tokrat se bom tega držal. V spiskih in tabelah, kjer navajam frekvence, bodo torej imena s frekvencami 1, 2, 3 brez številčk.

⁴ Izraz *dvojno ime* pomeni 'ime, ki ga tvorita dve narazen ali z vezajem pisani imeni'. V veliko modo so prišla v novejšem času, sicer pa jih je možno najti že v starejših matičnih knjigah. Večimenskost je bila v zgodovini v glavnem privilegij vladarskih in plemiških oseb, a tudi posebnost menihov, redovnic itd. Iz koledarskih vzrokov so dvojna imena nastala zato, ker so nesvetniškimi dodajali svetniška imena, npr. **Alojz Slavko, Branko Franc, Milena Emilija**. Opazna je skupina dvojnih imen, ki jih tvorijo polne in skrajšane oblike imen ali tvorjenke, npr. **Aleksander Sašo, Žane Janez, Žan-Jan, Janez Janko, Jernej Nejc, Ana Nuša, Danijela Danica, Natalija Nataša**. Zanimivo je, da je dvojnih imen le malo manj kot vseh ženskih imen skupaj.

⁵ Izraz *zloženo ime* uporabljam za 'ime, zloženo iz dveh ali več imen, pisanih skupaj'. Običajna zložena imena, imenovana tudi dvočlenska, ker so zložena iz dveh sestavin ali členov, so imeli že stari Grki, Germani in Slovani, a tudi Arabci.

na imena glede na njihovo prvo in drugo sestavino. Pri tem bom upošteval predvsem imena slovanskega izvora, a tudi hibridne tvorbe, tj. ko se tuji imenski podstavi doda slovanska sestavina, npr. **-mir**, **-slav** s funkcijo morfema, ki ji omogoči lažjo vključitev v slovenski jezikovni sistem. Nadalje bom prikazal nekatere tuje imenske podstave in imena, ki so sestavine zloženih imen in podstave za tvorjenke s priponskimi obrazili, ki so na voljo v slovenskem jeziku. Vzorčna primera za to sta imeni **Ana** in **Marija**, ki se pojavljata skupaj ali vsaka zase v številnih zloženkah, tvorjenkah in sprejetih tujih oblikah (gl. tabeli v nadaljevanju). Kot primer dolgega imena, ki je bilo krajšano na različne dele, iz katerih so potem nastajale tvorjenke, navajam ime **Elizabeta**.⁶ V drugem delu bom razporedil, obdelal in komentiral moška in ženska imena glede na njihove končaje ali priponska obrazila. Tudi v tem delu bom upošteval predvsem slovanska priponska obrazila, s pomočjo katerih so se izvorno tuja imena organsko vključila v slovensko okolje. Iz končajev so prepoznavna tudi nekatera tuja priponska obrazila in drugi deli zloženih imen, od katerih so nekateri obdelani že pri zloženih imenih.

1 ZLOŽENA IMENA

Zložena imena so značilna za staro grščino, hebrejščino, za germanske in slovanske jezike in celo za arabščino. Za mojo obravnavo pridejo v poštev ob slovanskih še germanska oziroma nemška, delno še starogrška in starohebrejska – odvisno od tega, katera imena pri nas izhajajo iz njih. Na stranska vrata prihajajo v slovenski prostor s priseljenci iz nekdanjih jugoslovanskih republik tudi muslimanska imena arabskega in turškega izvora. Pri teh sem moral upoštevati njihov izvor, da bi jih ločil od drugih, kadar je prišlo do sovpadanj nekaterih sestavin oziroma končajev. Sicer pa v tokratni razpravi teh imen, ki jih je kar precej, a so večinoma unikatna, zaradi nepoznavanja arabščine in turščine nisem upošteval.

Stari Grki so imeli imena večinoma iz vzdevkov in metafor. Po indoevropskem vzorcu so mnoga starogrška (tako tudi staroslovanska in starogermanska) imena zložena iz dveh sestavin, členov ali morfemov. Od 5. stol. pred n. št. so bila pogosta zložena imena z metaforičnim ali simboličnim pomenom, npr.: **Agēsilaos** ‘voditelj množice’ (prim. hebr. **Abraham** ‘oče množice’), **Aléxandros** ‘mož, ki brani (pred sovražnikom)’, **Dēmsthénēs** ‘moč ljudstva’, **Periklēs** ‘zelo slaven’, **Nikostrátos**

⁶ Ime **Elizabeta** je hebrejsko, kjer se glasi **Elišeba** s prvotnim pomenom ‘moj bog je polnost, moj bog je prisega’. Ime je zloženo iz sestavin *El(i)*- ‘bog’ in *šeba* ‘sveto število sedem’, na katerega so prisegali. Tako dolgo ime se je že v svoji osnovni obliki precej spreminjalo, kar dokazujejo različice **Alžbeta**, **Ažbeta**, **Elisabeth**, **Elisabetta**, **Elisaveta**, **Elizabet**, **Elizabete**, **Elizabeth**, **Elizbeta**, **Elžbieta**, **Erszebet**, **Erzsebet**, **Eržebet**. Po krajšanju posameznih delov tega imena pa se pri nas pojavljajo naslednje skrajšane oblike in tvorjenke: **Beta**, **Beti**, **Betika**, **Betina**, **Betka**, **Betti**, **Bettina**, **Ela**, **Eli**, **Elica**, **Elis**, **Elisa**, **Eliza**, **Elka**, **Elza**, **Elzana**, **Elzi**, **Elzina**, **Iza**, **Izabeta**, **Jalža**, **Jelica**, **Jelisava**, **Lešpeta** (Josip Jurčič, Klošterski žolnir), **Lili**, **Liza**, **Lizabeta**, **Lizelota**, **Lizika**, **Lizoga** (Prežihov Voranc, Požganica), **Ošpeta** (Janko Kersnik, Postna premišljanja), **Špela**, **Špelica**, **Špelka**.

‘vojska zmagovalca’, **Philippos** ‘ki ima rad konje’, **Theódōros** ‘božji dar’ (prim. še **Apolodor**, **Artemidor**, **Izidor**, tj. ‘dar Apolona, Artemide, Izide’). Vrstni red nekaterih grških sestavin se je dal obrniti, npr. **theós** ‘bog’ in **dóron** ‘dar’ v imenih **Theódōros**, **Dōrótheos**, slovensko **Teodor** in **Dorotej** z bolj znano žensko obliko **Doroteja** (gl. tabelo **Dor-**). V slovenski etnični prostor so grška imena prišla večinoma prek latinščine, deloma tudi prek ruščine ter srbsčine ali hrvaščine.

Hebrejska, natančneje starohebrejska imena, ki so prek grščine in latinščine prišla tudi k nam, se zaradi omenjanja v Svetem pismu imenujejo tudi *svetopisemska* ali *biblijska*. Ta imena so glede na svojo zgradbo večinoma skladske zveze, tj. misli, stavki z versko vsebino. Povezanost z božjim imenom je značilna za mnoga hebrejska imena. Sestavino **El-/el**, ki je skupno ime za Boga, imajo npr. imena: **Elizabeta**, hebr. **Elšeba** v pomenu ‘moj Bog je prisega’; **Emanuel** ‘Bog je z nami’; **Danijel** ‘Bog je moj sodnik’, **Gabrijel** ‘božji mož; božji junak’; **Lazar**, hebr. **Eleazar** ‘Bog je moj rešitelj’; **Elija**, hebr. **Elijáhu** ‘Jahve moj Bog’ itd. V imenu **Elija** se kot druga sestavina pojavi **Jahve**, ime Boga v stari zavezi. Iz strahu pred tretjo božjo zapovedjo si ga Judje niso upali izgovarjati. V zloženih imenih se zato kot prva sestavina uporablja skrajšana oblika, npr. v imenih z začetnim **Jo-**: **Johan**, starejše **Jehohanan**, v pomenu ‘Bog je milostljiv’, gr. **Johánnes**, lat. **Joannes**, sle. **Janez**; **Jožef**, hebr. **Joséf** ‘Bog lahko pomnoži’; **Jonatan** ‘Bog je dal’ (podobno **Natanael** in gr. **Theódōros**, sle. **Božidar**). Kot druga sestavina se **Jahve** pojavi (tudi skrajšano) v imenih: **Jeremija**, hebr. **Jirmejáhu** ‘naj Jahve dvigne’; **Matija**, hebr. **Mattitjáhu** ‘moj dar je Bog’; **Tobija**, hebr. **Tóbijah** ‘Jahve je dober’; **Zaharija**, hebr. **Zaharjáh** ‘Bog (Jahve) se spominja’. Božje je tudi ime **Jezus**, hebr. **Ješua**, skrajšano iz **Jehošua** ‘Jahve je rešitelj’. Svetopisemska imena so prišla v slovenski prostor večinoma prek latinškega, v manjši meri iz grškega z ruskim ali srbskim posredovanjem.

Germanska, tj. predvsem *nemška* imena so se na slovenskem etničnem ozemlju uveljavljala v dolгих stoletjih nemške nadvlade in so močno zaznamovala slovenski imenski fond. Velika večina germanskih imen je nastala iz zloženih samostalnikov. Te zloženke so imele čustven ali simboličen pomen, večinoma pa so simboli ali metafore, ki izražajo moč, slavo, boj, božje varstvo. To velja tudi za ženska imena, čeprav se razlikujejo po drugi sestavini. Značilne za položaj in značaj ženski so sestavine **gard** ‘bivališče’, **lind** ‘kača’, **trud** ‘zvestoba’, npr. **Berelinde** ‘medved kača’, **Brunhilde** ‘oklep vojaški’, **Ermengarde** ‘Arminovo bivališče’, **Gertrude** ‘kopje zvesto’, sle. **Jedrt**, **Jera**. Sestavine, ki so tvorile nekdanja germanska imena, niso posebno številne. Po Förstemannu se 464 germanskih osebni imen končuje na **wulfo** ‘volk’, 372 na **hari** ‘vojska; sovražnik; ljudstvo’, 389 na **berhto/beraht** ‘bleščeč, svetel, jasen’, 347 na **waldo** ‘vladar, vodja’, 254 na **riko** ‘vladar; mogočen, silen’, 199 na **baldo** ‘pogumen’. V nadaljevanju navajam še nekaj bolj znanih germanskih sestavin v imenih, ki so uveljavljena tudi pri nas: **got** ‘bog’: **Gotfrid**; **arn** ‘orel’: **Arnwald**, sle. **Arnold**; **bern** ‘medved’: **Bernhart**, sle. **Bernard**; **hiltja** ‘boj’: **Hiltigart**, sle. **Hildegarda**, skrajšano **Hilda**; **Mathilt**, sle. **Matilda**; **wīg** ‘boj’: **Hlutwig**, sle. **Ludvik**; **sigu/sigi** ‘zмага’: **Sigifrid**, sle. skrajšano **Žiga**; **hart** ‘močen’: **Leonhart**, sle. **Lenart**; **Rikhart**, sle. **Rihard**; **kuoni** ‘drzen, pogumen’: **Kuonrat**, sle. **Konrad**; **ōd/ēd** ‘lastnina, imetje, bogastvo’: **Otmar**, **Edmund**, **Edwart**, sle. **Edvard**; **fridu** ‘mir’: **Fridrik**, sle. **Friderik**; **rīchi/rik** ‘vladar; močen, silen’:

Erik; hröd/hruod 'sloves, slava, slaven': **Hrodberht**, sle. **Robert**; **munt** 'obramba': **Edmunt**, sle. **Edmund**. Nekdanji pomen germanskih zloženih imen se je sčasoma pozabljal, nekateri deli imen so se bolj ali manj skrajšali, zato so nastale številne različice. Del tega procesa se je odrazil tudi v našem imenskem fondu, kamor so prišla tudi nekatere nemške različice krščanskih imen, ki so sicer v Nemčiji pomenila osvežitev v izboru imen. Protestanti so ohranili spoštljiv odnos do starih nemških imen. Te so še naprej uporabljali tudi vladarji in plemstvo. Katoličani so bolj dosledno in hitro uveljavili krščanska imena, ki so se kmalu prilagodila nemškemu jeziku.

Ko govorimo o *slovenskih* zloženih imenih oziroma o zloženih imenih v slovenskem prostoru, bi lahko izpostavili dve obdobji. Prvo je obdobje od naselitve do pokristjanjenja Slovencev, po katerem so bila slovenska imena tja do 16. stoletja polagoma izpodrinjena s krščanskimi. Drugo obdobje je po večstoletnem zatonu slovenskih imen slovanskega izvora, ki so bila kot poganska uradno prepovedana na tridentskem koncilu, nastopilo ob koncu 19. stoletja, začenši s čitalniško dobo ter v odporu proti germanizaciji in v političnih bojih med liberalci in klerikalci. Naprednjaki so se tedaj zavedeli majhnega izbora in tujosti svojih imen, zato so začeli sprejemati slovanska imena od drugih slovanskih narodov, zlasti od najbližjih južnih. V tem oziru so nam po prvi, še posebno pa po drugi svetovni vojni "pomagali" tudi priseljenci iz drugih jugoslovanskih republik, kar je dobro razvidno iz prikazov v nadaljevanju. Današnji delež imen slovanskega izvora je torej glede na stanje pred tisoč leti precej podobno, obnovljeno, morda je nekoliko več neslovensko slovanskega, kajti v teh stoletjih so se tudi slovanski jeziki razvijali vsak po svoje in se bolj razlikujejo med seboj kot npr. pred 1000 leti.

Prvo obdobje je glede imen razmeroma dobro raziskano, tako da je verjetno evindentirana večina slovanskih, torej staroslovenskih imen, ki so bila v rabi na slovenskem etničnem ozemlju. Zgodovinar France Kos v razpravi *Ob osebnih imenih pri starih Slovencih* našteva iz listin 367 imen. Johann Scheinigg v razpravi *Slovenska osebna imena v listinah omenja* 190 imen. Avstrijski imenoslovec Otto Kronsteiner pa v knjigi *Die alpenlawischen Personennamen* obravnava 260 slovanskih imen. France Kos je veliko pozornost slovenskim osebnim imenom posvetil tudi v delu *Gradivo za zgodovino Slovencev* v petih knjigah, ki so izhajale od 1902–1928. Lušči jih iz včasih zelo popačenih zapisov v latinskih ali nemških listinah in jih razlaga v opombah. Navaja jih tudi v seznamih na koncu vsake knjige, kar je za raziskovalca zelo prikladno. Otto Kronsteiner je *Gradivo za zgodovino Slovencev* kritično upošteval, pri čemer se je na nekaterih mestih odločil za drugačno branje in prebral tudi kakšno ime več, kot je navedeno v Kosovih seznamih. Za to je našel potrdila tudi v drugih virih, ki so mu bili na voljo v avstrijskih arhivih. V obravnavi imen po abecedi je iz zapisov v listinah rekonstruiral izhodiščno slovanskoimensko obliko in imensko podstavo oziroma sestavine zloženih imen. Za zapisi v listinah je dodal komentar dotlej raziskanega in analiziral primerjalno tudi priponska obrazila. Prispevek k raziskovanju slovenskih dvočlenskih osebnih imen pomeni članek Maje Košmrlj z naslovom *Dvočlenska antroponima v slovenskih krajevnih imenih*. Sicer pa je temelje tvorbi slovanskih osebnih imen postavil Fran Miklošič v delu *Die Bildung der slavischen Personennamen*, Dunaj 1860, pri čemer je upošteval tudi slovensko gradivo. Ker pa je po tej objavi izšlo še več del s

slovenskim imenskim gradivom (gl. zgoraj), je ta glede slovenskega imenskega fonda nepopolna. Kosovo gradivo je mnogo kasneje (tj. leta 1964) primerjalno slovansko v poglavju o zloženih imenih upošteval npr. tudi Jan Svoboda v delu *Staročeská osobní jména a naše příjmení*. O zloženkah, tudi o imenskih in priimkovnih, pa je pisal Anton Breznik v razpravah O zloženkah v slovenščini, *Razprave AZU II*, 1944, 55–76, in Zloženske v slovenščini, *Jezikoslovne razprave*, 1982, 315–333, ur. Jože Toporišič. V slednji v prvem odstavku zapiše o osebnih imenih tele besede: "Slovenščina nima toliko zloženk kakor drugi slovanski jeziki, npr. ruščina in srbohrvaščina, vendar pa njih število ni neznatno; zlasti številne so zloženske v krajevnih in osebnih imenih." Da to velja tudi za rojstna imena, dokazujem v nadaljevanju.

Pomen zloženih slovanskih imen se da ugotoviti iz sestavin, vendar ta ni vedno običajna vsota njihovih pomenov. Upoštevati je treba mišljenje, predstave in čustvovanja naših prednikov, o katerih lahko dandanes samo ugibamo. Ob znanih sestavinah lahko torej domnevamo poimenovalne predstave, motivacije npr. za imena: **Vladimir** 'kdor obvladuje mir', **Branimir** 'kdor brani ali se bori za mir', **Branislav** 'kdor je slaven po branjenju ali brani slavo', **Vladislav** 'kdor je slaven po vladanju, obvlada slavo, je slaven', **Borislav** 'kdor se bori za slavo', **Stanislav** 'postani slaven', **Gojmir** 'kdor goji, se zavzema za mir', **Motimir**, **Kazimir** 'kdor moti, kazi mir', **Miroslav** 'kdor je (naj bi bil) slaven v miru, po miru'.

Najbolj pogosti sestavini (morfema) **-mir** in **-slav** v slovanskih zloženih imenih sta se zaradi pogoste rabe pomensko izpraznili in se v funkciji sufiksa začela dodajati tudi sestavinam, s katerimi ju ni vedno mogoče povezati v logično, smiselno celoto, npr. **Bojmir**, **Zmagomir**, **Vojnomir** (gl. tabelo **Mir/-mir**). Morfem **-slav** je bil produktiven še več stoletij po pokristjanjenju Slovencev. Dodajal se je tudi tujim krščanskim imenom, kar potrjujeta v 13. stoletju izpričani imeni **Juroslav**, skrajšano **Jurko**, obstajajo pa tudi **Danislav**, **Daniloslav**, **Francislav**, **Janeslav**, **Janislav** (gl. tabelo **Slav/-slav**). Podobno velja za morfem **-mir**, npr. v imenih **Danimir**, **Hugomir**, **Pavlimir**. Leta 1994 je bilo v Sloveniji 119 različnih moških imen na **-mir** in 129 na **-slav** ter 50 ženskih imen na **-mira** in 95 na **-slava**. Med njimi je precej imen priseljencev s hrvaškega in srbskega jezikovnega področja in njihovih potomcev, ki so po osamosvojitvi Slovenije leta 1991 dobili slovensko državljanstvo in bili tako vpisani v Centralni register prebivalstva. To velja tudi za mnoga druga imena slovanskega izvora v Sloveniji. Med značilnimi sestavinami slovanskih imen v Sloveniji so še **bor**, npr. **Borislav**, skrajšano **Boris**, **Borko**, **Borut**, **bran**, npr. **Branimir**, **Branislav**, skrajšano **Branko** z žensko obliko **Branka**, **drag**, npr. **Dragoljub**, **Dragomil**, **Ljubodrag**, **Predrag**, skrajšano **Drago** z ženskimi oblikami **Draga**, **Dragica** itd., **ljub**, npr. **Ljubomir**, **Slavoljub**, skrajšano **Ljubo**, **Mirko**, **Slavko**, **mil**, npr. **Miloslav**, **Ljubomil**, **Dragomil**, **Ljudmila**, izpeljanke **Milan**, **Milica**, **Milka**, **Milko**, **rad**, npr. **Radomir**, **Radoslav**, skrajšano **Rado** z ženskimi oblikami **Rada**, **Radojka** itd.

1.1 PRIKAZI S KOMENTARJI

V naslednjih prikazih so večinoma v tabelah (izjeme so podstave z majhnim številom imen) podane imenske podstave, ki nastopajo kot prvi deli zloženih imen. Skupaj z zloženimi moškimi in ženskimi imeni so navedena skrajšana imena in

tvorjenke iz zloženih imen oziroma imena in tvorjenke iz podstave v tabeli. Razen tega so v tabeli navedena imena iste podstave, kadar je ta uporabljena kot drugi del zloženih imen. V prikazih so navedena tudi imena, ki se začenjajo z nikalnico **Ne-** in predponami **O(b)-**, **Pre-** in **Pro-**. Za imeni so v prikazih razen frekvenc 1, 2, 3 navedene tudi frekvence imen, ki kažejo njihovo rabo konec leta 1994. Te so namreč najbolj zanesljiv pokazatelj vraščenosti v slovenski jezikovni prostor. Unikatne ali nizke frekvence sicer veliko število različnih imen znatno reducirajo, tako da je vtis o velikem številu različnih neslovenskih oblik imen praviloma zelo varljiv. Kljub temu pa to veliko število imen in njihovih oblik kaže na veliko prožnost, prilagodljivost in odprtost slovenskega jezikovnega in kulturnega prostora. Te značilnosti so namreč odločilno vplivale na glasovno podobo rojstnih imen v Sloveniji, o čemer pa podrobneje v drugem poglavju.

Adal-/Adel- (16):

ADALBERT 75	ADEL 20	ADELBERT	ADELINO
ADELKO	ADELMAR	ADELMO	ADI 60
ADO 24	ADOLF 1488	ADOLFO	ALBERT 1163

Starovisokonemška sestavina **adal** pomeni 'plemenit' in je npr. v imenu **Adalbert**, v kateri druga sestavina **-bert** izhaja iz stvn. **beraht** 'bleščeč, slaven'. Sestavina **adal** se je v imenu **Albert** skrajšala v **Al-**, v imenu **Adolf** pa v **Ad-**. Slednji je nastal iz starejšega **Adalwolf** in je torej prvotno pomenil 'plemeniti volk'. Sestavina **wolf** 'volk' spada med najbolj produktivne nemške imenske podstave, saj se nanjo po Förstemannu končuje 464 germanskih imen.

An(n)-a(-e/-i) (85):

ANA 33755	ANABEL	ANABELA 8	ANABELLE
ANABRITA	ANAELA	ANAIA	ANAJDA
ANALIDIJA	ANALIJA	ANALINA	ANALIZA
ANALOT	ANAMARI 23	ANAMARIA 12	ANAMARIE 4
ANAMARIJA 572	ANAMARINA	ANAMARY	ANCA
ANČA 5	ANČI 4	ANČICA	ANČKA
ANE 16	ANEKA	ANELA 106	ANELI
ANELIJA	ANELISE	ANELIZA	ANELIZE
ANELKA	ANEMARI 49	ANEMARIA	ANEMARIE
ANEMARIJA 21	ANEMARY	ANESA 5	ANET 11
ANETA 38	ANETE	ANETT	ANETTA
ANETTE	ANI 55	ANICA 7904	ANIČKA
ANIKA 41	NIKO	ANIMARIJA	ANIMIRA
ANINA 19	ANINJA	ANITA 3872	ANITKA
ANJA 5362	ANJES	ANJETA	ANJEZA
ANJUŠA	ANJUŠKA 6	ANJUTA 4	ANJUTKA
ANKA 1045	ANKICA 315	ANKUŠA	ANMARI
ANNA 80	ANNABEL	ANNABELLE	ANNALISA
	KRISTINA		

ANNAMARIA	ANNAMARIJA	ANNEGRET	ANNELI
ANNEMARIE 18	ANNEMARY	ANNEMIT	ANNET
ANNETTE 4	ANNIE	ANNMARIE	ANNY
ANOKA			

Drugo najpogostejše žensko ime **Ana** je zaradi svoje kratkosti izredno primerno za zlaganje z drugimi imeni. Imenske zloženke so se v primerjavi z drugimi pri nas uveljavile v novejšem času, in to predvsem zaradi vpliva tujih imenskih oblik, čeprav jih najdemo sem in tja zapisane že v 19. stoletju. Zloženka z najpogostejšim imenom **Marijo** – **Anamarija** – ima največjo frekvenco med zloženimi imeni. To dokazujeta tudi dvojni imeni **Ana Marija**, ki je še številnejša (1117) in **Ana-Marija** (94). Kot drugi del imenskih zloženek je ime **Ana** možno domnevati v imenu **Marijana**, **Marjana** (prim. **Marija Ana** 529, **Marija-Ana** 32), pri drugih številnih imenih na **-ana** pa je zelo težko prepoznavna. Kratkost imena **Ana** je bila tudi zelo ugodna za nastajanje tvorjenk s številnimi priponskimi obrazili, med katerimi po pogostnosti izstopajo **-ica** (**Anica**), **-ja** (**Anja**), **-ita** (**Anita**), **-ka** (**Anka**). Zaradi velike pogostnosti omenjena obrazila izgubljajo svoj prvotno manjšalno-ljubkovalni pomen, kar bom ugotavljal tudi pri drugih imenskih podstavah..

Bald-:

BALDOMIR 22; ž: **BALDOMIRA** 3; **-bald**: VIDIBALD, VILIBALD 261, WILIBALD, TEOBALD 8, UBALD 4.⁷

Ber(i)-:

BERISLAV 22, BERKO; ž: **BERISLAVA**, BERKA.⁸

Bern-/ Bero- (12):

BERN	BERNAD 6	BERNARD 916	BERNARDI
BERNARDIN 6	BERNARDO 21	BERND 5	BERNHARD 5
BERNI	BERNIE	BERNO	BERO

-björn

AMBJÖRN

Bern- ž (19):

BERNADA 19	BERNADET	BERNADETT	BERNADETTA
BERNADETTE 4	BERNADICA	BERNADIKA	BERNADKA 36
BERNARDA 3325	BERNARDETA	BERNARDETTE	BERNARDICA 29
BERNADIKA 46	BERNARDINA 64	BERNARDIS	BERNARDIT
BERNARDKA 836	BERNARTKA 5	BERNATKA 6	BERNHILDA

⁷ Sestavina **bald** izhaja iz stvn. *baldo* 'pogumen, drzen'. V imenu **Baldomir** naj bi **-mir** zamenjal nem. **-mar**, ki izhaja iz stvn. *mari* 'slaven'. Različica imena **Ubald** je nemško **Hugbald**, v katerem sestavina **hug** izhaja iz stvn. *hugu* 'misel, zamisel'. O zloženem imenu **Vilibald** gl. tabelo **Vili**.

⁸ Sestavina **beri-** izhaja iz velelnika *beri* glag. *brati, berem*. V hr. jeziku je bolj produktivna, saj tvori zloženke na **-goj**, **-mir**, **-sav**, **-slav**, **-voj**, ki imajo ustrezne ženske oblike, npr. **Berigoj**, **Berigoja**.

BERNICA

BERNISA

BERNITA

Sestavina **bern/bero** izhaja iz stvn. *bern, bero* 'medved'. Sestavina **björn** je nordijska različica stvn. **bern, bero**. Drugi del imena **Bernhard**, ki je izhodiščna oblika za vsa imena v tabeli, je **-hard**, ki izhaja iz stvn. *hart* 'močen, trd'. Ta se kot prva sestavina nahaja v nem. imenu **Hartmann**, ki je pri nas priimek. Ime **Bernard** je fr. in angl. različica imena **Bernhard**. Ženska oblika **Bernarda** je precej pogostejša od moške, v rabi pa je tudi več tvorjenk. V nekaterih oblikah je drugi *-r-* zaradi lažje izgovarjave izpadel: **Bernada, Bernadka**. Zanimiva zloženka z *medvedom* in *volkom* kot sestavinami je nem. ime **Bernulf**.

Bert- (8):

BERT 5

BERTHOLD

BERTI 7

BERTL

BERTO 34

BERTOL

BERTOLD 6**BERTRAM****-bert** (24):

EDBERT

EGBERT

SIEGBERT

ZIGBERT

LIBERT

HERIBERT 10

VOLKBERT

ALBERT 1163

ADELBERT

ANGELBERT

ENGELBERT 98

GILBERT 6

ŽILBERT

LAMBERT 13

REMBERT

UMBERT 23

HUMBERT 16

DAGOBERT

NOBERT

ROBERT 10849

HERBERT 103

NORBERT 55

HUBERT 158

RUPERT 127

Bert- ž:

BERTA 918

BERTEIDA

BERTICA

BERTKA

-berta (13):

ALBERTA 128

ADALBERTA 15

ADELBERTA

ENGELBERTA 8

EtelBERTA

GILBERTA

ŽILBERTA

UMBERTA

ROBERTA 71

HERBERTA

NORBERTA

HUBERTA

RUPERTA

Sestavina **bert** izhaja iz stvn. *beraht* 'bleščoč, slaven'. Po Föstemannu se tako končuje 389 germanskih imen. Tudi pri nas se precej več imen končuje na **-bert**. Med njimi po pogostnosti bolj izstopajo **Albert, Herbert, Hubert, Rupert, Robert**. Zadnji je bil v 80-ih letih med modnimi imeni. Nastal je iz starejšega **Rodebert**, to pa iz **Hruodperaht**, v kateri je prvi del stvn. *hruod* 'slava'. Gornjenemška oblika imena **Rodebert** je **Ruprecht**, sle. **Rupert**.

Blag- (13):

BLAGOJ 23

BLAGOJA 23

BLAGE

BLAGO 6

BLAGOJE 67

BLAGOMIR 5

BLAGOJČE

BLAGOJČO 4

BLAGOTA 4

BLAGUN

BLAGON

BLAGOSLAV**Blag- ž** (9):

BLAGA 13

BLAGICA 32

BLAGOJKA

BLAGOMIRKA

BLAGORODKA

BLAGORODNA 7

BLAGUNA

BLAGUNJA

BLAGUŠA

Pridevnik *blag* ima po Skoku (ER I 168) vlogo tudi v onomastiki, toda videti je, da ta tip ni star, ker se ga ne da potrditi. Verjetno je krščanskega porekla (proti gr. *euharistós*). S to ugotovitvijo bi se morda dalo tudi pojasniti, zakaj *blag* ne nastopa kot druga sestavina zloženih imen. F. Bezlaj (ES I, 23) ima *blag* za imensko podstavo krajevnih imen **Blagovica**, **Blagovec**, priimkov **Blagajna**, **Blagajne**, **Blagšič**, **Blagovšek**, **Blagovič**, **Blagotinšek**, po Ramovšu (Kratka zgodovina, 32) pa omenja tudi zlož. ime iz 11. stol.: 1070 **Blagozont** (< **blagosqđъ*). O. Kronsteiner (Die alpenlawischen Personennamen, 25) navaja imeni **Blagoča** (990 *Blagadsa*) in **Blagoj** (1259 Pilgrimus cognomine *Vlagoy*). Stari zapisi dokazujejo, da so imena z začetnim **Blag-** na slovenskem ozemlju obstajala že od 10. stoletja naprej.

Blaž- (9):

BLAŠKO 9

BLAŽ 4463

BLAŽAN 4

BLAŽE 12

BLAŽEJ 3

BLAŽEK

BLAŽIMIR

BLAŽKO

BLAŽO 21

Blaž-ž (7):

BLAŠKA 12

BLAŽA 10

BLAŽENA 20

BLAŽENKA 236

BLAŽI

BLAŽICA 4

BLAŽKA 143

Imena v tabeli je nedvomno večinoma lahko povezati z imenom **Blaž**, lat. **Blasius**, vendar je možno domnevati tudi povezavo z že omenjeno slov. imensko podstavo **Blag**, **Blaž** (gl. F. Bezlaj, ES I, 25). To velja za imeni **Blažena**, **Blaženka**, medtem ko je ime **Blažimir** prek velelnika *blaži* možno povezovati z glagolom *blažiti* (gl. M. Šimundič, 37).

Bodi-:***BODIGOJ, BODIN.**⁹

⁹ Imenska podstava **Bodi-** izhaja iz velelnika *bodi* glag. *biti*. Ime **Bodin** je lahko tvorjenka na **-in** iz te podstave. Možna pa je tudi izpeljava iz skrajšane oblike imena **Bodigoj**, ki je izpričano v listinah: 1075–1090 **Bodigoj** (Bondigoiz), svoboden posestnik v Zasipu na Gorenjskem; **Bodigoj** (Bodigoy), neki podložnik, ki je okoli 1070. leta živel v Simici na Koroškem (gl. GZS III, št. 312, 231), **Bodigoj** (Fondegoy), neka moška oseba (12. stol.; gl. GZS IV, št. 927). Ime **Bodigoj**, tj. **Bodigoy** omenja tudi O. Kronsteiner, 26) in ga razlaga iz velelnika *bytil/bōdi* "sei" in **-goj**. Za zapise **q* z *o/on* primerja tudi **Sēmibqđъ** (945 Zemibond). Slednji se kot lužiškosrbski z enakim zapisom pojavlja v drugih nem. srednjeveških virih, npr. **Sēmibqđ**, 945 Zemibond MG DO I 67, razen tega pa še **Viršebqđ**, 1354 herrn Virseband CDB A 19 S. 142, in **Žegobqđ**, 1300 Segebandus de Bergehe (famulus) CDB A 12 S. 284 itd. (gl. G. Schlimpert, 43). G. Schlimpert, prav tam, 76, ugotavlja, da se med sestavinami slov. imen v srednjeveških nem. virih, ki nastopajo samo kot drugi del, pojavlja tudi **-bqđ** k **bōdi** (Imperativ 2. P. Sg.). J. Svoboda, 72, pa piše, da so v polab. in pol. jeziku imena, ki kažejo na podstavo **Bqđ-**: polab. **Bandegast** (Rost 184), ***Bandemer** (ibid.), pol. ***Będziemysl** (Karaś, Onomastica II/2, 263), pol. **Bandeslaw**, pol. **Bądzieciech**, **Zdziebąd**, **Wszebąd**.

Hrvaško **Bodin** razlaga M. Šimundič, 37, iz imena **Balduin**, stvn. **Baldwin**. Zaradi sovpada *biti/budi* in *buditi/budi*, bi pričakovali **Budin**, ki za podstavo **buditi** tudi obstaja kot skrajšana oblika iz **Budimir**. Zanimivo pa je, da v hr. ni zlož. imena **Budigoy**, ki bi lahko

Bog- (14):

BOGDAN 2597	BOGO 44	BOGOJA	BOGOLJUB 97
BOGOMIL 281	BOGOMIR 1761	BOGOSAV 8	BOGOSLAV 40
BOGUMIL 13	BOGUMIR	BOGUSLAV	BOHUMIL
BOHUN	BOHUSLAV		

***-bog:**

DA(J)BOG	DAŽ(D)BOG	STRIBOG
----------	-----------	---------

Bog- ž (12):

BOGA	BOGDANA 354	BOGDANKA 30	BOGI ŽIVANA
BOGICA	BOGOLJUBA 4	BOGOMILA 246	BOGOMIRA 256
BOGOSAVA	BOGOSLAVA 6	BOGOVOLJKA	BOGUMILA
BOGUSLAVA			

Glede na sestavini **bog** in **dan** sle. **Bogdan** ustreza gr. **Teodoros**, sle. **Teodor**, rus. **Fedor**. Podobno je možno povezovati **Bogoljub** z gr. **Teofilos** in **Bogoslav** z gr. **Teokles**. V grščini se vrstni red sestavin obrne v imenu **Doroteos**, medtem ko danes obstajajo v slov. jezikih samo imena bogov **Da(j)bog**, **Daž(d)bog**, **Stribog**. Glede na to, da se v starih zapisih pojavlja priimek **Dajbog** (npr. Bertold **Daybog**, 1337, IMK 1895, 16, gl. A. Breznik, Zloženske v slovenščini¹⁰), je mogoče domnevati, da je obstajal tudi vzdevek **Dajbog**. Imeni **Bogo**, **Boga** tako pomensko ustrezata po izvoru gr. **Teo**, **Tea**. Glede na pomen je imenu **Bogdan** zelo blizu **Božidar** (gl. v nadaljevanju).

Boj- (11):

BOJ	BOJAN 11028	BOJC	BOJČE
BOJČI	BOJESLAV	BOJIN	BOJKAN
BOJKO 6	BOJMIR	BOJO	

-boj:

VLADIBOJ	MILIBOJ	SANIBOJ
----------	---------	---------

Boj- ž (10):

BOJA 54	BOJANA 2879	BOJANCA 13	BOJANKA 87
BOJCA	BOJČENKA	BOJISLAVA	BOJKA
BOJKICA	BOJMIRA		

Imena z imensko podstavo **Boj-/boj**, ki je povezana z glag. *bojevati se*, so danes sorazmerno redka. Po pogostnosti ob večini zelo redkih zloženkah in tvorjenkah izstopata ime **Bojan** in njegova ženska oblika **Bojana**. Ime **Bojan** je tvorjeno s prip. obr. **-an**, ki naj bi imelo izboljševalni pomen (gl. P. Skok, ER I, 30, geslo **-an**²),

izhajal iz obeh podstav. V sle. obe obliki obstajata in se tudi razlikujeta. Sicer pa pri drugih slovanskih narodih obstaja ime **Budigoj**, npr. luž. srb. **Budigoj**, 945 in loco Butisdorf ... *Butigoj* MG DO I 67 (gl. G. Schlimpert, Slawische Personennamen, 13), ki ga razlagajo iz glag. *buditi*.

¹⁰ Gl. Anton Breznik, *Jezikoslovne razprave*, izbral in uredil Jože Toporišič, Ljubljana 1982, 316.

kot pri imenih **Milan** (iz **Miloslav**), **Stojan** (iz **Stojislav**). Skoraj unikatni **Bojc** nadomešča skoraj 100-krat številnejši priimek **Bojc**. Nekdanji pomen zlož. imen **Bojeslav** in **Bojislava** je dobro razviden, ker se povezuje s slavo v boju. Težje je pri imenih **Bojmir** in **Bojmira**, saj je pomensko nasprotni sestavini nemogoče povezati z neko predstavo. Zato je mogoče domnevati, da je zloženska novejša oziroma iz časa, ko se je sestavina **-mir** pomensko že izpraznila in se je dodajala prvim delom zloženih imen ne glede na smiselnost skupnega pomena ali predstave.

Bor(i)- (28):

BOR 149	BORA 14	BORAN 6	BORČE 5
BORČI	BORČO	BORE 18	BORIGOJ
BORIJ	BORIN	BORIS 9091	BORISAV 13
BORISLAV 370	BORIŠA 4	BORIVOJ 68	BORIVOJE 50
BORJA 8	BORJAN 6	BORKO 49	BORNA 7
BORNI	BORO 185	BOROSAV	BOROSLAV
BOROT	BOROVT	BORUŠ	BORUT 4442

-bor (8):

SVEBOR	DALIBOR 538	VELIBOR 60	MILIBOR
DANIBOR	DARIBOR	ZLATIBOR 9	RATIBOR 4

Bor- ž (16):

BORA 16	BORENA	BORI	BORIANA
BORICA 12	BORINA	BORINKA 4	BORISA
BORISLAVA 83	BORISLAVKA 16	BORIVOJKA	BORJA
BORJANA 7	BORKA 203	BORKICA	BORUTA

-bora:

DALIBORA

Glede na število imen je imenska podstava **Bor-/-bor**, ki izhaja iz glag. **boriti se**, precej produktivnejša od podstave **boj**. V imenu **Borivoj** je združena s tretjo podstavo **voj** (prim. *vojak, vojna, vojska, vojščak, vojevati se*). Prvi del imen **Borislav**, **Borivoj** je velelnik *bori* glag. *boriti se*. Ime **Borislav** je bilo uporabljano na slovenskem ozemlju, saj je krajevno ime *Borislavci* izpričano že v začetku 13. stol.: 1207 *Brizlausdorf* (gl. F. Bezljaj, ES I, 34). Iz imen **Borislav**, **Borivoj** je po krajšanju s prip. obr. *-ut* tvorjeno danes pogosto ime **Borut**. To je po O. Kronsteinerju, 26, izpričano v 9. stol. (IX *Boruth*, *Boruch*, *dux Carantanorum* im VIII. Jh., *Conversio* 7, 15, GZS I 263). O. Kronsteiner, 25, navaja še imena **Boranъ**, **Borigojъ**, **Borinъ** iz 9., 12. in 13. stol.: IX *Poran* (vir *religiosus*; Salzburg/S; XII *Porgoy* (Bergknappe; Leoben/St); 1120 *Porin* (liberus), 1160 *Porn* cum uxore sua *Perlauch*. Po krajšanju iz imena **Borislav** je nastalo ime **Boris**, ki smo ga sprejeli od Rusov približno na prelomu 19. v 20. stoletje. V 70. in 80. letih je bilo celo modno in je še danes najpogostejše ime s podstavo **bor**. Iz ženskih oblik **Borislava** in **Borivoja** sta izpeljanki na **-ka Borislavka**, **Borivojka**.

Bož(ji)- (15):

BOŽA	BOŽAN	BOŽE	BOŽEK
------	-------	------	-------

BOŽEN	BOŽENKO	BOŽIČ 6	BOŽIDAR 2076
BOŽIMIR	BOŽIN	BOŽINA	BOŽISLAV 7
BOŽKO	BOŽO 753	BOŽOSLAV	
Bož(ja)- ž (13):			
BOŽA 535	BOŽANA 132	BOŽANKA 8	BOŽENA 800
BOŽENKA 54	BOŽESLAVA	BOŽICA 466	BOŽIDARA 223
BOŽIDARJA	BOŽIDARKA 24	BOŽIJANA	BOŽINKA
BOŽISLAVA 66			

Imenska postava **božji** tvori zlož. imena **Božimir, Božislav, Božoslav** in **Božidar**. Slednje je najpogostejše in je, kot sem že omenil, pomensko blizu imenu **Bogdan**. Zelo pogosti sta tudi skrajšani obliki **Božo** in **Boža** ter tvorjenki na **-ica** in **-ena** **Božica** in **Božena**.

Bran(i)- /Bron(i)- (11):

BRANČE	BRANE 150	BRANIMIR 563	BRANISAV
BRANISLAV 636	BRANIVOJ 22	BRANIVOJE 4	BRANJO
BRANKEC	BRANKO 12190	BRANO 7	BRONIMIR
BRONISLAV 26			

-bran:

SRBOBRAN	DRAGOBAN	VIOBRAN	SIMOBAN
----------	----------	---------	---------

Bran- /Bron- ž (17):

BRANA 15	BRANIBORKA	BRANICA	BRANIMIRA 41
BRANIMIRKA	BRANISLAVA 179	BRANISLAVKA 11	BRANKA 3452
BRANKICA 152	BRONA	BRONCA	BRONI
BRONIJA	BRONIMIRA	BRONISLAVA 304	BRONJA 25
BRONKA 13			

-brana:

MIROBRANA

Imenska podstava **Bran- (Bron-)/-bran** (prim. *bran* 'obramba' in *braniti*) je dobro zastopana, pri čemer imajo moške oblike večje frekvence, ženskih oblik pa je več. Različica **Bron-** je delno zahodnoslovanska (luž.srb., pol.) in je zastopana z zlož. imeni na **-mir, -slav, -mira, -slava**, ter s tvorjenkami **Brona, Bronca, Broni, Bronka**. Pri ženskih oblikah je opazna še tvorjenka **Branislavka**, najpogostejša pa je **Branka**, pri moških oblikah pa je najpogostejše ime **Branko**. Zaradi velikih frekvenc se je pri imenih **Branko** in **Branka** izgubil prvotni manjšalno-ljubkvalni pomen prip. obr. **-ko** in **-ka**.

Ime **Branimir** se pojavlja v listinah, npr. kot ime romarja v Štivanu pri Devinu na Primorskem v 9.–10. stol. (gl. GZS II, št. 328). V približno istem času so pri nas izpričana tudi imena **Branislav** in **Branka**. Pri Hrvatih je ime **Branimir** izpričano v 9. stol., ime **Branislav** pa v 13. stol. (gl. P. Skok, ER I, 190).

Brat- (6):

BRATIMIR 4	BRATISLAV 33	BRATKO 7	BRATOLJUB
-------------------	---------------------	----------	------------------

BRATOMIL JOSIP BRACO

Brat- ž:

BRATICA

BRATISLAVA

ANA

BRATOSLAVA

Pri nas je zelo malo imen z imensko podstavo **brat**, čeprav so pri moških oblikah uporabljene najbolj znane druge sestavine: **-mir**, **-slav**, **-ljub**, **-mil**. V starih zapisih se po O. Kronsteinerju, 26, v 11. in 12. stol. pojavljata **Bratrějъ** (XII *Bratrei*, laicus) in **Bratrica** (1030 *Bratreza*, mancipium, UbSt I 56, GZS III 15).

Brun-:

BRUNO 1014, BRUNON, **BRUNOSLAV** 7; ž: BRUNA 245, BRUNICA, BRUNETA, **BRUNHILDA**, **BRUNILDA**, **BRUNISLAVA** 5, **BRUNOSLAVA** 6.¹¹

Bud-:

BUDE, **BUDIMIR** 56, **BUDISLAV**, BUDO, **BUDOMIR**; ž: BUDIMIRKA, BUDIMKA, BUDINKA.¹²

Burg-:

BURGHARD

Burg- ž:

BURGA

-burga/-purga:

FRIDBURGA

INGEBURGA

VALBURGA 138 NATBURGA

NOTBURGA 7

VALPURGA

Imenska podstava **burg** izhaja iz stvn. *burg* 'zaščita, varstvo, obramba'. Pogostejša je v ženskih imenih, zlasti kot druga sestavina. **Burghard**, ki ima v nemščini različice **Burgard**, **Burkart**, **Burkert**, **Burkhart**, ima kot drugo sestavino stvn. **hart** 'trden, močen'. Ime naj bi torej prvotno pomenilo 'trdna, močna zaščita, obramba'. Z **Burg-** se npr. začenjata nemški ženski imeni **Burghild**, **Burgunde**. Med imeni, ki se končujejo na **-burga**, je pri nas najbolj znana **Valburga** z različico **Valpurga**, ki jo poznamo tudi v izrazu *Valpurgina noč* 'pri Nemcih noč čarovnic pred 1. majem'. Po cerkvi sv. Valburge je poimenovan kraj (*Sv.*) *Valburga*, ljudsko *Šentomprga* pri Smledniku.

¹¹ Imenska podstava **brun** izhaja iz stvn. *brunja*, *brunna* 'oklep', npr. v imenu **Brunhild**, ali iz stvn. **brun** 'rjav', npr. v imenu **Brunolf**.

¹² Imenska podstava **Budi-** izhaja iz velelnika *budi* glag. *buditi*. Ime **Budimir** naj bi torej pomenilo 'vzpodbujaj mir, mirobljubnost', **Budislav** 'obujaj slavo, prizadevaj si za slavo'. V hr. se z **Budi-** povezujeta še sestavini **-mil** in **-voj**, tj. **Budmil**, **Budivoj**. Obstajajo tudi slov. zlož. imena, v katerih je **-bud** drugi del zlož. imena, npr. hr. **Radobud**, stč. **Bohobud**, **Čábud**, **Čiebud**, **Dobrobud**, **Drahobud**, **Chotěbud**, **Milobud**, **Nezabud**, **Ponebud**, **Sdebud**, **Zabud** (gl. Svoboda, 72). Imena z imensko podstavo **Budi-** so pri nas zapisana že v 10. stoletju, npr. **Budigoj**, **Budislav**, **Budislava**, **Budiš** (gl. Leksikon imen, 1996, 149).

Cvet- (8):

CVETAN 12	CVETIN	CVETKO 912	CVETO 133
CVETOGOJ	CVETOMIR	CVETOSLAV	CVETOZAR

Cvet- ž (17):

CVETA 169	CVETANA 54	CVETANKA 8	CVETINA
CVETISLAVA	CVETKA 4214	CVETNA	CVETOSLAVA 8
CVIJA 40	CVIJANKA	CVIJETA 149	CVIJETANA 2
CVIJETE	CVIJETKA	CVITA	CVJETA12
CVJETKA			

Imenska podstava **Cvet-** izhaja iz samostalnika *cvet* oziroma glag. *cveteti*. Zložena imena na **-goj, -mir, -slav, -zar** so bolj v rabi na hr. ali srb. jezikovnem področju, prav tako tvorjenke na **-an** in **-ana**. Pri nas sta ob oblikah **Cveta, Cveto** najbolj pogosti tvorjenki na **-ka** in **-ko**, tj. **Cvetka** in **Cvetko**. Prvotno manjšalni pomen suf. **-ka, -ko** se je zaradi pogoste rabe izgubil. **Cvetko** je v Sloveniji pogost priimek, celo nekoliko pogostejši kot ime (1997: 986 oseb).

Ča-:

ČASLAV 17.¹³

Čast-/Čest-:

ČASTISLAV, ČESLAV, ČESTIMIR.¹⁴

Čedo-:

ČEDO 97, ČEDOMIL 7, ČEDOMIR 139; ž ČEDOMILA 4, ČEDOMIRA, ČEDOMIRKA.¹⁵

Črt-:

ČRT 149, ČRTO, ČRTOMIR 211; ž: ČRTOMIRA.¹⁶

Da(j/š)- (7):

DAJMIR	DAMIL	DAMIR 1537	DAMIRE
DAMIRJAN	DAŠMIR	DAŠO 4	*DAJBOG

Da- ž:

DAMIRA 22

¹³ Imenska podstava **Ča-** je iz glag. *čajati* 'čakati'.

¹⁴ Imenska podstava **Čast-/Čest-** izhaja iz glag. *častiti*. Prvotni pomen imen **Častislav, Česlav** in **Častimir** je bil torej 'časti slavo, mir'.

¹⁵ Imenska podstava **čedo** izhaja iz hr. ali srb. *čedo* 'otrok'.

¹⁶ **Črt** je imenska podstava, ki lahko izhaja iz sam. *črt* starinsko 'sovraštvo, mržnja' (prim. *črtiti, črteti* 'sovražiti') in mitološko 'zli duh'. **Črtomir** je glavna oseba Prešernove pesnitve *Krst pri Savici*. Kot izvorno slovensko ime se je uveljavilo v novejšem času, prav tako skrajšana oblika **Črt**.

Imenska postava **Da-** izhaja iz glag. *dati*. Domnevni vzdevek **Dajbog** je izpričan v že izumrlem priimku **Dajbog** (gl. komentar k tabeli **Bog-**). Velelnik glag. *dati* je tudi v imenu slov. boga **Daž(d)bog**.

Dal- (8):

DAL	DALČI	DALIBOR 538	DALIBORČO
DALIBORKO	DALIMIR	DALIVOJ	DALJO

Dal-ž:

DALI	DALIBORA	DALIBORKA 155	
------	----------	---------------	--

Dal- je imenska podstava, ki jo najdemo v besedah *dalj*, *daljava*, *daleč*. Prvotni pomen imen **Dalibor** (to je najpogostejše) in **Dalivoj** naj bi bil 'kdor se od daleč bori, vojuje'. Ta imena so prišla k nam s priseljenci s hrvaškega ali srbskega jezikovnega področja.

Dan(il)- (18):

DAN 25	DANČE	DANČEK	DANČI
DANČO	DANE 128	DANEJ 6	DANEK
DANI 118	DANIBOR	DANIEL 1661	DANIJEL 3776
DANILO 2338	DANIMIR 22	DANISLAV 4	DANILOSLAV
DANJEL 156	DANKO 59		

-dan:

BOGDAN 2597	PRODAN		
-------------	--------	--	--

Dan-ž (16):

DANA 119	DANI 4	DANICA 6817	DANIELA 1006
DANIJELA 3173	DANIJELKA	DANIKA	DANILO 305
DANILKA	DANIMIRA	DANJA 7	DANJELA 158
DANKA 55	DANUŠA 6	DANUŠKA 15	DANUTA

-dana:

BOGDANA 354	PRODANA		
-------------	---------	--	--

Imenska podstava **Dan-** je lahko nastala po krajšanju imen **Danibor**, **Bogdan** in se lahko iz nje tvorijo vse naštete moške in ženske tvorjenke. Enaka podstava pa lahko nastane po krajšanju imena **Danijel**, zato se naštete tvorjenke in zlož. imena lahko povezujejo tudi s tem imenom. Izjema so imena **Danila**, **Danilo**, **Danijelka**, **Danilka** ter zloženo ime **Daniloslav**, ki so nedvomno povezani z imenom **Danijel(a)**. **Danimir** je zapisan v listinah v 10. stol.: **Dannamir** (Danimir), neki romar, omejen v Čedadskem evangeliju (gl. GZS II, 428).

Dar- (13):

DARC	DARČ	DARE 21	DARI
DARIBOR	DARIN 15	DARINKO 50	DARISLAV
DARKO 6310	DARO	DAROMIR	DAROSLAV 7
DARJOSLAV			

-dar:

TIVADAR 5	BOŽIDAR 2076	MILODAR	KRASNODAR
MIRODAR			

Dar- ž (17):

DARA 53	DARI	DARIA 18	DARICA 17
DARIJA 657	DARIJANA	DARINA 21	DARINKA 5060
DARIVOJKA	DARJA 6340	DARJANA 7	DARJANKA
DARJENKA	DARKA 218	DARKICA	DAROMIRA

DAROSLAVA**-dara:**

BOŽIDARA 223	MILODARA		
--------------	----------	--	--

Imenska podstava **Dar-/dar** izhaja iz besede *dar* 'darilo'. Med zlož. imeni po pogostnosti izstopata **Božidar** in **Božidara**, med tvorjenkami pa **Darko**, **Darinka**, **Darja**, **Darka**. Nekatere od naštetih tvorjenk je možno povezovati tudi z **Dar-**, ki je nastal po krajšanju tujih imen, kot sta **Darij**, **Darijan**, **Darjan**.

Ded-:

DEDA, DEDO 9	DEDOMIR . ¹⁷		
--------------	--------------------------------	--	--

Deli-:

DELIBORKA, DELICA, DELJA 5, DELJKA, DELJKA.			
---	--	--	--

Des(i)-:

DESAN 4	DESIMIR 47	DESMIR	DESOMIR
---------	-------------------	---------------	----------------

Des(i)- ž (9):

DESA 65	DESANA	DESANKA 253	DESI
DESICA	DESIMIRA	DESIMIRKA 5	DESISLAVA
DESMIRA			

Sestavina **Desi-** v imenu **Desimir** izhaja iz velelnika hr. ali srb. glag. *desiti* 'naleteti na, srečati', *desiti se* 'pripetiti se itd.'. Med tvorjenkami je najpogostejša **Desanka**, sledi pa ji **Desa**. V hr. je izbor skrajšanih in tvorjenih oblik iz podstave **Des(i)-** večji, med zlož. imeni npr. **Desivoj**, ni pa npr. različic **Desmir**, **Desmira**, **Desomir**. V bolg. jeziku je razen zlož. imen **Desimir**, **Desislav** tudi **Desirad**.

¹⁷ Imenska podstava **Ded-** izhaja iz sorodstvenega naziva *ded* (gl. zgoraj **Brat-**). Na hr. ali srb. jezikovnem področju so razen zlož. imena **Dedomir** še **Dedisav**, **Dedoljub**, **Dedomil**, **Dedoslav** in tvorjenke **Deda**, **Dedan**, **Dediša**, **Dedo**, **Dedoje**, **Dedoš**, **Dedun**, **De-dunko** (gl. Prosvjetin imenoslov, 230). Imena s podstavo **Ded-** najdemo zapisana v listinah, npr. **Dědovitъ** – 1147 *Tediwit* (Grundbesitzer; Oblarn/GB Gröbmng/St), UbSt I 281; **Děslavъ** (**Dědoslavъ*) – 1065–75 *Diezla* (rusticus; Lurnfeld/GB Spittal an der Drau/K), MC III 143, Tb Brixen 78 (gl. O. Kronsteiner, 31).

¹⁸ Sestavino **Deli-** v imenu **Delibor** povezujejo s tur. *deli* 'junak, silak' (gl. M. Šimundić, 71). Ta je tudi v hr. imenu **Delija**.

Dobr- (16):

DOBRAČ	DOBRAN 5	DOBRE 5	DOBRI
DOBRICA 10	DOBRILLO	DOBRIN	DOBRINKO 7
DOBRISAV	DOBRISLAV	DOBRIVOJ 15	DOBRIVOJA
DOBRO	DOBROMIR 4	DOBROSAV 16	DOBROSLAV 7

Dobr- ž (14):

DOBRANA 4	DOBRENKA	DOBRICA 12	DOBRILA 112
DOBRINA 8	DOBRINKA 40	DOBRISLAVA	DOBROJKA
DOBROMILA	DOBROSAVA	DOBROSLAVA 3	DOBRUNKA
DOBRUŠA	DOBRUŠKA 6		

Imenska podstava **Dobr-** izhaja iz prid. *dober* in je precej produktivna, a v imenih z majhno pogostnostjo. Najdemo jih že v naših najstarejših virih, npr. po GZS II, 429 v 10. stol.: **Dobrablaste** (Dobrovlasta), neka romarica, omenjena v Čedadskem evangeliju; **Dobresit** (Dobrožit), omenjen v solnograški bratovščinski knjigi; **Dobrodei** (Dobrodej), neki romar, omenjen v Čedadskem evangeliju; **Dobronega** (Tako sta se zvala dva nesvobodna človeka, ki sta leta 945 živela na Koroškem); **Dobrosisne** (Dobrozizna), neka romarica, omenjena v Čedadskem evangeliju. Precej teh imen za obdobje od 8. do 12. stol. omenja O. Kronsteiner, 32–37: **Dobreľka**, **Dobrenь**, **Dobrějъ**, **Dobrica**, **Dobrik'**, **Dobrina**, **Dobrogoďъ**, **Dobrogojъ**, **Dobromyslъ**, **Dobroněga**, **Dobronegъ**, **Dobroslavъ**, **Dobrostъ**, **Dobrošica**, **Dobrovlastъ**, **Dobrožitъ**, **Dobrucha**, **Dobruta**, **Dobrъ**, **Dodragъ**, **Dol'ubъ**.

Doma-:**DOMAGOJ** 14.¹⁹**Dor-** (18):

DORAN 4	DORČI 4	DORE 7	DOREJ
DORI	DORIAN	DORIANO	DORIČ
DORIJAN 22	DORIN	DORIS	DORJAN 32
DORJANO 8	DORKO 6	DORO	DORON
DOROTEJ 15	DOROTEO		

-dor (9):

FEDOR	ISIDOR 5	IZIDOR 1050	FEODOR 4
THEODOR 5	TEODOR 362	HELIODOR 8	FJODOR
TODOR 54			

¹⁹ Prvi del imena **Doma-** izhaja iz besede *dom* oziroma njegove sklonске oblike na vprašanje kje?, ki je v prislovu *doma*. V hr. jeziku obstajata še zlož. imeni na **-mir** in **-slav** z ženskima oblikama. Imena z začetnim **Doma-** se pojavljajo v listinah v 12. stol.: **Doma-gojъ**, **Domaněga**, **Domaslavъ**, **Domomyslъ** (gl. O. Kronsteiner, 35–36). Po GZS II, 429, je zapisan **Domamir** (Domomir), neki romar, omenjen v Čedadskem evangeliju, po GZS III, 264 pa **Domoslav** (Domozla), neki romar, ki je živel okoli 1080. leta, in **Domoslav** (Domeszlau), svobodni posestnik na Poljanah pri Vintgarju, okoli 1090. leta.

Dor- ž (14):

DORA 386	DORI 4	DORIANA 5	DORICA 159
DORIJANA 10	DORINA 34	DORIS 473	DORJA
DORJANA 38	DORKA	DOROSLAVA	DOROTEJA 30
DOROTEJA 1382	DOROTHEA 6		

-dora (9):

ISADORA	IZADORA	FEDORA	ISIDORA 4
IZIDORA 109	FEODORA	TEODORA 260	HELIODORA
TODORA 5			

Imenska podstava **Dor-/dor** izhaja iz grškega *dōron* 'dar, darilo' in se pojavlja s sestavino *theós* 'bog' kot prvi ali drugi del zlož. imen, npr. v imenih **Dorotej(a)** : **Teodor(a)**. Oblike **Fedor** itd. so rus. različice imena **Teodor**, namesto sestavine *theós* (tj. **Teo-/tej**) pa v zlož. imenih nastopata še bog *Helios* (**Heliodor**) in boginja *Izida* (**Izidor**).

Drag-/Draž- (39):

DRAGAN 1765	DRAGANČO	DRAGAŠ	DRAGE
DRAGEC 9	DRAGI 42	DRAGIČ	DRAGIČ 16
DRAGISLAV	DRAGIŠ	DRAGIŠA 132	DRAGO 6833
DRAGOBRAV	DRAGOJA 21	DRAGOJE 11	DRAGOJLO
DRAGOLJE	DRAGOLJUB 251	DRAGOMAN	DRAGOMER
DRAGOMIL 27	DRAGOMIR 383	DRAGON	DRAGORAD 7
DRAGOSAV	DRAGOSLAV 182	DRAGOŠ 4	DRAGOTIN 360
DRAGOVAN 7	DRAGUN	DRAGUTIN 816	DRAŽA
DRAŽAN 11	DRAŽE	DRAŽEN 186	DRAŽENKO 28
DRAŽESLAV	DRAŽIGOST	DRAŽO	

-drag (16):

LJUBDRAG	PREDRAG 348	LJUBIDRAG	VESELKO
			TIHIDRAG
ŽELIDRAG	MILIDRAG	ROK MILDRAV	LJUBODRAG 10
VIDODRAG	ZVEZDODRAG	TEGODRAG	MIODRAG 311
MIJODRAG 16	VUKODRAG	MILODRAG 8	VITODRAG 19

Drag- ž (25):

DRAGA 840	DRAGANA 569	DRAGE	DRAGI 8
DRAGICA 7346	DRAGINA	DRAGINJA 111	DRAGISLAVA 4
DRAGMILA	DRAGOJILA	DRAGOJKA	DRAGOJLA 27
DRAGOLJUBA	DRAGOMANA	DRAGOMILA 10	DRAGOMIRA 107
DRAGOMIRKA	DRAGOSAVA 7	DRAGOSLAVA 64	DRAGOSLAVKA
DRAGOTINA 114	DRAGOTINKA	DRAGUNA	DRAGUŠKA 10
DRAGUTINA			

-draga:

MILODRAGA	VITODRAGA
-----------	-----------

Drag-/drag izhaja iz prid. *drag* in spada med najbolj produktivne slovanske imenske podstave, kar je razvidno tudi iz popolnega seznama imen v tabeli. Pri moških imenih je močno zastopan tudi kot drugi del zlož. imen. Glede pogostnosti izstopajo imena **Drago**, **Dragan**, **Dragutin** ter **Draga**, **Dragana**, **Dragica**. Slednja je tvorjena z manjšalno-ljubkovalnim prip. obr. **-ica**, vendar se je prvotni pomen zaradi pogoste rabe izgubil (**Draga** : **Dragica** – *ljuba* : *ljubica*). Imenska podstava **Draž** izhaja iz primernika prid. *drag*: *draž*-ji: **Dražen**, **Dražimir**, **Dražigost**.

Imena s podstavo **drag** so zapisana v listinah od 8. do 12. stol., npr.: **Dragъ** – IX *Trago* (Salzburg), LCv 33; **Dragoča** – XII *Tragotsa* (Seckau/GB Knittelfeld/St), N Seckau393/119, GZS IV 473), **Dragojъсь** – XII *Tragaiz* (zwei Personen; Leoben), LC Seckau 402/139, GZS IV 475; **Dragomirъ** – 1050–65 *Dragmer* (rusticus; Longholz/GB Spittal/K), MC III 117, GZS III 104), **Dragovanъ** – IX *Dragabon* (Salzburg), LCv 36/90, GZS II 257; **Dragožitъ** – 990 *Dragosid* (mancipium; St. Andräi. L./GB Wolfsberg/K), MC III 71, GZS III 100; **Dražica** – XII *Drasizze* (Bergknappe; Leoben/St), LC Seckau 401/137, GZS IV 474; itd. (gl. O. Kronsteiner, 36–37).

Duš-(a):

DUŠAN 9199, DUŠKO 339, **DUŠOMIR**; ž: DUŠA 46, DUŠANA 34, DUŠANKA 1343, DUŠI, DUŠICA 429, DUŠKA 127, DUŠKICA.²⁰

Fran(ci)- (40):

FRAN 22	FRANC 43976	FRANC FRANČIŠEK	FRANC FRANJO
FRANC FRENK	FRANC FRENKI	FRANCE 531	FRANCEK 6
FRANCEL	FRANCELJ 29	FRANCI 2011	FRANCIJA
FRANCISLAV	FRANCK	FRANCL	FRANCO 17
FRANCOIS	FRANČEK 77	FRANČI	FRANČIŠEK 4140
FRANČIŠEK	FRANČIŠEK	FRANČIŠEK	FRANČIŠKO
FRANC	FRANJO	FRANKO	
FRANČKO	FRANE 33	FRANEK 15	FRANJA 4
FRANJO 1824	FRANK 34	FRANKI	FRANKO 422
FRANO 50	FRANTA	FRANTIŠEK	FRANUSH
FRANZ 12	FRENK 38	FRENKI 5	FRENKO

Ime **Franci** se povezuje s **-slav** v zlož. ime **Francislav**. Zanimiva so še dvojna imena **Franc Frančisek**, **Franc Franjo**, **Franc Frenk**, **Franc Frenki** ter **Frančisek Franc**, **Frančisek Franjo**, **Frančisek Franko**. Sicer pa ima najpogostejše slovensko moško ime veliko različic oziroma tvorjenk z različnimi priponskimi obrazili.

²⁰ Imenska podstava **duš-a** izhaja iz besede *duša* s prvotnim pomenom 'dihanje, življenjska sila' in se izpeljuje iz besede *duh* ter je sorodna z besedo *dih*. Slovensko *duša* pomeni tudi 'oseba, človek' (npr. zlata duša; tam ni bilo žive duše, tj. nikogar). Poimenovalna predstava za ime **Dušan** je torej več kot očitna. Poimenovalnemu so z njim dali življenjsko silo, oznanili drugim, da se je rodil nov človek. Zanimivo je, da pri Hrvatih ni zložene imena **Dušomir**, so pa **Duševlad**, **Dušovlad**, **Duševlada**, **Dušovlada**, **Dušimir**, **Dušimira** (gl. M. Šimundić, 91).

Goj- (7):

GOJAN	GOJJC	GOJČO	GOJIMIR
GOJISLAV 4	GOJKO 212	GOJMIR 45	

-goj (9):

DOMAGOJ 14	RADIGOJ 5	MILIGOJ	BORIGOJ
VITIGOJ	MILOGOJ	CVETOGOJ	VITOGOJ
ŽITOGOJ			

Goj-ž:

GOJA 20	GOJISLAVA	GOJKA 7	GOJMIRA
---------	------------------	---------	----------------

-goja:

NEGOJA

Imenska podstava **Goj-/-goj** izhaja iz glag. *gojiti* (prim. *gojenec*, *vzgoja*, *vzgjajati*). Pogosteje se pojavlja kot druga sestavina, tudi pri primkih, pri katerih je pogosto edina razumljiva sestavina. Imena z obravnavano podstavo so zapisana v listinah od 9. stol. dalje, npr.: **Gojica** – 1030 Gohza; **Gojinъ** – 1002–18 *Goin*; **Gojъmirъ** – IX *Comiz*; **Gojъslavъ** – 1130 *Goizla*; XII *Goizlau*; XII *Goyzla* (gl. O. Kronsteiner, 40–41).

Gor- (10):

GORAN 2603	GORANČE	GORANČO	GORANKO
GORIJAN	GORISLAV	GORJAN	GORJANČO
GOROLJUB	GOROSLAV		

Gor-ž (7):

GORA	GORANA 41	GORANKA 26	GORISLAVA
GORJANA 4	GORJANKA	GORKA 5	

Imenska podstava **Gor-** je povezana z besedo *gora*. Imena s to podstavo so k nam prišla s priseljenci s hr. ali srb. jezikovnega področja. Glede na pogostnost v primerjavi z drugimi izstopa ime **Goran**, medtem ko sta ženski obliki **Gorana**, **Goranka** precej redki.

Gost-**GOSTIMIR** 22, **GOSTO** 8; **-gost: DRAŽIGOST**.²¹

²¹ Imenska podstava **Gost-/-gost** se povezuje z glag. *gostiti* oziroma sam. *gost*. V hr. jeziku je razen imena **Gostimir** še **Gostislav** z ženskima oblikama **Gostimira**, **Gostislava**. Zanimivo je, da imena **Dražigost** ni v hrvaščini. V stč. so imena **Hostibor**, **Hostimil**, **Hostmil** (sch **Gostumil**), **Hostirad** (pol), ***Hostivar** (sch, MJ), v ostalih slovanskih jezikih: sch **Gostidrag**, pol **Gościwuj**, pol. **Gościmiar** SO 16/87 (gl. J. Svoboda, 76). Za **-gost** navaja J. Svoboda, 76, stč. imena **Blizhost**, **Bolehost**, **Budihost**, ***Čahost**, **Častohost**, **Črnhost**, **Dobr(o)host**, **Domahost**, **L'ubohost**, **L'utohost**, **Malohost**, **Mil(o)host**, **Rad(o)host** itd. Obstajajo tudi krajevna in vodna imena na **-gost**, npr. v pol. **Bydgość** (gl. V. Šmilauer, ZMK II, 243–244, III, 265). Imena s podstavo **gost** so zapisana v listinah od 11. stol. dalje, npr.: **Gostějъ** – XII *Gostev*; XII *Gotsteu*; **Gostibylъ** – 957–993 *Gostibil*; **Gostičajъ** – 957–993 *Goztizai*; **Gostinъ** – *Gostin* (gl. O. Kronsteiner, 41–42).

Grad(i)-:GRADIMIR 20, GRADISLAV, GRATKO; ž: GRADIMIRKA, GRADISLAVA.²²**Grozd-:**GROZDAN 37, GROZDE, GROZDENČO, **GROZDIMIR**, GROZDO;
ž: GROZDA 39, GROZDANA 103, GROZDANKA, GROZDENA.²³**Her- (12):**

HERBERT 103	HERI	HERIBERT 10	HERKO
HERMAN 876	HERMANGON	HERMANN	HERMIN
HERMINIJ	HEROLIND	HERVIK	HERVIN

Her- ž (11):

HERA	HERBERTA	HERIZANDA	HERLANDA
HERMINA 1298	HERMINCA	HERMINE	HERMINE- GILDA
HERMINIA	HERMINIJA 7	HERMINJA	

-har(i)/her(i)

LOTAR	WALTHER	RAINER	REINER
RAJNER	WARNER	VERNER 28	WERNER 9
WALTHER	VALTER 1108	WALTER 32	GÜNTER 6
GÜNTHER	GINTER	GUNTER	

Nemška imenska podstava **Her-** izhaja iz stvn. *heri* 'vojska'. Po pogostnosti izstopajo v primerjavi z drugimi precej redkimi imeni **Herbert**, **Herman** in **Hermina**. Kot druga sestavina se **-heri** skrajša v **-er**, npr. v imenu **Walter** z različicama **Walthari**, **Walther**, sle. **Valter**. Ta je zložen iz stvn. **waltan** 'delovati, opravljati (funkcijo), ukazovati' in stvn. **heri**, **hari** 'vojska'.

Hild-:

HILDERIH HILDO

Hild-/Hilt- ž (6):

HILDEBRANDA	HILDEGARD 20	HILDA 969	HILDE
HILDETRAUT	HILTRAUT	HILDEGARDA 142	HILDEGARDE 4

²² Imenska podstava **Grad(i)-** izhaja iz glag. *graditi*. V hr. jeziku obstajajo razen zlož. imen **Gradimir**, **Gradislav** še **Gradibor**, **Gradomir**, **Gradimira**, **Gradomira**, **Gradisav(a)**, **Gradoslav(a)**, **Gradivoj**, **Gradivoje** in tvorjenke **Gradimirka**, **Gradomirka**, **Gradoje**, **Gradojka** (gl. M. Šimundić, 132–133), v rus. **Gorodislav** (12. stol., Seliščev, 143), pol **Grodzislav**, v stč. samo skrajšano ***Hradeš** (MJ *Hradešice*, Pf), kot druga sestavina stč. **Nahrad**, **Nehrad**, **Podhrad**, ***Senhrad** (gl. J. Svoboda, 76).

²³ Imenska podstava **Grozd-** izhaja iz besede *grozd*. V hr. jeziku je zlož. imen in tvorjenk s to podstavo precej več, npr. **Grozdimir**, **Grozdimir**, **Grozdimirka**, **Grozdimirka**, **Grozdoslav**, **Grozdoslav**, **Grozdoslava**, **Grozdoslava**, **Grozdoljub**, **Grozdoljuba**.

-(h)ild (20):	KLODHILDA	TRUDHILDA	KRIMHILDA
IRMHILDA	REINHILDA	BRNHILDA	BERNHILDA
GUNHILDA	BRUNHILDA	GERHILDA	ROMILDA 12
ERMILDA	RENILDA	LEONILDA	BRONILDA
BRUNILDA	EVERILDA	MATILDA 3620	MEHTILDA 8
KLOTILDA 62			

Nemška imenska podstava **Hild**-/**-hild** izhaja iz stvn. *hiltja* 'boj'. V sle. moških imen s to podstavo skoraj ni, v nem. pa jih je več, npr. **Hildibert**, **Hildibrand**, **Hildifrid**, **Hildigar**, **Hildiman**, **Hildowald**, **Hildiwin**, **Hildulf**. Med ženskimi imeni s to podstavo sta najbolj pogosti **Hilda** in **Matilda**.

Hoti-:**HOTIMIR** 16, **KAJTIMAR** 5.²⁴**Hrabr-:****HRABRO**, **HRABROSLAV** 11.²⁵**Hrani-:****HRANIMIR**, **HRANISLAV** 16.²⁶**Ing-:****INGEBORG** **INGENUIN** **INGMAR** **INGO** 10**Ing-ž** (15):

INGA 38	INGBRITT VERA	INGE 134	INGEBORG 71
INGEBORGA	INGEBURG	INGEBURGA	INGI

²⁴ Sestavina **Hoti-** v imenu **Hotimir** izhaja iz glag. *hoteti*. Označuje torej osebo, ki naj bi hotela, se zavzemala za mir. Ime s prvotno nasprotnim pomenom je **Kazimir** (gl. v nadaljevanju). Ime **Hotimir** je zapisano v listinah: po GZS II, št. 142 **Hotimir** (Chotemir), navzoč leta 850. v Blatogradu. Pri Prešernu (Krst pri Savici) je ime **Hotimir** spremenjeno v **Kajtimar**, ki je lahko rezultat besedne igre (Kaj ti mar). Vsekakor pa je **-mar** nem. imenska sestavina, ki je pomensko soodnosna s slovanskim **-mer** 'slava', ki se je zaradi omejenosti rabe samo v imenih v večini imen (ljudskoetimološko) zamenjal z splošnejšim in razumljivejšim **-mir**. Na stari **-mer** kaže npr. krajevno ime *Dragomer*, hr. *Črnomerac*. Tudi v hr. so imena s sestavino **Hoti-**: **Hotimir**, **Hotimira**, **Hotislav**, **Hotislava** (gl. M. Šimundić, 142), v drugih slov. jezikih še **Chotěbor**, 1238 *Chotebor* de Copitz; **Chotěmēr**, 1285 *Chotemar* (dictus *Dargaz*), **Chotěmir**, 1285 *Chotemir* Dargaz (dominus), **Chotimēr**, 1227 *Gotimerus* (gl. G. Schlimpert, 24), **Chotěbor** (pol. RKJW III, 11), **Chotibor** (pol) – **Cotěbud**, **Chotibud**, ***Ch(o)cěbud** (luž. MJ *Khoćebuz*, pol. MJ *Kocobędz*, *Chociebądz* (Słow. IV 235, Onomastica II/2, 263) itd. (gl. J. Svoboda, 76).

²⁵ Imenska podstava **Hrabr-** je iz prid. *hraber*. Bolj produktivna je na Hrvaškem: **Hrabar**, **Hrabra**, **Hrabren**, **Hrabrena**, **Hrabri**, **Hrabrimir**, **Hrabromir**, **Hrabromira**, **Hrabromira**, **Hrabroslav**, **Hrabroslav**, **Hrabroslava**, **Hrabroslava**.

²⁶ Imenska podstava **Hrani-** izhaja iz velelnika *hrani* glag. *hraniti* 'prizadevati si, da se kaj ohrani'. Več imen s to podstavo je na Hrvaškem: **Hranimir**, **Hranimira**, **Hranimirka**, **Hranisav**, **Hranisava**, **Hranislav**, **Hranislava**, **Hranislavka**, **Hranivoj**, **Hranivoje**.

INGILIN	INGREED	INGRID 774	INGRIDA
INGRIT	INGRITA	INGVALD	

Nem. imenska podstava **Ing(e)-** izhaja iz stvn. *Ingi, Ingwio* 'germanski plemenski bog'. Med imeni s to sestavino je najpogostejše **Ingrid** z unikatnimi različicami **Ingreed, Ingrida, Ingrit, Ingrita**, dalje **Ingeborg**, med skrajšanimi imeni pa **Inge** in **Inga**. Drugi del imena **Ingrid** izhaja iz stvn. *fridr* 'lep' ali *rid* 'jahalka'.

In-:
INOSLAV.²⁷

Ir-:
IRISLAV.²⁸

Jan- (45):

JAN 2364	JAN JANEZ	JANČA	JANČE
JANČEK	JANČI 7	JANEJ	JANEK 8
JANESLAV	JANEZ 32656	JANEZ IVAN 19	JANEZ JANI 8
JANEZ JANKO 10	JANEZ ŽAN	JANEZ-ANŽE	JANEZ-JAN
JANEZ-JANI	JANEZEK	JANI 774	JANI JANEZ
JANIJ	JANIK 7	JANIN 5	JANIS
JANISLAV 30	JANKO 5058	JANKO IVAN 4	JANKO JANEZ
JANN	JANNE	JANNI	JANNICK
JANO 16	JANOS 42	JANOSCH	JANOŠ 69
JANUS	JANUŠ 46	JANUZ	JANVID
JANVIT	JANŽ 8	JANŽA	JANŽE 14
JANŽEJ			

Jan- ž (31):

JANA 3382	JANA IVANA	JANCA	JANČI
JANDA 5	JANDICA	JANE 4	JANET 7
JANETA 11	JANETE	JANETTA	JANETTE 7
JANI 12	JANICA 47	JANICITA	JANIDA
JANIJA 4	JANIKA 16	JANINA 57	JANINE 11
JANIS	JANISLAVA 23	JANITA 17	JANKA 125
JANKI	JANKICA 6	JANNET	JANUŠA 44
JANUŠKA 17	JANY	JANŽA 6	

²⁷ Imenska podstava v imenu **Inoslav** lahko izhaja iz prid. *in* 'alius, drugačen' (gl. Maretič, 120) ali iz skrajšanh *juno* > *jino* > *ino* 'mlado, junior, novum' ali iz *nino* (gl. **Ninoslav**, pol. **Ninogniew**) 'nov, mlad; hiter, ognjevit' itd. (gl. J. Svoboda, 82; M. Šimundič 149, 255). V hr. obstajajo še **Inosav, Inosava, Inoslava**, ki jih razlagajo iz **Ninoslav** (gl. M. Šimundič, 149).

²⁸ Imensko podstavo **Ir-** za hr. imena **Irislav, Iroslav, Iri斯拉va, Iroslava** povezuje M. Šimundič, 150, z lat. *ira* 'jeza', kar ni preveč prepričljivo. Morda bi prišlo v poštev sle. *ir* 'tolmun' oziroma *iriti* = *jeriti* = *jariti* 'poditi, vzvaloviti'.

Imenska podstava **Jan-** izhaja po krajšanju iz imena **Janez**, za ženske iz imena **Jana**. Ime **Janis** je skrajšano iz **Janislav**, kot npr. **Boris** iz **Borislav**. Imeni **Janislav**, **Janislava** sta tudi na Hrvaškem.

Jar- (6):

JARE	JARO 22	JAROMIL	JAROMIR 5
JAROSLAV 80	JAROŠ 19		

Jar- ž (8):

JARA	JARINKA	JARMILA 24	JARMINA
JAROMILA	JAROMIRA	JAROSLAVA 11	JARUŠKA

Imenska podstava **Jar-** izhaja iz prid. *jar* 'mlad nov' ali 'jezen, razdražen'. Zadnji pomen je tudi v izrazu *jara kača*. Misliti je mogoče tudi na zastar. *jaren* 'hiter, uren'. Nekoliko pogostejši od drugih je samo **Jaroslav**. Ime na **Jar-** najdemo zapisano v 12. stol.: **Jarončga** – XII *Iarenega* (GZS IV 474; O. Kronsteiner, 42).

Jek-:

JEKA 19, JEKICA, **JEKOSLAVA**.²⁹

Jel-:

JELISLAV JELKO 61

Jel- ž (17):

JELA 306	JELCA	JELENA 1197	JELENCA
JELENKA 26	JELICA 307	JELIKA	JELINA
JELISAVA 47	JELISAVETA 26	JELISAVICA	JELISAVKA 48
JELISLAVA 48	JELISLAVKA	JELKA 2883	JELKICA
JELUŠKA			

Imenska podstava **Jel-** je nastala po krajšanju imen ki se začenjajo na **Jel-**, npr. **Jelen**, **Jelena**, **Jelisaveta**. Ob zloženih imenih **Jelislav**, **Jelislava** z različico **Jelisa-**va in tvorjenkami **Jelisavica**, **Jelisavka**, **Jelislavka** po pogostnosti izstopajo tvorjenka na **-ka Jelka** in **Jelena**, redkejša je tvorjenka na **-ica Jelica**. Ime **Jelisaveta** je tako kot **Elisabeta**, **Elisaveta**, **Elizaveta**, **Elizabeta**, **Jalžabeta**, **Jelizaveta** hr. ali srb. različica imena **Elizabeta**. Razen imena **Jelka** in **Jelko** imajo vsa tu obravnavana imena v glavnem priseljenci s hr. ali srb. jezikovnega področja ali njihovi potomci.

Jer- (7):

JEROLIM 4	JEROLIN	JEROMAN	JEROME
JERON	JERONIM 16	JEROSLAV	

Jer- ž (14):

JERA 282	JERCA 125	JERČKA	JERENA 9
----------	-----------	--------	----------

²⁹ Zelo redka imenska podstava **Jek-** izhaja iz besede *jek* 'odmev; kratek, oster, bolečino izražajoč glas'. Imeni **Jekoslav**, **Jekoslava** sta tudi na Hrvaškem.

JERENCA	JERENKA	JERICA 1033	JERINA 8
JERISLAVA	JERKA 5	JERKICA	JEROMILA
JEROSLAVA	JERUSLAVA		

Imenska podstava **Jer-** je lahko različica podstave **Jar-** (gl. zgoraj) ali pa je nastala po krajšanju imena **Jeronim**. Ta ima različico **Jerolim**, obe pa izhajata iz imena **Hieronim**. **Jer-** pri ženskih imenih bi lahko izhajal tudi iz **Jera**, ki je nastala iz **Gera**. Ta je skrajšana oblika iz nem. imena **Gertrud**, v katerem prva sestavina izhaja iz stvn. *ger* 'kopje', druga iz stvn. *trud* 'moč, sila'. Izpeljavo imena **Jeroslava/Jeroslavъ** iz *jerъ /jarъ* 'močen' dokazuje O. Kronsteiner, 44, z zapisi iz 12. stol.: XII *Ierazlawa* (drei Personen; Leoben/St); XII *Gerozla* (Seckau/GB Knittelfeld/St); XII *Ierazla* (Leoben/St).

Jug-:

JUG, JUGAN, **JUGOMIR**, **JUGOSLAV** 28; ž: **JUGOSLAVA** 4, **JUGOSLAVIJA**, **JUGOSLAVKA**.³⁰

Jur- (13):

JUR 5	JURA 9	JURAJ 168	JURČE 6
JURČEK 139	JURE 4868	JUREJ	JURI 12
JURICA 30	JURIJ 3057	JURKO 27	JURO 81

JUROSLAV**Jur-** ž (8):

JURICA 5	JURIJA	JURIJANA	JURINA
JURISLAVA	JURKA 41	JURKICA 8	JURUŠA

Imenska podstava **Jur-** je nastala po krajšanju iz imena **Jurij**. Imeni **Jurislav** in njegova skrajšana oblika **Jurko** sta zapisani v listinah: **Jurislavъ** – 1280–1315 *Jurislaw* (Steiermark); **Jurъko** – 1216 *Jurko* (Admonter Zeuge; Steiermark). **Jurislav** je kot zloženka krščanskega imena in **-slavъ** dokaz za obstoj in tvornost imenske sestavine **-slavъ** po uveljavitvi krščanstva (gl. O. Kronsteiner, 44).

Kazi-:

KAZIMIERZ, **KAZIMIR** 256, **KAŽIMIR**; ž: **KAZIMIERA** TERESA, **KAZIMIRA** 34.³¹

³⁰ Imenska podstava **Jug-** izhaja iz besede *jug*. Ta je služila tudi za priimkovno podstavo, ki je pri nas dosti bolj pogosta (gl. priimke **Jug**, **Jugovec**, **Jugovic**).

³¹ Sestavina **Kazi-** imena **Kazimir** je iz velelnika glag. *kaziti*. Miklošič je mislil najprej na glag. *kaza-ti* 'docere' in *kaz-iti* 'uničiti, (s)kaziti'. Na prvo možnost bi kazala oblika **Kažimir**, če ni to vpliv poljskega izgovora imena **Kazimierz**. Druga sestavina pol. imena **-mierz** je rezultat novejšega razvoja *i* ob *r*-u. in ne iz **-mēr**. Ime je še v hr. ali srb. ter polab. in rus. Po J. Svobodi, 77, obstaja tudi ime **Kazislav**.

Kras-(a):KRASIMIRKA, KRASNA, KRASNAJA, **KRASOMILA**.³²**Krist- (13):**

KRIST	KRISTAN 10	KRISTEFOR	KRISTEL
KRISTI	KRISTIAN 228	KRISTIFOR	KRISTIJAN 1014
KRISTIN	KRISTIVOJ	KRISTJAN 1193	KRISTL 13
KRISTO 5			

Krst- (8):

KRSTA 16	KRSTAN 16	KRSTE 10	KRSTEN
KRSTIVOJ	KRSTIVOJE	KRSTO 36	KRSTOMIR

Krist- ž (14):

KRISTA 126	KRISTI 10	KRISTIJAN	KRISTIJANA 9
KRISTIKA	KRISTIN	KRISTINA 7783	KRISTINCA
KRISTINKA 5	KRISTJA	KRISTJAN	KRISTJANA
KRISTJANE	KRISZTINA		

Krst- ž (6):

KRSTA 5	KRSTANA 9	KRSTANKA	KRSTINJA
KRSTINA 18	KRSTINJA 4		

Krist je skrajšana oblika za **Kristus**, lat. **Christus**, gr. **Hristos** v pomenu 'maziljenični'. Sestavina **Krst-** izhaja iz besede *krst*, možna pa je (za hrvaščino) tudi izpeljava iz **Krist** po izgubi *i*-ja v sklopu *ri* (prim. nem. **Christ** in sle. *krst* v zvezi *noben* (*živ*) *krst* 'nihče'). Zamenjavanje obeh podstav dokazujeta imeni **Kristivoj**, **Krstivoj(e)**. Iz podstave **Krst** je tvorjeno še ime **Krstomir**, iz podstave **Krist-** pa sta unikatna **Kristefor**, **Kristifor**. Pravilna gr. oblika je **Hristoforos** s pomenom 'Kristusa noseč', lat. **Christophorus**, sle. skrajšano **Krištof**. Med imeni s podstavo **Krist** sta najpogostejša **Kristijan** in **Kristjan**, ki izhajata iz lat. imena **Christianus**. To povezujejo z gr. *hristianos* 'kristjan, pravzaprav Kristusov'. Med ženskimi imeni iz iste podstave je najpogostejša **Kristina**.

Krun-:KRUNE, **KRUNISLAV** 4, KRUNO 10, **KRUNOSLAV** 53;ž: KRUNA 4, KRUNČICA, KRUNICA, **KRUNISLAVA**, **KRUNOSLAVA** 4.³³

³² Sestavina **Kras-** v zlož. imenu **Krasomila** izhaja iz slov. *krasa* 'lepota', iz katere je sle. prid. *krasen*. Imeni **Krasa** in **Krasanъ** sta zapisani v listinah: 957–993 *Krazza* (mancipium; Lurnfeld/GB Spittal/K); 1128 *Grazan* (Zeuge; Friesach) (gl. O. Kronsteiner, 45). O imenu **Krasan** Kronsteiner pravi, da je to tvorjenka na **-anъ** iz glag. *krasiti* in primerja imena **Воганъ**, **Вѣланъ**, **Вѣтанъ**. Imeni **Krasna** in **Krasnaja** sta nastali iz prid. *krasna*, ime **Krasimirka** pa je tvorjenka na **-ka** iz **Krasimira**. Tu je prvi del imena iz veleznika *krasi* glag. *krasiti*.

³³ Podstava **Krun-a** v imenih **Krunislav**, **Krunoslav** je iz hr. *kruna* 'venec, krona', lat.

Lad(i)- (8): gl. Vlad(i)-:

LADI 6	LADIMIR 7	LADISLAV 1879	LADIVOJ
LADKO 22	LADO 225	LADOMIR 5	LADOSLAV
Lad- ž (7):			
LADA 23	LADI 8	LADICA 10	LADIMIRA
LADISLAVA 320	LADKA 8	LADOJKA	

Lav-:

LAV, LAVOSLAV, LEV 23, LEVKO 5; ž: LAVOSLAVA 8.

Lep- (9):

LEPA 17, LEPOSAVA 51, LEPOSLAVA, LEPŠA, LJEPA, LJEPOJKA 4, LJEPOSAVA 45, LJEPOSAVKA, LJEPOSLAVA 5.³⁴

Ljub- (25):

LJUBAN 44	LJUBČO	LJUBDRAG	LJUBE 5
LJUBEN 6	LJUBENKO	LJUBIDRAG	LJUBIMIR
LJUBINKO 40	LJUBISAV 21	LJUBISLAV 6	LJUBIŠA 196
LJUBIŠKO	LJUBIVOJ 6	LJUBIVOJE 6	LJUBKO 12
LJUBO 580	LJUBODRAG 10	LJUBOJA	LJUBOJE
LJUBOMIL 7	LJUBOMIR 659	LJUBOSAV	LJUBOSLAV 18
LJUBOŠ			

-ljub (18):

TALJUB	SRBOLJUB 17	SLADOLJUB	RADOLJUB 13
SREDOLJUB	VIDOLJUB	RODOLJUB 18	PRAVDOLJUB
DRAGOLJUB 251	BOGOLJUB 97	MIOLJUB	MILOLJUB
VEROLJUB 7	MIROLJUB 54	GOROLJUB	BRATOLJUB
SVETOLJUB	SLAVOLJUB 68		

Ljub- ž (23):

LJUBA 533	LJUBANA	LJUBANKA	LJUBE
LJUBENKA 41	LJUBICA 1997	LJUBIMKA 4	LJUBINA
LJUBINICA 11	LJUBINKA 164	LJUBISAVA	LJUBISLAVA 46
LJUBKA 14	LJUBOČICA	LJUBOJKA	LJUBOMILA
LJUBOMIRA 132	LJUBOMIRKA 5	LJUBOSLAVA 35	LJUBOSLAVICA
LUBICA 4	LUBINKA	LUBISLAVA	

-ljuba:

DRAGOLJUBA	BOGOLJUBA 4	MIROLJUBA	SLAVOLJUBA
------------	-------------	-----------	------------

corona. V hr. so še imena **Krunimir, Krunomir, Krunimira, Krunomira, Krunisav, Krunosav, Krunisava, Krunosava**.

³⁴ Imenska podstava **Lep-a** izhaja iz prid. *lepa* in je uporabljena samo za ženska imena. **Leposlava** bi torej nastala na osnovi želje, da bi bila njena nosilka slavna po lepoti oziroma *lepa* sploh, kot ime **Lepa**. To je zapisano že od 9. stol. naprej: IX *Lepa* (zwei Personen; Salzburg), LCv 15 / 36; GZS II 256 itd. (gl. O. Kronsteiner, 47).

Ljub-/ljub je ena od priljubljenih slovanskih imenskih podstav in izhaja iz prid. *ljub*. Po pogostnosti izstopajo imena **Ljubomir**, **Ljubo**, **Dragoljub**, med ženskimi **Ljubica**, **Ljuba**, **Ljubomira**. Ljubkovalno-manjšalni pomen prip. obr. **-ica** v imenu **Ljubica** se je v nasprotju z besedo *ljubica* zaradi pogostnosti izgubil. V pisanih virih najdemo imena s podstavo **Ljub-/ljub** že od 9. stol. naprej. Tako O. Kronsteiner, 47–50, navaja naslednja imena: **L'uba** – 957–993 *Liupa*; XII *Liuba*; itd.; **L'ubidragъ** – XII *Liubidrago*; **L'ubika** – XII *Livbicha*; **L'ubina** – 1298 *Lubinâ*; **L'ubiněga/ L'ubiněgъ** – XII *Liubnega* itd.; **L'ubinъ** – 827 *Liupin*; **L'ubisěmъ** – XII *Luzem*; **L'ubišъ** – IX *Luisinus*; **L'ubišъ** – 827 *Liupisco*; **L'ubišina** – IX *Lupisina*; **L'ubita** – XII *Lubitte*; **L'ubosta** – XII *Liubozta*; **L'ubota** – IX *Liupota*; **L'ubotunъ** – IX *Liupotun*; **L'ubъčъsъ** – IX *Liubzez*; **L'ubъlъ** – XIV *Lewblinus*; **L'ubъnikъ** – 827 *Liupnic*; **L'ubъrějъ** – 1293 *Lubrej*.

Ljud-:

LJUDEVIT 51, LJUDMIL 5, LJUDOMIL; ž: **LJUDEVITA, LJUDIMILA, LJUDITA, LJUDMILA 7964, LJUDOSLAVA, LUDMILA 166.**³⁵

Ljut-:

LJUTOMIR; ž: **LJUTOMIRA.**³⁶

Maks- (13):

MAKS 1268	MAKSE	MAKSEL	MAKSENCIJ
MAKSI 21	MAKSIM 55	MAKSIMILIAN 12	MAKSIMILIJAN 554
MAKSIMILJAN 1580	MAKSIMIR 4	MAKSMILI JAN	MAKSMILJAN
MAKSO			

Maks- ž (7):

MAKSA 24	MAKSI	MAKSIMA 22	MAKSIMILENA
MAKSIMILJANA 8	MAKSIMILJANA 151	MAKSIMIRA	

Sestavina **Maks(i)-** je nastala po krajšanju imen **Maksim**, **Maksimiljan** itd. in pomeni 'velik'. Glede na pogostnost v primerjavi z drugimi izstopajo **Maksimiljan**, **Maksimilijan** ter **Maks**, pri ženskih imenih **Maksimiljana**.

Mar- (18):

MARE 6	MARI	MARIAN 15	MARIANO
MARIJ 114	MARIJAN 4033	MARIJANČEK 1	MARIJANO
MARIJO 226	MARIN 102	MARINKO 198	MARINO 379
MARIO 1164	MARISLAV	MARJAN 15193	MARJANČO 3
MARJANKO	MARJO 123		

³⁵ Imenska podstava **Ljud-** izhaja iz besede *ljud* v pomenu 'ljudstvo, narod'. Ta je še v besedah *ljudje*, *ljudstvo* (podrobneje gl. Leksikon imen 1996, str. 308, pri **Ljudmila**).

³⁶ **Ljut-** izhaja iz prid. *ljut* zastar. 'divji; hud; zelo jezen, besen'.

Sestavina **Mar(i)**- v zloženem imenu **Marislav** je nastala po krajšanju iz imen **Mar-rij**, **Marijan**, **Marin**. Njen pomen izhaja iz pomena teh imen.

Mar-ija (77):

MARA 858	MARE 29	MACA 9	MACA MARIJA
MARIANA 20	MARIANNA 5	MARI 20	MARIA 250
MARICA 1930	MARIČA	MARIANNE 8	MARIBEL
MARIEKE	MARIEL	MARIČKA 15	MARIE 4
MARIELOUISE	MARIENA	MARIELA 4	MARIELLA 12
BIBA		MARIENKA	MARIJA 97495
MARIJAGRA-CIJA	MARIJELA 10	MARIJICA 9	MARIJKA
MARIJOLA	MARIJONKA	MARIJUČA	MARIJUČI
MARIKA 38	MARIKE	MARILEN	MARILENA
MARILINA	MARIOLA	MARION 7	MARIONETA
MARIONKA	MARISA 41	MARISOL	MARISTELA
MARISTELLA	MARIŠA 17	MARIŠKA 4	MARITA 6
MARIZA 82	MARIZELA 6	MARIŽAN	MARJA 163
MARJALIS	MARJELA 13	MARJEN	MARLEN 16
MARLENA 36	MARLENCA	MARLENE	MARLENINA
MARLENKA 19	MARLIES	MARLIN	MARLINA
MARLIS	MARLISA	MARUSIJA	MARUSJA
MARUŠA 1082	MARUŠKA 236	MARY 9	MARYAM
MARYANA	MARYLENE	MARZENKA	MARŽENKA
MASCHA MARIA	MASHA	MAŠA 1388	MAŠENJKA
MAŠENKA 8			

-mari(j)a/ -mari(e) (23):

ANAMARIJA 572	TINAMARIJA	ANNAMARIA 7	ANNAMARIJA
SARITAMARIJA	EVAMARIJA	ROZAMARIJA 6	ROŽAMARIJA 16
HAJDEMARIJA	ANEMARIA	ANEMARIJA 21	AVEMARIJA
ROZEMARIJA 5	ANIMARIJA	ANEMARIE	ROSEMARIA
ROSEMARIE 12	ROSEMARI	ROSEMARY	ROZEMARI
ANEMARI 49	ANAMARY	ANEMARY	

Število zloženih in tvorjenih imen s sestavino **Marija** v različnih (tujih) oblikah je zelo veliko. Najpogostejša so prav zložena imena z imenom **Ana**, čeprav se z **Mar-rijo** povezujejo še druga znana ženska imena. To velja tudi za dvojna imena, v katerih nastopa **Marija** kot prvo (512-krat) ali drugo ime (620-krat). To je za najpogostejše ime v Sloveniji tudi pričakovano.

Mil-/Mio- (79):

MIJODRAG 16	MIJOSLAV	MILADIN 120	MILAK
MILAN 14389	MILANČE	MILANČO	MILANKO 60
MILAŠIN	MILČE	MILČEK	MILČI

MILČO	MILE 392	MILEN 5	MILENKO 522
MILENTIJE	MILETA 27	MILETIJA	MILETIJE
MILI 4		MILIBOJ	MILIBOR
MILIĆ 25			
MILIDRAG	MILIGOJ	MILIJA 20	MILIJAN 16
MILIJANKO	MILIJO	MILIKA	MILINKO 24
MILISAV 49	MILISENKO	MILISLAV	MILIVOJ 323
MILIVOJA	MILIVOJE 118	MILIVOJKO	MILJAN 31
MILJEN	MILJENKO 73	MILJKO 5	MILJO
MILJOJKO	MILJUTIN 7	MILKAN	MILKO 240
MILO 22	MILODAR	MILODRAG 8	MILOGOJ
MILOICA	MILOJA	MILOJE 36	MILOJICA 6
MILOJKO 40	MILOLJUB	MILOMIR 78	MILONJA
MILORAD 602	MILOSAV 46	MILOSIJE	MILOSLAV 12
MILOŠ 1633	MILOT	MILOTIN 4	MILOVAN 294
MILOVUK	MILUN 10	MILUTIN 151	MIO
MIODRAG 311	MIOLJUB	MIOMIR 32	
-mil (22):			
DAMIL	RADMIL 6	LJUDMIL 5	PREMIL
VLADIMIL	VOJMIL	LJUBOMIL 7	VLADOMIL
RADOMIL	ČEDOMIL 7	VIDOMIL	LJUDOMIL
DRAGOMIL 27	BOGOMIL 281	TUGOMIL	TIHOMIL 8
JAROMIL	ŽAROMIL	BRATOMIL	VITOMIL 6
BOGUMIL 13	BOHUMIL		
Mil-ž (71):			
MILANCA	MILANDA	MILA 119	MILANA 75
MILANKA 271	MILAŠA	MILANIJA 4	MILANJA 6
MILENCA 65	MILENICA	MILAVA	MILENA 9002
MILETA	MILEVA 206	MILENIJA 11	MILENKA 456
MILI 8	MILICA 1510	MILEVICA	MILEVKA 7
MILIJANKA 7	MILIKA 12	MILIJA 27	MILIJANA 87
MILISAVA	MILISAVKA	MILINA 7	MILISA
MILIVOJKA 15	MILJA 69	MILISLAVA 15	MILIVOJA
MILJENA	MILJENKA 19	MILJANA 138	MILJANKA 7
MILJKICA	MILJUTINA	MILJEVA 8	MILJKA 29
MILKICA 12	MILOČKA	MILKA 1821	MILKANA
MILODARKA	MILODRAGA	MILODANKA	MILODARA
MILOMIRKA 22	MILONKA	MILOJA	MILOJKA 640
MILOSAVA 56	MILOSAVKA 18	MILORADA	MILORANKA
MILOSLAVKA	MILOŠA 7	MILOSIJA 4	MILOSLAVA 7
MILOVANKA 6	MILOVINA	MILOŠKA 9	MILOVANA 5
MILUNKA 23	MILUŠA 5	MILOVINKA	MILUNIKA
MIOMIRKA		MILUŠKA 7	MIOMIRA 5

-mila (27):

ROZAMILA 8	RADMILA 535	VIDMILA	LJUDMILA 7964
LUDMILA 166	SVEMILA	DRAGMILA	VLADIMILA
RADIMILA	LJUDIMILA	VLASTIMILA 4	LJUBOMILA
RADOMILA	ČEDOMILA 4	DRAGOMILA 10	BOGOMILA 246
TUGOMILA	TIHOMILA 5	JAROMILA	DOBROMILA
JEROMILA	PETROMILA	KRASOMILA	VITOMILA
JARMILA 24	JERMILA	BOGUMILA	

Imenska podstava **Mil-/Mio-/mil**, ki izhaja iz prid. *mil* (hr. ali srb. *mio*), spada med najpogostejše v slovanskih jezikih. Podobno je s pomensko sorodnimi **Drag-/drag** in **Ljub-/ljub**. Glede na pogostnost je daleč spredaj tvorjenka **Milan**, sledi mu **Miloš**, med zlož. imeni **Milorad** ter **Bogomil**. Pri ženskih imenih je najpogostejša tvorjenka **Milena**, sledijo ji **Milica**, **Milojka**, **Milenka**, **Milanka** ter **Ljudmila**, **Bogomila**. Tudi tu pogostnost vpliva na izgubo ljubkovalno-manjšalnega pomena priponskih obrazil **-ica**, **-ka** v imenih **Milica**, **Milojka**, **Milenka**, **Milanka**, **Milka**. Imena s podstavo **Mil-** so zapisana v listinah od 9. stol. dalje: 9.–10. stol. **Milei** (Milej), neki romar, omenjen v Čedadskem evangeliju; **Millas** (Milaš), neki romar, omenjen v Čedadskem evangeliju; **Millena** (Milena), neka romarica, omenjena v Čedadskem evangeliju; **Milo** (Mil), neki romar, omenjen v Čedadskem evangeliju; 925 **Milo**, neka priča, ki se večkrat omenja v listinah solnograškega nadškofa Adalberta (GZS II, št. 328, 328, 328, 363, 364, 365; gl. tudi O. Kronsteiner, 51).

Mir- (15):

MIRAN 5807	MIRANKO	MIRAŠ	MIRČA
MIRČE 8	MIRČETA	MIRE 7	MIRISLAV 6
MIRIVOJ	MIRKO 5295	MIRO 780	MIRODAR
MIROLJUB 54	MIROSAV	MIROSLAV 5160	

-mir (119):

DAMIR 1537	BENJAMIR	VELEMIR 26	LJUBIMIR
LADIMIR 7	VLADIMIR 5856	ZNADIMIR	RADIMIR
GRADIMIR 20	BUDIMIR 56	JEZDIMIR 8	GROZDIMIR
ŽELJIMIR	GOJIMIR	STOJIMIR	VOJIMIR 6
DALIMIR	CELMIR	SELMIR	VELIMIR 190
ZELIMIR	ŽELIMIR 45	PAVLIMIR	DANIMIR 22
BRANIMIR 563	HRANIMIR	SANIMIR	STANIMIR 52
VOJNIMIR	BRONIMIR	ZVONIMIR 809	STOIMIR
TRPIMIR	ŽARIMIR	HORIMIR	SPASIMIR
DESIMIR 47	MAKSIMIR 4	NAŠIMIR	KREŠIMIR 72
ZLATIMIR 4	RATIMIR 21	BRATIMIR 4	KAJTIMIR 5
HOTIMIR	VLASTIMIR 50	RASTIMIR	ČESTIMIR
GOSTIMIR 22	GUSTIMIR	SLAVIMIR 8	KAZIMIR 256
KAŽIMIR	BLAŽIMIR	STRAŽIMIR	BOŽIMIR
DAJMIR	BOJMIR	GOJMIR 45	MOJMIR 129

VOJMIR 76	LJUBOMIR 659	LADOMIR 5	MLADOMIR
VLADOMIR	RADOMIR 253	ČEDOMIR 139	ČEDOMIR
DEDOMIR	VIDOMIR 6	ALDOMIR	BALDOMIR 22
VALDOMIR	RODOMIR	BUDOMIR	VEOMIR
BLAGOMIR 5	ZMAGOMIR 13	DRAGOMIR 383	BOGOMIR 1761
HUGOMIR	JUGOMIR	TUGOMIR 37	TIHOMIR 163
MIOMIR 32	MIJOMIR 4	TIJOMIR	ŽELJOMIR
VOJOMIR	VOJKOMIR	VELKOMIR	VUKOMIR 6
MILOMIR 78	MOMIR 96	STANOMIR	VOJNOMIR
DAROMIR	JAROMIR 5	DOBROMIR 4	DESOMIR
DUŠOMIR	ZLATOMIR 19	RATOMIR 38	TATOMIR 7
SRETOMIR	CVETOMIR	SVETOMIR 16	VITOMIR 310
SVITOMIR	ČRTOMIR 211	KRSTOMIR	LJUTOMIR
SLAVOMIR 18	ZDRAVOMIR	ŽIVOMIR 6	DESMIR
VESMIR	DAŠMIR	BOGUMIR	
Mir- ž (21):		MIRA 2962	MIRANA 12
MIRE 4	MIRI	MIRICA 270	MIRIJANA 41
MIRISLAVA	MIRISLAVKA	MIRIŠA	MIRITA
MIRJA 26	MIRKA 158	MIRNA 59	MIROBRANA
MIROLJUBA	MIROLJUBKA	MIROSAVA	MIROSINKA
MIROSLADA	MIROSLAVA 1454	MIROSLAVKA 13	
-mira (50):			DAMIRA 22
NAMIRA 6	BEGMIRA	LADIMIRA	VLADIMIRA 496
RADIMIRA	LEDIMIRA	VALDIMIRA	VOJMIRA
VELIMIRA	ŽELIMIRA	DANIMIRA	BRANIMIRA 41
STANIMIRA	BRONIMIRA	ZVONIMIRA 103	CASIMIRA
DESIMIRA	MAKSIMIRA	RATIMIRA	VLASTIMIRA
SLAVIMIRA	KAZIMIRA 34	BOJMIRA	GOJMIRA
MOJMIRA	VOJMIRA 7	LJUBOMIRA 132	RADOMIRA 15
ČEDOMIRA	BALDOMIRA	DRAGOMIRA 107	BOGOMIRA 256
TUGOMIRA 8	DIOMIRA 7	MIOMIRA 5	MOMIRA
DAROMIRA	JAROMIRA	TOMIRA	ZLATOMIRA
TRATOMIRA	SVETOMIRA	VITOMIRA 15	ČRTOMIRA
LJUTOMIRA	DESMIRA	RATMIRA	

Imenska podstava **Mir-/mir**, ki izhaja iz besede *mir*, spada zlasti kot druga sestavina med najbolj produktivne, saj je takoj za podstavo **-slav**. Zaradi tolikšne pogostnosti se je sestavina pomensko izpraznila, saj je mnoga zložena imena na **-mir** težko razložiti s smiselno povezavo glede na prvi del. Prav pomenska izpraznitev in pridobivanje funkcije morfema, sufiksa pa je sestavini **-mir** omogočilo povezovanje tudi z neslovanskimi imenskimi podstavami.

Glede na pogostnost sta pri moških imenih najbolj opazna **Miran** in **Miroslav**, pri ženskih imenih **Mira** in **Miroslava**, med moškimi imeni z **-mir** kot drugo sestavino

Vladimir, Bogomir, Zvonimir, Branimir, Ljubomir, med ženskimi imeni pa **Vladimira, Bogomira, Zvonimira, Dragomira**.

Imena s podstavo **Mir-** so zapisana v listinah od 9. stol. naprej: 784–907 **Mirica** (Miriza), omenjena v solnograški bratovščinski knjigi; **Mirogoi** (Mirogoj), neki romar, omenjen v Čedadskem evangeliju (9.–10. stol.) (gl. GZS II, št. 329, 328); **Miroslav** (Mirzlav), neka moška oseba (12. stol.) (GZS IV, št. 927); **Mirogojъ** – 1239 rusticus nomine *Myrugoy* (Suetschach/GB Ferlach); **Mironěgъ** – XII *Miren-gen* (Bergknappe; Leoben/St); **Mirovlastъ** – 1030 *Mirlaz* (mancipium; Scheifling/GB Neumarkt/St) (gl. O. Kronsteiner, 51).

Mlad- (10):

MLADAN 5	MLADEN 1115	MLADENČE	MLADENKO 17
MLADIMOR	MLADINKO	MLADJAN 4	MLADJEN 17
MLADJO 4	MLADOMIR		

Mlad-/Mlađ- ž (9):

MLADENA 11	MLADENKA 59	MLADJA	MLADJENKA 10
MLADŽANA	MLAĐA	MLAĐANA	MLAĐENIJA
MLAĐENKA 6			

Imenska podstava **Mlad-** izhaja iz prid. *mlad* (hr. ali srb. *mlađan*). V 9.–10. stol. je v Čedadskem evangeliju zapisana **Mlada**, neka romarka, ki je obiskala štivansko božjo pot (gl. GZS II, št. 328).

Modr-:

MODROSLAV; ž: MODRA 13.³⁷

Moj- (6):

MOJMIR 129	MOJSLAV JANEZ	MOMIR 96	MOME
MOMKO	MOMO		

Moj- ž (8):

MOICA	MOJCA 11089	MOJCEJ	MOJICEJA
MOJKA 4	MOJMIRA	MOMIRA	MOMIRKA 21

Imenska podstava **Moj-** izhaja iz zaimka *moj*, ki se tudi sicer lahko uporablja v funkciji samostalnika, npr. *moja* 'moja žena'. Sicer pa je najbolj znano ime iz te podstave **Mojca**, ki jo prek **Maca** razlagajo tudi iz imena **Marija**. Pri moških imenih je najbolj pogosto **Mojmir** z različico **Momir**. Imena s podstavo **Moj-** so zapisana v listinah od 9. stol.: okrog 1155 **Mojca** (Moyza), neka vdova; 1190 **Mojgoj** (*Mogoy de Gestnich*), priča v Mariboru; (GZS IV, št. 362, 779); 925 **Mojmir** (Moymir), grof slovenskega rodu kot priča v Baumburgu na Gor. Bavarskem; 925 **Mojmir** (Moimir), grof kot priča v Solnogradu (GZS II, št. 362, 363).

³⁷ Zelo redka imenska podstava, ki izhaja iz prid. *moder* 'preudaren, pameten', se je bolj uveljavila v priimkih **Moder, Modre, Modrec, Modrej, Modri, Modrič, Modrijan, Modrijančič, Modrinjak**. O. Kronsteiner, 52, navaja iz podstave **modrъ** 'moder (barva)' ime **Modrikъ** – 1170 *Mo/v/drich* (laicus; St. Lambrecht/GB Neumarkt/St).

Moli-**MOLISLAV**.³⁸**Mor-****MORAN**; **-mor**: **MLADIMOR**; ž: **MORANA**, **MORANKA**.³⁹**Nad(i)- (6):**

NADAN 8	NADE	NADI	NADIJ
NADIN	NADISLAV 4		

-nad:**NENAD** 778**Nad(i)-a ž (15):**

NADA 7171	NADEŽDA 76	NADI 5	NADIA 37
NADICA 279	NADIJA 80	NADIKA	NADIN 5
NADINA 18	NADINE 11	NADISLAVA 4	NADJA 1433
NADJEŽDA	NADJUŠA	NADKA	

-nada:**NENADA**

Imenska podstava **Nad-** izhaja iz besede *nada* 'upanje', rus. *nadežda*. Najpogostejše ime iz te podstave je **Nada**, opazna je rus. **Nadežda**, zelo modna in pogosta pa njena skrajšana oblika **Nadja** s tujo različico **Nadia**. Ime **Nadija**, ki je lahko različica imena **Nadia**, je možno razlagati tudi iz tur. **Nādiye**, kar izhaja iz arab. *nādiyyā* 'nežna, tankočutna'. Kot druga sestavina je **-nad** v imenih **Nenad**, **Nenada**.

Neg-a:**NEGOS**, **NEGOSLAV** 4, **NEGOVAN** 18, **NJEGOSLAV**, **NJEGOŠ**; ž: **NEGA**, **NEGICA** 4, **NEGOJA**, **NEGOSAVA**, **NEGOSLAVA**, **NJEGICA**, **NJEGOSAVA**, **NJEGOSLAVA**.⁴⁰**Ne- (6):**

NEBOJA	NEBOJIŠA 6	NEBOJŠA 210	NENAD 778
NEVEN 66	NEVENKO 22		

³⁸ Imenska podstava **Moli-** je najverjetneje iz velelnika *moli* glag. *moliti*, možna pa je izpeljava iz hr. imena **Mola**, ki naj bi bila skrajšana oblika imena **Milovan**.

³⁹ Imenska podstava **Mor-** izhaja iz glag. *moriti*. Pomen zlož. imena **Mladimor** je nejasen. Ime **Moran** je tvorjenka na **-an** in mu ustreza žensko ime **Morana**, obe pa se pojavljata tudi na Hrvaškem. Povezujeta se s slovansko boginjo zime in smrti **Morano**. Jan Svoboda, 95, navaja **MORI-** pol *Morzysław* (morzyć, zabijač).

⁴⁰ Imenska podstava **Neg-a/Njeg-a** izhaja iz besede *nega*, hr. ali srb. *njega*. Ime **Negovan** je nastalo iz glag. *negovati* prek deležnika *negovan*. V listinah so zapisana tudi stisle. imena z **-neg(a)** kot drugo sestavino zloženih imen, npr. 945 **Dobroneg** (GZS II št. 392), 1150 **Dobronega**, **Domnega** (12. stol.), **Jaronega** (12. stol.), **Ljubdrag** (12. stol.), **Ljuboneg** (12. stol.), **Ljubonega** (12. stol.), **Stinega** (12. stol.), **Zemineg** (12. stol.), **Zverinega** (12. stol.) (gl. GZS IV, 603–604)

Ne- ž (6):

NEVA 452 NEVEN NEVENA 60 NEVENKA 3837
NEVICA 39 NEVKA

Nikalnica **Ne-** se kot imenska sestavina pojavlja v redkih imenih, in sicer pri glagolskih podstavah: *bati se, nadejati se, veneti*. A. Breznik (Zloženke v slovenščini, 318) navaja med sklopi priimek **Nebojse**, **Nebojs** Mathia **Newoiffe**, u. Štanga 1595, vd. a. I, 63; **Nebuisse**, trikrat, u. Pleterje 1683; Vrban **Neboise**, Stari trg pri Sl. Gradcu 1754, kap. a. v Ljubljani 118/4. Obstoje priimka **Nebojs(e)**, dokazuje, da je pri nas obstajalo tudi ime. Ime **Nebojša** s sufiksom **-ša** je verjetno nastal po analogiji z drugimi imeni na **-ša**, ker se je zavest o delih zloženega imena izgubila.

Nin-:

NINA, NINKO 12, NINO 358, **NINOSLAV** 17; ž: NINA 6656, NINETA 5, NINETTA, NINETTE, NINKA, NINOČKA, **NINOSLAVA**.⁴¹

Nov-:

NOVAK 81, NOVICA, NOVKO, NOVO 24; ž: NOVINKA, NOVKA 30, **NOVOSLAVKA**.⁴²

O(b)-:

OBRAD 56, OBREN 13, OBRENKO, OSTOJ 4, OSTOJA 82, OSTOJE.⁴³

Ogn(j)-:

OGNEN, OGNJAN, OGNJEN 19, OGNJENKO, **OGNJESLAV** 9; ž: OGNJENKA.⁴⁴

Or(i)-:

OROSLAV 7, OROŠ; ž: ORICA, ORINA, **ORISLAVA JURICA**, **OROSLAVA**.⁴⁵

⁴¹ Sestavina **Nin-** v zloženem imenu **Ninoslav (a)** lahko izhaja iz imena **Nino** oziroma **Nina**. Slednja je zelo pogosto žensko ime. Imensko podstavo **Nin-** pa je morda umestneje povezovati s praslovanskim *нынъ* v pomenu 'nov mlad' (prim. imensko podstavo **Nov-**).

⁴² Ime **Novoslavka** je tvorjenka na **-ka** iz imena **Novoslava**, ki pa pri nas in na Hrvaškem ni več v rabi. Na Hrvaškem pa obstajajo še imena **Novimir**, **Novomir**, **Novimira**, **Novimira**. Med imeni z imensko podstavo **Nov-** je najpogostejše ime **Novak**. To je tudi najpogostejši priimek v Sloveniji.

⁴³ Našteta imena s predpono **O(b)-** se izvorno povezujejo v glagoli *obradovati, obresti, ostati* (prim. tabele **Rad-/rad**, **Sret-**, **Stoj-**).

⁴⁴ Imenska podstava **Ognj-** v imenu **Ognjeslav** izhaja iz **ognje-**, ki je v besedah *ogenj* in *ognjen* in v zloženki *ognjevaren*. Iz imenske podstave **Ognj-** so na Hrvaškem še imena **Ognjemir**, **Ognjemira**, **Ognjesav**, **Ognjesava**, **Ognjeslava**.

⁴⁵ Imenska podstava **Or(i)-** je velevnik glag. *oriti* zastar. 'razlegati se, odmevati; glasiti se, oglašati se'. Imena **Orislav**, **Oroslav**, **Orislava**, **Oroslava** obstajajo tudi na Hrvaškem.

Ostr-:**OSTROVID.**⁴⁶**Petr-a ž (20):**

PETRA 8397	PETRANA	PETRANKA	PETRCA
PETRI	PETRICA 6	PETRIJA 6	PETRINA 61
PETRINJA	PETRINKA	PETRISA	PETRIŠA
PETROJKA	PETROMILA	PETRONELA 15	PETRONILA 7
PETROVKA	PETRUNA	PETRUŠA	PETRUŠKA

V zloženem imenu **Petromila** izhaja prvi del iz imena **Petra**, ki je tudi najpogostejše ime v gornji tabeli. Na Hrvaškem obstaja tudi moško ime **Petromil**, a tudi **Petrislav**, **Petroslav**, **Petrislava**, **Petroslava**. Pomen sestavin **-mir** in **-slav** je tu že izpraznjen, sestavini imata funkcijo prip.obrazil. Ime **Petromila** je verjetno nastalo po naslonitvi na ime **Petronila**, **Petronela**.

Pravd-a:**PRAVDOLJUB.**⁴⁷**Pre-:****PREDRAG 348, PREMIL, PREVISLAV, PREVKO.**⁴⁸**Pro-:****PRODAN; Ž: PRODANA, PROSLAVA.**⁴⁹**Prv(i)-:****PRVAN, PRVANKO, PRVIN, PRVOSLAV 5; ž: PRVENKA.**⁵⁰

⁴⁶ Prvi del imena **Ostrovid** izhaja iz prid. **oster**, ime pa je prvotno označevalo ostrovidnega oziroma nekoga z dobrim vidom. Možna je tudi direktna izpeljava iz pridevniške zloženke *ostrovid(en)* tj. 'ki ostro, tj. zelo dobro vidi'. V hr. jeziku je *ostar* sestavina imena **Ostrivoj/Ostrivoje**. J. Svoboda, 82, navaja OSTRO- Mikl 84/298: *Ostrolov* (ŠmilS 557), – *Ostromir* (rus Ostromir), pol *Ostrovod*, Ostrobodo, SO 16, 102.

⁴⁷ Prvi del zloženega imena **Pravdoljub** izhaja iz besede *pravda* v pomenu 'resnica'. V hr. imajo to sestavino še zlož. imena **Pravdoljuba** ter **Pravdimir**, **Pravdomir**, **Pravdimira**, **Pravdomira** in skrajšana oblika **Pravda**, tvorjenka **Pravdan** itd.

⁴⁸ Imenska sestavina **Pre-** izhaja iz predpone *pre-* v pomenu 'preveč, zelo', npr. v prid. *predrag*, *premil*, *prerad* itd. Na Hrvaškem je več imen s sestavino **Pre-**: **Predrag**, **Predraga**, **Premil**, **Premila**, **Premislav**, **Premislava**, **Preslav**, **Preslava**, **Previslav**, **Previslava**.

⁴⁹ Ime **Prodan** se povezuje z glag. **prodati** in je tudi priimek z različico **Predan**, na katero bi lahko kazalo tudi skoraj unikatno ime **Predo**. Ime **Proslava** je možno razlagati tudi kot skrajšano prek **Pros-slava** iz **Proslava**, v katerem bi bila prva sestavina iz veleznika *prosi* glag. *prositi*. Imena **Prosimir**, **Prosmir**, **Prosivoj** navaja že Miklošič, Die Bildung, 88/392, obstaja pa še pol. **Prosimir**, češ. **Proslav** (gl. J. Svoboda, 96, 102).

⁵⁰ Imenska podstava **Prv(i)-** izhaja iz vrstilnega števnikar *prvi* in spominja na lat. ime **Primus**, sle. **Primož**. Tako so prvotno poimenovali prvorojence, kar danes ni več pravilo.

Rad- (46):			RADA
RADAN 14	RADE 330	RADEN	RADENKO 139
RADETA 4	RADEVOJ	RADIČ	RADIGOJ 5
RADIKA	RADIMIR	RADINKO	RADISAV 24
RADISLAV 112	RADIŠA 32	RADIVOJ 320	RADIVOJA 4
RADIVOJE 125	RADKO 153	RADMIL 6	RADMILKO
RADMILO 16	RADO 1130	RADOGOST	RADOICA 7
		IVAN	
RADOJ	RADOJA	RADOJCA	RADOJE 32
RADOJICA 25	RADOJKO 19	RADOJLE	RADOLJUB 13
RADOMAN	RADOMIL	RADOMIR 253	RADON
RADONJA	RADOSAV 40	RADOSLAV 371	RADOŠ 98
RADOVAN 864	RADOVID	RADUL	RADULE 6
RADUN			
-rad:			
OBRAD 56	DRAGORAD 6	MILORAD 602	ŽIVORAD 68
Rad-ž (38):			
RADANKA	RADENA	RADA 271	RADANA 39
RADIKA	RADIMILA	RADENKA 39	RADICA 62
RADINKA 36	RADISAVA	RADIMIRA	RADINA
RADIVOJA	RADIVOJKA 13	RADISLAVA 47	RADISLAVKA 5
RADMILA 535	RADMILKA 4	RADJA	RADKA 8
RADOJLA	RADOMILA	RADOJA	RADOJKA 375
RADOSAVA 35	RADOSAVKA 7	RADOMIRA 15	RADOMIRKA 9
RADOŠA 1	RADOŠKA 9	RADOSLAVA 52	RADOSLAVKA 11
RADOVINKA 1	RADUNKA 5	RADOVANA 5	RADOVANKA 8
-rada		RADUŠA 4	RADUŠKA
MILORADA	ŽIVORADA		

Imenska podstava **Rad-/-rad** spada med značilne in pogoste sestavine slovanskih imen, kar dokazujejo tudi naši statistični podatki. Med zlož. moškimi imeni je najpogostejši **Milorad**, sledijo mu **Radoslav**, **Radivoj**, **Radomir**. Najpogostejša med vsemi je skrajšana oblika **Rado**, ki mu sledi tvorjenka **Radovan**. Med ženskimi imeni je najpogostejše zloženo ime **Radmila**, sledita ji **Radojka** in **Rada**. Imena z začetnim **Rad-** so pri nas zapisana v listinah od 10. stol. naprej. Po GZS II, 482, so zapisana imena **Radagozt** (Radogost), ime nekega nesvobodnega človeka, ki je okoli leta 975 živel v Belanski dolini na Koroškem; **Radasta** (Radosta), neka romarica, omenjena v Čedadskem evangeliju; **Radovin** (Radouuin, Radouuinus, Radouuin). Tri osebe tega imena so omenjene v solnograški bratovščinski knjigi; **Ra-**

Na Hrvaškem so naslednja imena s podstavo **Prv(i)-**: **Prvimir**, **Prvomir**, **Prvimira**, **Prvomira**, **Prvislav**, **Prvoslav**, **Prvislava**, **Prvoslava**, **Prvoljub**, **Prvoljuba**, **Prvosav**, **Prvosava**.

dozlau (Radoslav), neki romar, omenjen v Čedadskem evangeliju; **Ratgoj** (Radi-goj), neki romar, omenjen v Čedadskem evangeliju, po GZS III, 304, pa imena **Radoch**, neka priča okoli 1065. leta v Kranjski gori na Gorenjskem; **Radogoj** (Radogoi), osvobojen posestnik okoli 1080. leta v vasi, "Peccaz" imenovani; **Radogoj** (Ratigoi), freisinški podložnik okoli 1030. leta v Lindu na Štajerskem; **Radonja** (Radonga), freisinška podložnica okoli 1030. leta v Scheiflingu na Štajerskem; **Radoš** (Radoz), freisinški podložnik okoli 1030. leta na Štajerskem. Podoben spisek imen iz starih listin omenja tudi O. Kronsteiner, 58–59.

Rani-:

RANI, RANIS, **RANISAV**, **RANISLAV** 6, RANKO 244; ž: RANJA, RANKA 98, RANKICA.⁵¹

Rasti- (7):

RASTI	RASTIMIR	RASTISAV	RASTISLAV 46
RASTKO 61	RASTO 42	RASTOSLAV	

Rasti- ž:

RASTA 5	RASTICA	RASTISLAVA 8	RASTJA
---------	---------	---------------------	--------

Imenska podstava **Rasti-** v imenih **Rastimir**, **Rastislav** izhaja iz velelnika *rasti* glag. *rasti*. Imena s podstavo **Rasti-** so zapisana v listinah od 9. stol. naprej: **Rastigoj** – XII *Raztegoy* (Bergknappe; Leoben/St); **Rastimysla** – 864 *Razemuza* (Gurktal/GB Gurk/K) (gl. O. Kronsteiner, 59–60).

Rat-:

RATIBOR 4	RATIMIR 21	RATKO 212	RATOMIR 38
------------------	-------------------	-----------	-------------------

-rat:**DRAGORAT****Rat- ž (6):**

RATIBORKA	RATIMIRA	RATISLAVA	RATKA 19
RATMIRA	RATOMIRKA 4		

Imenska podstava **Rat-** izhaja iz hr. ali srb. *rat* 'vojna'. V hr. je več imen s to podstavo: **Ratibor**, **Ratobor**, **Ratibora**, **Ratobora**, **Ratimil**, **Ratomil**, **Ratimila**, **Ratomila**, **Ratimir**, **Ratomir**, **Ratimira**, **Ratomira**, **Ratislav**, **Ratoslav**, **Ratislava**, **Ratoslava**, **Rativoj**, **Ratovoj**, **Ratoljub**.

Rod-:

RODOLJUB 18, **RODOMIR**, **RODOSLAV**; ž: RODANA, RODICA, RODNA 5, RODNAJA.⁵²

⁵¹ Imenska podstava **Rani-** v imenu **Ranislav** se razlaga z velelnikom *hrani* glag. *hraniti*, z izpadom začetnega *h-*, kar je običajno za hr. ali srb. jezik. Za druga imena, kot npr. **Ranko**, bi bilo možno misliti tudi na pridevnik *ran* 'zgoden' (gl. M. Šimundić, 286).

⁵² Imenska podstava **Rod-** izhaja iz besede *rod*. Ime **Rodoljub** ima tudi ustrezno zloženko *rodoljub*.

Rom-an/-i:

ROMAN 6034, ROMANO 48, ROMEO 114, ROMI 13, ROMIO, **ROMISLAV**;
ž: ROMANA 3003, ROMANCA 140, ROMANKA, **ROMANOSLAVA**.⁵³

Rosa- (28):

ROSA 131	ROSALBA	ROSALIA	ROSALIJA
ROSANA 259	ROSANDA 163	ROSANJA	ROSANKA 5
ROSANNA 4	ROSE 5	ROSELA	ROSEMARI
ROSEMARIA	ROSEMARIE 12	ROSEMARY	ROSETTA
ROSINA 8	ROSITA 41	ROSITKA	ROSMARI
ROSMARIE	ROSSALIN	ROSSANA 8	ROSSELLA
ROSSEMARIE	ROSSINKA	ROSSITA	ROSSMARY

Roza- (29):

ROZA 1547	ROZALA 4	ROZALIA 62	ROZALIJA 5288
ROZALJA	ROZALKA 11	ROZAMARIJA 6	ROZAMILA 8
ROZAMUNDA 4	ROZANA 64	ROZANDA	ROZARIJA
ROZE	ROZEMARI	ROZEMARIJA 5	ROZETA 6
ROZETKA	ROZI 47	ROZIKA 177	ROZINA 660
ROZINKA 12	ROZITA 6	ROZKA 17	ROZMARINKA
ROZMERI	RUZA	RUZARIJA	RUZARKA
RUZMARINKA			

Roža-/Ruža- (16):

ROŽA 172	ROŽAMARIJA 16	ROŽANA 31	ROŽCA 1
ROŽI 4	ROŽICA 60	ROŽIKA 15	ROŽINA 5
ROŽKA 1	RUŽA 505	RUŽANA	RUŽARIJA
RUŽE	RUŽENA 5	RUŽICA 496	RUŽKA

V tabeli je prikazano ime **Roza** z različicami **Rosa**, **Roža**, **Ruža** itd. kot prve sestavine zlož. imen, v katerih so druge sestavine večinoma prav tako ženska imena, zlasti različice imena **Marija**. Izjemi sta **Rozamila**, **Rozamunda**. V imenu **Rozamunda** sestavino **Roza-** razlagajo kot naslonitev na latinsko ime **Rosa**, sicer pa je zloženo iz stvn. *hros* 'konj' in *mund* 'obramba'.

Rudi-:

RUDI 820, **RUDISLAV**, RUDKO, RUDO 5, RUDOLF 5096; ž: RUDA 4, RUDENKA, RUDICA, RUDINA 7, RUDINKA, RUDOLFA 14, RUDOLFINA 22.⁵⁴

⁵³ Imenska podstava **Rom-an/-i** izhaja iz imena **Roman** oziroma njegove skrajšane oblike **Romi**.

⁵⁴ Imenska podstava **Rudi-** v imenu **Rudislav** je verjetno iz veleznika glag. *ruditi* 'rdečiti'. Ni pa mogoče, zlasti zaradi unikatnosti, popolnoma zavreči možnosti, da je prva sestavina ime **Rudi** kot skrajšana oblika imena **Rudolf**. Vse našete tvorjenke z **Rudijem** vred pa je mogoče izpeljati iz imena **Rudislav** ali **Rudolf**.

Sim-:SIMO 123, **SIMOB**RAN, SIMON 6265.⁵⁵**Slad- (iti) (7):**

SLADIČ	SLADJAN 21	SLADOJE	SLADOLJUB
SLADŽAN 4	SLAĐAN 79	SLAĐENKO	

Slad- ž (14):

SLADA	SLADE	SLADICA	SLADJANA 95
SLADJANKA	SLADJENA	SLADŽANA 22	SLADŽANKA
SLADŽENA	SLAĐA	SLAĐANA 336	SLAĐANKA 4
SLAĐENA	SLAĐICA		

-slada:

MIROSLADA

Imenska podstava **Slad-** izhaja iz glag. **sladiti**. Imena **Sladjan**, **Sladjan**, **Sladjana**, **Sladana** itd. so imena priseljencev s hr. ali srb. jezikovnega področja in njihovih potomcev. Tvorjena so iz glag. **slad-iti** s sufiksom **-jan(a)**. Tuja pomenska ustreznica imenu **Sladjana** je španska **Dulcinea**, tj. 'sladka'.

Slav- (21):

SLAVC	SLAVČA	SLAVČE	SLAVČEK 4
SLAVČI	SLAVČO 9	SLAVE	SLAVEJKO
SLAVEK 6	SLAVEN 28	SLAVENKO	SLAVI
SLAVIMIR 8	SLAVISLAV	SLAVIŠA 163	SLAVKO 5191
SLAVO 26	SLAVODARA 11	SLAVOJ 9	SLAVOLJUB 68
SLAVOMIR 18			

-slav (129):

ČASLAV 17	BRASLAV	VASLAV	VJENCESLAV
VENCESLAV 319	ČESLAV	VEČESLAV 4	VJENČESLAV
VENČESLAV 512	VEČESLAV 4	ZDESLAV	ZEMLJESLAV
OGNJESLAV 9	BOJESLAV	VOJESLAV 10	BOJESLAV 24
JANESLAV	VIŠESLAV	DRAŽESLAV	SRBISLAV 7
LJUBISLAV 6	FRANCISLAV	VENCISLAV	LADISLAV 1879
VLADISLAV 425	NADISLAV 4	RADISLAV 112	GRADISLAV
BUDISLAV	RUDISLAV	DRAGISLAV	GOJISLAV 4
VOJISLAV 197	JELISLAV	VELISLAV	MILISLAV
VILISLAV	MOLISLAV	MISLAV 4	DEMISLAV
ROMISLAV	TOMISLAV 1557	DANISLAV 4	JANISLAV 30
RANISLAV 6	BRANISLAV 636	HRANISLAV 16	STANISLAV 15962
ZDENISLAV	BRONISLAV 26	ZVONISLAV	KRUNISLAV 4
VOISLAV 8	DARISLAV	MARISLAV	DOBRISLAV
BERISLAV 22	VERISLAV	IRISLAV	MIRISLAV 6

⁵⁵ Sestavina **Sim-** v imenu **Simobran** je verjetno skrajšana oblika imena **Simon**.

BORISLAV 370	GORISLAV	ZORISLAV 22	JURISLAV
BRATISLAV 33	VRATISLAV	SVETISLAV 87	VENTISLAV
ČASTISLAV	RASTISLAV 46	VISLAV	SLAVISLAV
PREVISLAV	BOŽISLAV 7	VOJSLAV	SRBOSLAV
LJUBOSLAV 18	SREČOSLAV	LADOSLAV	RADOSLAV 371
VIDOSLAV 7	RODOSLAV	BLAGOSLAV	ZMAGOSLAV 180
DRAGOSLAV 182	NJEGOSLAV	NEGOSLAV 4	BOGOSLAV 40
JUGOSLAV 28	MIJOSLAV	DARJOSLAV	VIDKOSLAV
VJEKOSLAV 209	VEKOSLAV 362	VOJKOSLAV	VUKOSLAV
MILOSLAV 12	DANILOSLAV	VAZMOSLAV	INOSLAV
NINOSLAV 17	BRUNOSLAV 7	KRUNOSLAV 53	DAROSLAV 7
JAROSLAV 80	HRABROSLAV 11	DOBROSLAV 7	MODROSLAV
JEROSLAV	VEROSLAV	MIROSLAV 5160	OROSLAV 7
BOROSLAV	GOROSLAV	ZOROSLAV	VATROSLAV 5
JUROS LAV	CVETOSLAV	SVETOSLAV	TITOSLAV
VITOSLAV 21	SVITOSLAV	RASTOSLAV	LAVOSLAV
ŽIVOSLAV	PRVOSLAV 5	BOŽOSLAV	BOGUSLAV
BOHUSLAV			

-sav (24):

LJUBISAV 21	VLADISAV	RADISAV 24	VOJISAV
VELISAV	MILISAV 49	RANISAV	BRANISAV
STANISAV	DOBRISAV	BORISAV 13	RASTISAV
LJUBOSAV	RADOSAV 40	VIDOSAV 13	DRAGOSAV
BOGOSAV 8	TIOSAV	MIKOSAV	VUKOSAV 8
MILOS AV 46	DOBROSA V 16	MIROSA V	BOROSAV

Slav- ž (17):

SLAVA 564	SLAVENA	SLAVENKA 4	SLAVI 15
SLAVICA 3742	SLAVIJA 4	SLAVIJANKA	SLAVIKA
SLAVIMIRA	SLAVINA	SLAVINKA 5	SLAVJA
SLAVKA 1534	SLAVNA	SLAVOJA	SLAVOJKA 93
SLAVOLJUBA			

-slava (95):

VENCESLAVA 44	VENČESLAVA 52	VOJESLAVA	BOLESLAVA 4
BOŽESLAVA	SRBISLAVA	LJUBISLAVA 46	LUBISLAVA 46
VENCISLAVA	LADISLAVA 320	VLADISLAVA 120	NADISLAVA 4
RADISLAVA 47	GRADISLAVA	VIDISLAVA	ZDISLAVA
DRAGISLAVA 4	BOJISLAVA	GOJISLAVA	STOJISLAVA
VOJISLAVA 23	JELISLAVA 48	VELISLAVA	MILISLAVA 15
TOMISLAVA 33	JANISLAVA 23	ZNANISLAVA	BRANISLAVA 179
STANISLAVA 5686	ZDENISLAVA	BRONISLAVA 304	ZVONISLAVA 7
BRUNISLAVA 5	KRUNISLAVA	BERISLAVA	JERISLAVA
MIRISLAVA	BORISLAVA 83	DORISLAVA	GORISLAVA

ZORISLAVA 147	JURISLAVA	DEGISLAVA	ZLATISLAVA
RATISLAVA	BRATISLAVA	CVETISLAVA	SVETISLAVA
VLASTISLAVA 4	RASTISLAVA 8	VISLAVA 28	BIŽISLAVA
BOŽISLAVA 66	VOJSLAVA 6	LJUBOSLAVA 35	RADOSLAVA 52
VIDOSLAVA	LJUDOSLAVA	ZMAGOSLAVA 63	DRAGOSLAVA 64
NJEGOSLAVA	NEGOSLAVA	BOGOSLAVA 6	JUGOSLAVA 4
JEKOSLAVA	VJEKOSLAVA 66	VEKOSLAVA 244	NIKOSLAVA
VOJKOSLAVA	MILOSLAVA 7	ROMANOSLAVA	NINOSLAVA
BRUNOSLAVA 6	KRUNOSLAVA 4	LJEPOSLAVA	LEPOSLAVA
DAROSLAVA	DOBROSLAVA	JEROSLAVA	VEROSLAVA
MIROSLAVA 1454	OROSLAVA	DOROSLAVA	ZOROSLAVA
PROSLAVA	ZLATOSLAVA	SRETOSLAVA	CVETOSLAVA 8
KVETOSLAVA	VITOSLAVA 37	LAVOSLAVA 8	BOGUSLAVA
JERUSLAVA			

-sava (22):

LJUBISAVA	RADISAVA	VOJISAVA	JELISAVA 47
MILISAVA	RADOSAVA 35	VIDOSAVA 99	DRAGOSAVA 7
NJEGOSAVA	NEGOSAVA	BOGOSAVA	TIOSAVA
DIKOSAVA	NIKOSAVA	TANKOSAVA 6	VUKOSAVA 54
MILOSAVA 56	LJEPOSAVA 45	LEPOSAVA 51	DOBROSAVA
MIROSAVA	VITOSAVA		

Imenska podstava **Slav-/slav** je posebno kot drugi del imen najpogostejša v slovenskem imenskem fondu. Tudi ženske oblike na **-slava** ne zaostajajo dosti za moškimi. Skoraj izenačeno pa je število srbske različice sestavine **-slav/-slava**, tj. **-sav, -sava**. Glede na pogostnost v primerjavi z drugimi izstopajo moška imena **Slavko** ter **Stanislav, Miroslav, Ladislav, Branislav, Vladislav**, med ženskimi imeni pa **Slavica, Slavka, Slava** ter **Stanislava, Miroslava**.

Imena s podstavo **Slav-** so zapisana v listinah, npr. v GZS II, 255: **Slavka** (Sclauca), romarica omenjena v Čedadskem evangeliju; GZS III, 312: **Slavko** (Zlauco), neki osvobojeni posestnik v Gomilah okoli 1070. leta; GZS IV, 603: **Slav** (Zlau), neka moška oseba (12. stol.); **Slava** (Zlawa), soproga plemenitega Trdoslava (1187); **Slavuš** (Sclavuz), dobrotnik Stolne cerkve v Čedadu (1191). O. Kronsteiner, 63–64, razen omenjenih navaja še naslednja imena: **Slavějъ** – 1065–75 a quodam *Slawui* (Grundbesitzer; Nussdorf/GB); **Slavěньсь** – *Slevnz* (laicus) und Chraft *Slnz* (Admont/GB Liezen/St); **Slavo** – 1244 Leonardus *Sclafō* (Kärnten); **Slavočъ** – XIV Haynricus *Slawch* (familiaris; Rein/GB Graz/St); **Slavьсь** – XIV *Slauze* (familiaris; Rein/GB Graz/St).

Prvotni pomen sestavine **-slav**, ki nastopa kot drugi del zloženih imen, se je zaradi povezovanja z najrazličnejšimi podstavami izgublja, saj ga z njihovim pomenom pogosto ni mogoče smiselno združiti. Tako npr. ime **Miroslav** lahko razložimo kot 'kdor slovi po miru', ime **Bogoslav** kot 'kdor slavi boga'. O imenu **Branislav** pa meni M. Snoj: Degradacija v sufiks izpričuje jslov. **Branislavъ** po **Branimirъ**. (F. Bezljaj, ES III, 257). Sprememba **-slav(a)** v sufiks je očitna tudi v zloženih imenih,

v katerih je prvi del krščansko ime oziroma njegova (skrajšana) različica ali tvorjenka, npr. **Janeslav, Janislav, Marislav, Jurislav, Juroslav, Darjoslav, Danilo-slav, Demislav, Romislav, Rudislav, Vidkoslav, Doroslava, Janislava, Nikoslava, Romanoslava, Vidislava, Vidoslava**.

Srb- (8):

SRBA, **SRBISLAV** 7, **SRBIVOJ**, SRBKO, SRBO, **SRBOBRAN**, **SRBOLJUB** 17, **SRBOSLAV**;

ž: SRBIJANKA 10, **SRBISLAVA** (prim. SLOVEN, SLOVENKO 12, SLOVKO).⁵⁶

Sreč-a/-en-

SREČKO 5324, SREČO 49, **SREČOSLAV**; ž: SREČKA 52, SREČKA.⁵⁷

Sred-

SREDAN, SREDO 21, SREDOJE 7, **SREDOLJUB**.⁵⁸

Sret-an/-en (9):

SRETA SRETAN 12 SRETEN 63 SRE TENIJA

SRE TENIJE SRE TENKO SRETKO 52 SRETO 27

SRETOMIR**Sret-an/-en** ž:

SRETANA SRETANKA SRETENA SRE TENKA 8

SRETOSLAVA

Imenska podstava **Sret-an/-en** izhaja iz hr. ali srb. *sretan, sreten* 'srečen' (gl. še imensko postavo **Sreč-a/-en**).

Stan(i)- (19):

STANČA STANČO STANE 686 **STANIMIR** 52

STANISAV **STANISLAJ** **STANISLAO** **STANISLAUS**

STANISLAV 15962 STANISLAVKO STANIŠA 26 STANKO 4628

STANO STANOJ STANOJA 7 STANOJE 30

STANOJKO STANOJLE **STANOMIR**

⁵⁶ Imenska podstava **Srb-** izhaja iz **Srb(in)** 'pripadnik srbskega naroda'. Na hr. ali srb. jezikovnem področju je imen s to podstavo še več: **Srbijana, Srbijanka, Srbimir, Srbo-mir, Srbimira, Srbomira, Srbina, Srbinka, Srbinko, Srbislav, Srboslav, Srbislava, Srboslava, Srbobran, Srbobranka, Srboljub, Srboljuba, Srboljupka, Srbomil, Srbomila, Srbosav** (gl. M. Šimundić, 315–316). Na Slovence bi se lahko nanašalo le ime **Slovenko**.

⁵⁷ Imenska podstava **Sreč-** izhaja iz besede *sreča* ali *srečen*. **Srečoslav** bi tako lahko prvotno pomenil 'kdor je slaven po sreči, ima srečo'. To bi lahko rekli tudi za najpogostejše ime iz te podstave **Srečko** (prim. besede: šaljivo *srečko*, ekspresivno *srečnež, srečnica*, knjižno *srečnik* 'srečen človek').

⁵⁸ Gl. imensko postavo **Sret-an/-en**. S to podstavo povezuje imeni **Sredoje, Sredojko** itd. M. Šimundić, 317.

Stan(i)- ž (14):

STANA 400	STANICA 23	STANIJA 18	STANIKA 7
STANIMIRA	STANIMIRKA 11	STANINA	STANISLAVA 5686
STANISLAVKA 4	STANKA 1290	STANKICA	STANOJKA 38
STANOMIRKA	STANUŠA		

Imenska podstava **Stan(i)-** izhaja iz velelnika *stani* glag. *stati* v pomenu 'postati'. Kot drugi del zloženih imen to podstavo najdemo v češ. imenih **Nestan**, **Přestan**, medtem ko se ime **Dostana** razlaga iz hr. imenske podstave **dosta** (tako še v imenih **Dostija**, **Dostina**, **Dostinja**; gl. M. Šimundić, 83). Glede na pogostnost izstopajo imena **Stanislav** in **Stanko** ter **Stanislava**, **Stanka**, **Stana**.

Imena s podstavo **Stan(i)-** so zapisana v listinah v 11. in 12. stol.: 1042 **Stano**, neki podložnik v Göstingu na Štajerskem; 1085–1095 **Stanogoj** (Ztanogoi), sin svobodnega Azilija, posestnika v Bukovju na Koroškem (gl. GZS III, št. 123, 379); 1181 **Stane**, kolon v Beanu na Furlanskem; **Stane** (Ztene), ime dveh rudarjev v Ljubnu v 12. stol.; **Stanila** (Ztanila) iz Ljubna (12. stol.); **Stanislav** (Stanizla) iz Ljubna (12. stol.); 1181 **Stanislav** (Stanizlau), kolon v Beanu na Furlanskem; 1181 **Stanislav** (Stanizlau), kolon v Pantianiccu na Furlanskem (gl. GZS IV, št. 650, 927, 650).

Stoj(i)- (14):

STOIMIR	STOJADIN 18	STOJAN 1630	STOJANČE
STOJANČO	STOJČA	STOJČE 5	STOJČO
STOJIMIR	STOJIŠA	STOJKO 17	STOJNE
STOJO	STOJŠA		

-stoj:

OSTOJ 4	OSTOJA 82	OSTOJE	
----------------	-----------	--------	--

Stoj(i)- ž (8):

STOJA 141	STOJADINKA	STOJANA 53	STOJANKA 195
STOJICA 8	STOJISLAVA	STOJKA 21	STOJNA 8

Imenska podstava **Stoj(i)-/stoj** izhaja iz velelnika *stoj* glag. *stati*, *stojim*. Kot prva sestavina je v imenih **Stojimir**, **Stojislava**. Kot druga sestavina je v imenu **Ostoj**, precej bolj pogosta pa je tvorjenka na *-e* **Ostoj**. Več imen s **-stoj** kot drugo sestavino je v češčini: **Doběstoj**, **Dobrostoj**, **Ostoj**, **Postoj**, **Sestoj**, **Soběstoj**, **Ustoj**. Najpogostejše ime s to podstavo je tvorjenka na *-an* **Stojan** z ženskima oblikama **Stojana**, **Stojanka**.

Imena s podstavo **Stoj-** so v listinah zapisana od 9. stol. naprej: 1002–1018 **Stojdrag** (Stoidrag), neki podložnik grofinje Wichpurge v Projernu; 1050–1065 **Stojdrag** (Stoidrahc), neki podložnik svobodnega Karlinga v Motnici; 1075 **Stojina** (Stoiana), neki podložnik cerkve pri sv. Martinu na Koroškem (GZS III, št. 11, 156, 294); 1150 **Stojan** (Ztoian) iz Edlinga; 1181 **Stojan** (Stogian) iz Števerjana; **Stojana** (Stoiana), konverza v Milštatu (12. stol.); 1190 **Stojče** (Ztoizse), brat Stojinov; **Stojgaj** (Stoigei), neka moška oseba (12. stol.); 1190 **Stojin** (Ztoyn), brat Stojčev (GZS IV, št. 280, 650, 930, 779, 927).

Straži-:**STRAŽIMIR.**⁵⁹**Sunč-an:****SUNČANA, SUNČICA, SUNČOLJUBKA.**⁶⁰**Sve-:****SVEBOR.**⁶¹**Svet- (13):**

SVETA 5	SVETIN	SVETISLAV 87	SVETKO 22
SVETO 35	SVETOJA	SVETOLIK 5	SVETOLJUB
SVETOMIR 16	SVETOPOLK	SVETOSLAV	SVETOVIT
SVETOZAR 109			

Svet- ž (8):

SVETA	SVETINA	SVETISLAVA	SVETISLAVKA
SVETJANA	SVETKA 9	SVETOMIRA	SVETOSLAVA ANA

SVETOZARA 10 SVANTEVITA

Imenska podstava **Svet-** izhaja iz prid. *svet*, lat. *sanctus*. Med zloženimi imeni, ki jih tvori, sta najpogostejša **Svetozar**, ki je hrvaško ali srbsko, in **Svetislav**. Imena iz te podstave so zapisana v listinah od 9. stol. naprej: **Sveteč** (Zwantiz), konverz v Vetrinjah (12. stol.); 1183 **Svetin** (Zwantin), admontski svobodni kolon; **Svetodraga** (Zwetodraga), lajika (12. stol.); 1150 **Svetogoj** (Cwetugoi), neki kmet blizu Vrbskega jezera; **Svetomir** (Zwetemer), dobrotnik Sekovskega samostana (12. stol.); 1162 **Svetomir** (Zwetmer), svobodnik iz Št. Vida; 1183 **Svetoslav** (Zwanzlawe), admontski podložnik; **Svetoslava** (Zwiteslawa) iz Ljubna (12. stol.) (GZS IV, št. 927, 922, 671, 930, 281, 441, **Svetopolk** (Zwetboch), plemenit posestnik na Krki okoli 898. leta, vazal mejnega grofa Liutpolda; **Szuentezizna** (Svetožizna), neka romarica, omenjena v Čedadskem evangeliju (9.–10. stol.) (GZS II, št. 99, 159, 328).

Svit-:**SVIT 21, SVITAN 9, SVITOMIR, SVITOSLAV.**⁶²

⁵⁹ Imenska podstava **Straži-** izhaja iz veleznika *straži* glag. *stražiti*. V hr. jeziku obstaja tudi ženska oblika **Stražimira**.

⁶⁰ Imenske oblike so hr. ali srb. in izhajajo iz besed *sunce* in *sunčan*. Iz besed *sonce*, *sončen* so zelo redka slovenska imena: **Sonca**, **Sonča**, **Sončka**, **Sončika Katarina**. Pomensko ustrežno muslimansko ime arabskega izvora je **Šemsa**.

⁶¹ **Svebor** je edino ime s hr. ali srb. sestavino *sve* 'vse'. Sestavina **Vse-** je samo v imenu **Vsevolod**, ki je rusko. V sle. bi se glasilo ***Vsevlad**, v hr. pa po M. Šimundiću, 330, obstajata **Svevlad**, **Svevlada**. V listinah je zapisanih več imen s podstavo **Sve-**: **Svegoj** (Zegoy), rudar v Ljubnu (12. stol.); 1150 **Sveljub** (Cweliub), neki kmet blizu Vrbskega jezera; 1181 **Svemir** (Svimir), kolon v Alturu (GZS IV, št. 927, 281, 650).

⁶² Imenska podstava **Svit-** izhaja iz besede *svit*.

Tanko-:

TANKOSAVA 6.⁶³

Tih- (8):

TIHI, TIHO, **TIHOMIL** 8, **TIHOMIR** 163, TIHON, **TIJOMIR**; ž: **TIHOMILA** 5, **TIOSAVA**.⁶⁴

Tit-:

TIT 45, TITAN, TITO, **TITOSLAV**; ž: TITA 29, TITINA 5, TITKA, **TITOMIRKA**.⁶⁵

Tom(i)- (7):

TOMČO, TOME 10, TOMEK, TOMI 356, TOMICA 18, **TOMISLAV** 1557, TOMO 579; ž: TOMICA 5, **TOMISLAVA** 33, **TOMISLAVKA** 6, TOMKA 13.⁶⁶

Tug-:

TUGO, **TUGOMER** 5, **TUGOMIL**, **TUGOMIR** 37;
ž: TUGA, **TUGOMERA**, **TUGOMILA**, **TUGOMIRA** 8.⁶⁷

Trato-:

TRATOMIRA.⁶⁸

⁶³ Imenska podstava **Tank-** izhaja iz prid. *tanka*. Sestavina **-sava** kaže, da gre za srb. ime. Po M. Šimundiću, 334, obstajajo na Hrvaškem razen **Tankosava** še **Tankosav**, **Tankoslava** in skrajšana oblika **Tankosa**.

⁶⁴ Imenska podstava **Tih-** izhaja iz prid. *tih*. V srbskem imenu **Tiosava** je **-h-** onemel, v imenu **Tijomir** pa je bil onemeli **-h-** nadomeščen z **-j-**. Na Hrvaškem je takih imen precej več, npr. **Tijan**, **Tijana**, **Tijanka**, **Tijomil**, **Tijomila**, **Tijomir**, **Tijomira**, **Tijosav**, **Tijosava**, **Tijoslav**, **Tijoslava**. Obstajata tudi imeni **Tikomir**, **Tikomira**, v katerih je onemeli **-h-** zamenjal **-k-** (gl. M. Šimundić, 339–340). Imena s to podstavo so zapisana v listinah od 9. stol. naprej: **Tichodrag** (Tihodrag), neki nesvobodni človek, ki je okoli leta 975 živel na Lurnskem polju; 784–907 **Tichomira** (Tihomira), omenjena v solnograški bratovščinski knjigi; 864 **Tiecosit** (Tihožit), neki Slovenec, ki je bival poleg Krke na Koroškem; **Tihca** (Tihica), ime neke nesvobodne osebe, ki je okoli leta 975 živel na Lurnskem polju; **Tihmar** (Tihomir), neki nesvobodni človek, ki je okoli leta 975 živel v Belanski dolini na Koroškem (GZS II, št. 452, 329, 191, 452, 452).

⁶⁵ **Tit-** izhaja iz imena **Tit**, lat. **Titus**, it. **Tito**.

⁶⁶ Imenska podstava **Tom(i)-** izhaja iz velelnika *tomī* glag. *tomiti* z domnevnim pomenom 'miriti, krotiti; mučiti'. Glede na pomen ga je mogoče primerjati z imenom **Miroslav**. Podstavo **Tomī-** imajo še hr. imena **Tomidrag**, **Tomidrug**, **Tomimir**, skrajšano **Tomir**. Skrajšane oblike in tvorjenke lahko izhajajo tudi iz imena **Tomaž**.

⁶⁷ Imenska podstava **Tug-** izhaja iz psl. *togъ* 'močen, krepek', iz česar je sle. *tog*, ki ima poleg ostalih tudi pomen 'močen, krepek' (gl. Plet. II, 673). Ime bi se torej moralo sle. glasiti ***Togomir**. Oblika z *u* je hr., kjer obstaja tudi **Tugoslav** z žensko obliko **Tugoslava**.

⁶⁸ Imenska podstava **Trat-** izhaja iz besede *trata*. V hr. sta iz te podstave imeni **Tratina** in **Tratinčica** (gl. Prosvjetin imenoslov, 165).

Traud-/ Traut- /Trud-/:		TRAUDA 9	TRAUDE
TRAUDI 10	TRAUDICA	TRAUTA	TRAUTE
TRAVDA	TRAVDI	TRUDA 36	TRUDE
TRUDHILDA	TRUDI		
-traud/-traut/ -trud(a) (17):			
GERTRAUDA	HILDETRAUT	EDELTRAUDA	ERENTRAUDA
HILTRAUT	IRMENTRAUT	VALTRAUT	EDELTRAUT
ELTRUDA	EDELTRUDA	GERTRAUT	VALTRUDA
ERNTRUDA	GERTRUDA 80	EDILTRUDA	ERENTRUDA

Nemška imenska podstava **Traud-/Traut-/Trud-/-traud/-traut/-trut** izhaja iz stvn. *trud* 'moč, sila'. Pri nas imamo iz te podstave samo ženska imena, v Nemčiji pa obstajajo tudi moška, npr. **Trauthelm, Trauthold, Trautmann, Trautmar, Trautmund, Trautwald, Trautwein, Trudpert, Trutbald**.

Val- ž (11):			
VALFRIDA	VALI 9	VALIKA 8	VALJA
VALKA	VALMIRA	VALPURGA	VALTRAUD 4
VALTRAUDA	VALTRAUT	VALTRUDA 7	

Nemška imenska podstava **Val-** izhaja iz stvn. *wal* 'bojišče, bojno polje'. V nem. tvori tudi moška imena, npr. **Walarich**. Zaradi krajšanja iz **Walt- Wald-** podstava **Val-** lahko izhaja tudi iz stvn. *waltan* 'delovati, opravljati (funkcijo); ukazovati'. Tak primer je ime **Valfrida**, ki je ženska oblika imena **Waldfried** (gl naslednjo tabelo). Ime **Valmira** je hibridna tvorba iz **Val-** + **-mira**.

Vald-/Valt- (14):			
VALDEMAR 7	VALDEN	VALDES	VALDET 8
VALDI 35	VALDIJ	VALDIN	VALDO
VALDOMIR	VALDON	VALTER 1108	WALDEMAR
WALTER 32	WALTHER		
Vald- ž (6):			
VALDA 12	VALDETA	VALDIKA	VALDIMIRA
VALDINA	WALDA		

Nemška imenska podstava **Vald-/Valt-** izhaja iz stvn. *waltan* 'delovati, opravljati (funkcijo); ukazovati'. Na stiku z drugo sestavino končni *-dl/-t* večkrat izpade, zato pride do sovpada s podstavo **Val-** (gl. zgoraj). Ime **Valdemar** se primerja z ustreznim pol. **Włodzimierz** in rus. **Vladimir**, z drugo sestavino **-mir(a)** pa se slednjemu približujeta imeni **Valdomir, Valdimira**.

Vatr-a:

VATROSLAV 5.⁶⁹

Vazm-:

VAZMENKO, VAZMOSLAV.⁷⁰

Veče-:

VEČESLAV 4.⁷¹

Vek-:

VEKO, VEKOSLAV 362, **VJEKO, VJEKOSLAV** 209;
ž: **VEKOSLAVA** 244, **VJEKA, VJEKOSLAVA** 66.⁷²

Vel(e)-/Vel(i/ik)- (17):

VELE	VELEMIR 26	VELI 5	VELIBOR 60
VELIČKO 5	VELIKONJA	VELIMIR 190	VELISAV
VELISLAV	VELIŠA 6	VELJA 4	VELJAN
VELJKO 194	VELJO	VELKO 21	VELKOMIR
VEOMIR			

Vel(i)-/Vel(i/ik)- ž (13):

VELA	VELEBITA	VELI	VELIBORKA 7
VELIKA 14	VELIMIRA	VELIMIRKA	VELINA 6
VELINKA 82	VELISLAVA	VELJA 4	VELJKA
VELKA 4			

Imenska podstava **Vel(e)-/Vel(i/ik)-** izhaja iz prid. *vel(ik)*. **Velikonja** je bolj znan kot priimek, sufiks **-onja** pa je imel prvotno večalni in slabšalni pomen.

Venc- (8):

VENCEL 20, **VENCELJ** 26, **VENCESLAV** 319, **VENCI, VENCISLAV, VENCEL** 7, **VENCO** 6, **VJENCESLAV**; ž: **VENCESLAVA** 44, **VENCISLAVA**.⁷³

⁶⁹ Imenska podstava **Vatr-** izhaja iz hr. *vatra* 'oganj' (prim. **Ognj-**). Na Hrvaškem obstajajo še imena **Vatrica, Vatromir, Vatromira, Vatroslava** (gl. M. Šimundić, 353).

⁷⁰ Imenska podstava **Vazm-** izhaja iz hrvaškega *Vazam*, sle. nar. *vuzem* 'velika noč', kar izhaja iz glag. *vzemat*, tj. meso po 40-dnevnem postu, ki se začne z mesopustom, tj. pustom (gl. P. Skok, ER III, 569).

⁷¹ Imenska podstava **Več-** izhaja iz primernika *več* prislova *veliko*. Gl. še **Venče-**.

⁷² Imenska podstava **Vek-** izhaja iz besede **vek** 'moč, sila'. **Vekoslav**, hr. **Vjekoslav**, je novejša slovanska imenska zloženka, ki naj bi glede na sestavine pomensko približno ustrezala imenu **Alojz**. Ta naj bi po eni razlagi tako kot **Ludvik** izhajal iz german. imena **Hlodwig, Klodwig** v pomenu 'slavni boj' (gl. Leksikon imen, 1996, 478). Kot drugi del je **-vek** v stč. imenu **Otčevěk** s prvotnim pomenom 'odvzel, otel življenjsko moč'.

⁷³ Imenska podstava **Venc(e/i)-** izhaja tako kot **Več(e)-** in **Venč(e)-** iz stesl. primernika *veče, vetje* 'več, bolje, zelo' prislova *veliko* (gl. tudi **Vel(e/i)-**). Pri **Venc(e)-** gre za latinizirano obliko **Venceslaus**, ki naj bi nastala iz stč. **Vęceslav**. Oblike s *c*-jem so še v poljščini, s č-

Venče- (9):

VENČE, VENČEK, **VENČESLAV** 512, VENE, VENKO 5, VENO 12, **VJENČESLAV**; ž: **VENČESLAVA** 52, VENČKA 6.⁷⁴

Ver-(a/iti):

VERISLAV VERO **VEROLJUB** 7 **VEROSLAV**

Ver- ž (9):

VERA 3760 VERI VERICA 878 VERIKA
VERINA VERISLAVKA VERKA 43 **VEROSLAVA**
VERUŠKA 9

Imenska podstava **Ver(i)**- izhaja iz imena **Vera** ali pa je velelnik *veri* glag. *veriti* 'verovati'. Povezavo z glagolom potrjuje zapis iz 12. stol.: **Věriněga** – XII *Veringe* (Bergknappe; Leoben/St) (gl. O. Kronsteiner, 81).

Vid- (19):

VID 988 VIDAK 4 VIDAN 6 VIDE 13
VIDI **VIDIBALD** VIDKO 41 **VIDKOSLAV**
VIDO 81 **VIDODRAG** VIDOJA VIDOJE 20
VIDOLJUB **VIDOMIL** **VIDOMIR** 6 VIDON
VIDOSAV 13 **VIDOSLAV** 7 VIDOŠ

-vid:

JANVID RADOVID OSTROVID

Vid- ž (13):

VIDA 6706 VIDANA VIDANKA 6 VIDICA 19
VIDISLAVA VIDKA 12 **VIDMILA** VIDNA
VIDOJKA 44 **VIDOSAVA** 99 VIDOSAVKA **VIDOSLAVA**
VIDOSLAVKA

Imenska podstava **Vid-** izhaja iz besede *vid* (prim. glagol *videti*), pri nekaterih oblikah pa je treba upoštevati tudi krščansko ime **Vid** in žensko obliko **Vida**. Ti dve imeni glede pogostnosti zelo odstopata od vseh ostalih, zato je njun vpliv na tvorbo izpeljank nedvomen.

Vil- (30):

VILČI **VILFRID** 4 VILHAN **VILHELM** 22
VILHEM 3 VILI 582 VILIAM 4 VILIAN

jem pa v ruščini in srbščini: **Więcesław**, **Waclaw**, **Vjačeslav**, **Večeslav**. Imena z obravnavanimi podstavami so zapisana v listinah od 9. stol.naprej: **Vęceslav** – XII *Wenceslaus* (Mönch aus St. Paul im Lavanttal/K) itd.; **Vęкъ** – 827 *Uento* (slawischer Zeuge; Puchenu/Gb Urfahr/O); 993 *sclavuus nomine Wenco* (slawischer Grundbesitzer bei Kremsmünster/O); **Vęk'egojъ** – 1030 *Ecegoi* (mancipium; Scheifling/Gb Neumarkt/St); 1185 *Wescego* (Zeuge; Hüttenberg/Gb Eberstein/K) (O. Kronsteiner, 81).

⁷⁴ Gl. predhodno opombo!

VILIBAD	VILIBALD 261	VILIBALT	VILIJ
VILIJAM 6	VILIJAN 6	VILIJEM 42	VILIM
VILISLAV	VILIVALD	VILJAM 10	VILJAN 30
VILJEM 2262	VILJEN	VILJENKO	VILJKO 5
VILKO 463	VILLI	VILMA	VILMEN
VILMOS 4	VILMOŠ 4		

Vil- ž (27):

VILA	VILENKA	VILFRIDA	VILHELMA
VILHELMINA 24	VILHEMINA	VILIBALDA 3	VILICA
VILJEMINA	VILIJANA 4	VILIJEMINA	VILINKA
VILJA	VILJANA 15	VILJANKA	VILJELMA
VILJELMINA 4	VILJEMA 9	VILJEMINA 92	VILJEMKA 17
VILJEMNINA	VILJENA	VILJENKA 31	VILJKA 2
VILKA 17	VILMA 1163	VILTRAUD	

Nemška podstava **Vil-** izhaja iz stvn. *willo* 'volja'. Glede pogostnosti izstopajo imena **Viljem, Vilko, Vilibald** ter **Vilma**.

Vit- (13):

VIT 4	VITAN 10	VITIGOJ	VITJA 23
VITJAN 16	VITKO 63	VITO 316	VITODRAG 19
VITOGOJ	VITOMIL 6	VITOMIR 310	VITOSLAV 21
VITOŠ			

-vit:

LJUDEVIT 51	JANVIT	SVETOVIT	
-------------	--------	----------	--

Vit- ž (9):

VITA 166	VITJA	VITKA 9	VITODRAGA
VITOMILA	VITOMIRA 15	VITOMIRKA	VITOSAVA
VITOSLAVA 37			

-vita:

LJUDEVITA	SVANTEVITA	VLADEVITA	
-----------	------------	-----------	--

Imenska podstava **Vit-/vit** izhaja iz praslovanskega *vit* v pomenu 'gospod, vladar; mogočen' (o drugih razlagah gl. Leksikon imen 1996, 493). V listinah so imena s to podstavo zapisana od 9. stol. naprej: 827 **Vitan** (Uuittan), priča slovanskega rodu v Chestinpercu na Gorenjem Avstrijskem; **Vitina**, ime nekega nesvobodnega človeka, ki je okoli leta 975 živel v Belanski dolini na Koroškem; **Vitogoj** (Uuitagauo), neki menih, ki je omenjen v solnograški bratovščinski knjigi; **Vitomir** (Witemir), navzoč leta 850. v Blatogradu; itd. (GZS II, št. 83, 452, 329, 142); **Vitobrater** (Witobrater), freisinški podložnik v Lindu na Štajerskem okoli 1030. leta; **Vitoslav** (Uitislau), neka priča slovenske narodnosti med 1002. in 1018. letom; **Žitivit** (Sitiuuit), freisinški podložnik v Lindu na Štajerskem okoli 1030. leta (GZS III, št. 19, 11, 19).

Vlad-/Lad- (23):

VLADA 6	VLADAN 42	VLADE 27	VLADEK
VLADENKO	VLADETA	VLADI	VLADIBOJ
VLADICA 8	VLADIMER	VLADIMIL	VLADIMIR 5856
VLADIMIRO	VLADISAV	VLADISLAV 425	VLADKO 166
VLADO 1335	VLADOJ	VLADOMIL	VLADOMIR
VLADOVOJ	VLAJKO 14	VLATKO 39	

Vlad- /Lad- ž (17):

VLADA 12	VLADANA 6	VLADANKA 11	VLADENKA
VLADICA 15	VLADIKA	VLADIMILA	VLADIMIRA 496
VLADIMIRKA 6	VLADINKA	VLADISLAVA 120	VLADKA 168
VLADKICA	VLADOJKA	VLADOŠA 13	VLADOVITA 4
VLADUŠKA			

Imenska podstava **Vlad-/Lad-** izhaja iz glag. *vlad-ati*. Glede pogostnosti je daleč spredaj **Vladimir**, sledijo mu **Vlado**, **Vladislav** ter **Vladimira**, **Vladka**, **Vladislava**. Imena s podstavo **Vlad-/Lad-** so zapisana v listinah od 9. stol. naprej: 864 **Vlado** (Wolato), podložnik v Krki na severnem Koroškem; **Vladimir** (Ladimar), priča okoli leta 1000 v Kamnu (GZS II, št. 191, 408). O. Kronsteiner, 84–85, omenja po listinah naslednja imena: **Vladana**, **Vladějъ**, **Vladimirъ**, **Vlado**, **Vladochъ**, **Vladuta**, **Vladъкъ**. Sestavina **-mir** v imenu **Vladimir** izhaja iz prvotnega **-mēr** v pomenu 'slava, slaven' in je bila sopomenska sestavini **-slav** v imenu **Vladislav** in praserodna stvn. *māri* 'slaven', gr. *mōros*. Sestavina **vlad** lahko v nekaterih slovanških jeziki nastopa tudi kot drugi del zloženih imen, npr. hr. **Duševlad**, **Dušovlad**, **Duševlada**, **Dušovlada**, stč. **Bohovlad**, **Rohovlad**, rus. **Rogovolod** (gl. M. Šimunčič, 91, J. Svoboda, 92).

Vlast-:

VLASTIMIL	VLASTIMIR 50	VLASTO 20	
RAFAEL			

Vlast- ž (8):

VLASTA 2103	VLASTI	VLASTICA	VLASTIKA
VLASTIMILA 4	VLASTIMIRA	VLASTISLAVA 4	VLASTJA

Imenska podstava **Vlast-** izhaja iz stcsl. besed *vlastь* 'moč, oblast' oziroma *vlasti*, *vladati*. V listinah so imena s to podstavo zapisana od 10. stol.: **Vlastějъ** – XII Liubosta sclava, uxor *Laztei* de Sippach; *Laztey* sclavus (Grundbesitzer in Sippach/GB Neuhofen an der Krems/O); **Vlastimirъ** – 957–993 *Lazdimir* (mancipium; Lurnfeld/GB Spittal/K); **Vlastina** – XII *Laztina* (Melk/N); **Vlastuša** – XII *Laztussa* (conversus; Seckau/GB Knittelfeld/St) (gl. O. Kronsteiner, 85).

Voj- (24):

VOISLAV 8	VOJA 12	VOJAN 10	VOJC
VOJČ	VOJČO	VOJESLAV 10	VOJIMIR 6

VOJIN 54	VOJISAV	VOJISLAV 197	VOJKO 2169
VOJKOMIR	VOJKOSLAV	VOJMIL	VOJMIR 76
VOJNIMIR	VOJNOMIR	VOJO 34	VOJOMIR
VOJSLAV	VOJTA	VOJTEH 117	VOJTEK 4
-voj (16):			
RADEVOJ	SRBIVOJ	LJUBIVOJ	LUBIVOJ
LADIVOJ	RADIVOJ 320	DALIVOJ	MILIVOJ 323
BRANIVOJ 22	DOBRIVOJ 15	MIRIVOJ	BORIVOJ 68
ASTRIVOJ	KRISTIVOJ	KRSTIVOJ	VLADOVOJ
Voj-ž (16):			
VOJA	VOJANKA	VOJESLAVA	VOJIMIRA
VOJINA	VOJINKA	VOJISAVA	VOJISLAVA 23
VOJISLAVKA	VOJKA 349	VOJKANA	VOJKICA
VOJKOSLAVA	VOJMIRA 7	VOJNA 8	VOJSLAVA 6
-voja :			
RADIVOJA	MILIVOJA		

Imenska podstava **Voj-/-voj** izhaja iz stesl. *vojъ* v pomenu 'vojak', v rus. 'vojska' z izpeljankami *vojin, vojniki, vojak* 'vojak', *vojska, vojna, vojevati se* 'bojevati se' (prim. **Bor-/-bor**).

Vrati-:

VRATISLAV.⁷⁵

Vse-:

VSEVOLOD.⁷⁶

Vuk- (17):

VUK 6	VUKADIN 10	VUKAJLO	VUKAN 4
VUKAŠIN 52	VUKIĆ	VUKMAN	VUKO
VUKODRAG	VUKOJE 6	VUKOJICA	VUKOLA
VUKOMAN 6	VUKOMIR 6	VUKOSAV 8	VUKOSLAV
VUKOTA			

-vuk:

LUDVUK **MILOVUK**

Vuk-ž:

VUKA 9	VUKADINKA	VUKANA 5	VUKICA 29
VUKOSAVA 54			

⁷⁵ Imenska podstava **Vrati-** je nastala iz veleznika *vrati* hr. glag. *vratiti*. Ime **Vratislav** je zapisano v listinah: **Vratislavъ** – 1075 *Frazlau, Urazlau, 1091 Frazlau* (Zeuge im Kärnten); XII *Frazlau* (laicus; Salzburg) (gl. O. Kronsteiner, 86). Ime **Vratislav** je omenjeno tudi v GZS III, 180, in GZS IV, 470.

⁷⁶ Gl. **Sve-**.

Imenska podstava **Vuk-/-vuk** izhaja iz hr. ali srb. **vuk** 'volk'. Podstava je bolj v rabi kot priimek, sle. *volk* pa je zastopan v pogostih priimkih **Volk, Vouk, Vovk**. Večino zloženih in tvorjenih imen iz te podstave imajo priseljenci s hrvaškega ali srbskega jezikovnega področja in njihovi potomci.

Zar-:

ZARE, ZARIJA, ZARIJE 4, ZARJAN, ZARJO 4; **-zar**: CVJETOZAR, CVETOZAR, SVETOZAR;

ž: ZARIJA, ZARIJE, ZARIKA, ZARINA, ZARJA 63, ZARKA 6.⁷⁷

Zde(n)- (7):

ZDENE	ZDENEK	ZDENISLAV	ZDENJEK
ZDENKO 1367	ZDENO	ZDESLAV	

Zde(n)/Zdi- ž:

ZDENA	ZDENISLAVA	ZDENKA 6107	ZDENKICA 5
ZDINKA	ZDISLAVA		

Imenska podstava **Zde(n)-** izhaja iz glag. *zdeti* 'skupaj dati, zbrati zgraditi'. V imenu **Zdislava** je opazen češki vpliv, nasploh pa je v češčini veliko imen s podstavo **Zde-/Zdi-**. Imena s podstavo **Zde-** so pri nas izpričana v 9. stol.: **Zdemir** (Sedemir), neki romar v Štivanu pri Devinu na Primorskem (F. Kos, LMS 1886, 148). Stare zapise po GZS gl. v Leksikonu imen 1996, 500.

Zdrav-:

ZDRAVKO 2883, ZDRAVO, **ZDRAVOMIR**; ž: ZDRAVA, ZDRAVICA 5, ZDRAVKA 248.⁷⁸

Zlat- (10):

ZLATAN 113	ZLATE	ZLATEN	ZLATIBOR 9
ZLATIMIR 4	ZLATJAN	ZLATKO 2505	ZLATO 28
ZLATOJE	ZLATOMIR 19		

Zlat- ž (13):

ZLATA 858	ZLATANA 8	ZLATE 15	ZLATI
ZLATIBORKA	ZLATICA 255	ZLATIJA 13	ZLATINKA
ZLATISLAVA	ZLATKA 1263	ZLATOMIRA	ZLATOMIRKA
ZLATOSLAVA			

⁷⁷ Imenska podstava **Zar-/-zar** izhaja iz korena *zar-*, ki je v besedi *zarja* in hr. glag. *zariti* 'svetiti se' ter je prevojnja stopnja korena *zor-* v besedah *zor, zora* (gl. **Zor-**). Sestavino **-zar** v imenu **Svetozar** povezujejo tudi z naslonitvijo na gr. **Velizar**, ki se je pojmovalo kot zlož. ime po tipu **Velimir, Velislav** (gl. Maretić, 81, 129).

⁷⁸ Imenska podstava **Zdrav-** izhaja iz prid. *zdrav*. Ustrezna nem. podstava je *heil* 'zdrav' in je v imenih **Heilmar, Heilmut, Heilwig**. Glede na pomen ime **Zdravko** ustreza lat. **Valens** oziroma **Valentinus**.

Imenska podstava **Zlat-** izhaja iz prid. *zlat* in se navezuje na samostalnik *zlato*. Imenu **Zlata** je ustrezno lat. **Aurea**, moška oblika **Aureus**, izpeljanke pa **Aurelius**, **Aurelianus**, **Aurelia**. Poimenovanja po kovinah imajo magični in varovalni pomen.

Zmag-(a/ati):

ZMAGO 327, ZMAGOMIR 13, ZMAGOSLAV 180;
ž: ZMAGA 123, ZMAGICA 15, ZMAGOSLAVA 63.⁷⁹

Zor- (10):

ZORAN 3307	ZORANČE	ZORANČO 4	ZORE 4
ZORIN	ZORISLAV 22	ZORJAN	ZORKO 159
ZORO 12	ZOROSLAV		

Zor-ž (8):

ZORA 1421	ZORANA 83	ZORANKA 6	ZORICA 690
ZORIKA	ZORINA	ZORISLAVA 147	ZORKA 738

Imenska podstava **Zor-** izhaja iz besede *zor*, *zora* in je sorodna s podstavo **Zar-**.

Znan(i)-:

ZNANISLAVA.⁸⁰

Zvon(i)- (7):

ZVONČE	ZVONE 126	ZVONIMIR 809	ZVONIMIRO
ZVONISLAV	ZVONKO 2931	ZVONO	

Zvon(i)-ž (6):

ZVONA	ZVONIMIRA 103	ZVONIMIRKA	ZVONISLAVA 7
ZVONKA 1164	ZVONKICA		

Imenska podstava **Zvon(i)-** izhaja iz velelnika *zvoni* glag. *zvoniti*.

Žar- (9):

ŽAR, ŽARE, ŽARIMIR, ŽARKO 630, ŽARO 5, ŽAROMIL;
ž: ŽARA MARIJA, ŽARICA, ŽARKA 11.⁸¹

Žel(i)- (10):

ŽELEMIRKO	ŽELIDRAG	ŽELIMIR 45	ŽELJAN 5
-----------	----------	------------	----------

⁷⁹ Imenska podstava **Zmag-** izhaja iz besede *zmaga* oziroma glag. *zmagati*. Ime **Zmagoslav** s skrajšano obliko **Zmago** je novejša slovenska ustreznica imen **Viktor** in **Vincenc**.

⁸⁰ Imenska podstava **Znan(i)-** izhaja iz velelnika glag. *znaniti* 'naznanjati, oznanjati'. Mor-da bi sem spadalo tudi ime **Znadimir**. Na Hrvaškem obstajajo imena **Poznan**, **Poznana**, **Znaja**, **Znajo**, ki se povezujejo z glagoloma *po-zna-ti*, *zna-ti*, na Poljskem **Nieznamir**, **Nieznanawuj**, krajevno ime **Znamirovice** itd. (gl. M. Šimundić, 274, 383, in J. Svoboda, 98).

⁸¹ Imenska podstava **Žar-** izhaja iz besede *žar* in se obenem navezuje na glagol *žareti* in deležnik *žareč*. Ime **Žarko** pomensko ustreza lat. **Candidus**, sle. **Kandid**.

ŽELJEN	ŽELJIMIR	ŽELJKO 1545	ŽELJO
ŽELJOMIR	ŽELKO 29		
Žel(i)- ž (8):			
ŽELIMIRA	ŽELIMIRKA	ŽELJA	ŽELJANA 24
ŽELJANKA	ŽELJKA 296	ŽELJKICA	ŽELKA

Imenska podstava **Žel(i)**- izhaja iz velebnika *želi* glag. *želeti*.

Žit-:

ŽITKO, ŽITOGOJ.⁸²

Živ- (13):

ŽIVA	ŽIVADIN 14	ŽIVAN 45	ŽIVANKO
ŽIVKO 282	ŽIVO	ŽIVOJ	ŽIVOJIN 93
ŽIVOMIR 6	ŽIVORAD 68	ŽIVOSLAV	ŽIVOTA 32
ŽIVOTIJE			

Živ- ž (7):

ŽIVA 654	ŽIVICA 3	ŽIVKA 116	ŽIVKICA
ŽIVODARKA	ŽIVOJKA	ŽIVORADA	

Imenska podstava **Živ-** izhaja iz prid. *živ*. V hrvaškem jeziku so zložena imena s to podstavo številnejša: **Živislav, Živoslav, Živislava, Živoslava, Živodanka, Živodar, Živodarka, Živodrag, Živoljub, Živomir, Živomira, Živomirka, Živorad, Živoratka, Živoratko, Živosav, Živosava**. Imena s podstavo **Živ-** najdemo v listinah od 10. stol.: **Živina** – 957–993 *Siuina* (mancipium; Oberwellach/K) (O. Kronsteiner, 91).

2 OBLIKOVANJE GLASOVNE PODOBE ROJSTNIH IMEN

Zamisel o raziskavi slovenskih priponskih obrazil v rojstnih imenih se mi je porodila ob pisanju uvodnega poglavja v Leksikonu imen (1988, 1996) z naslovom **Glasovna podoba imen**. Z raziskavo, ki ustreza gornjemu naslovu, pa bom skušal pokazati, kako in s kakšnimi sredstvi so imena v Sloveniji pridobila svojo današnjo glasovno podobo. Raziskava je mogoča šele z upoštevanjem vseh uradno zapisanih imen v Sloveniji. To poglavje se tesno navezuje na poglavje **1.1**, v katerem so razen imenskih podstav in zloženih imen podane tudi vse tvorjenke iz posamezne imenske podstave s podatki o pogostnosti. Tam so bile izhodišče imenske podstave, tu so

⁸² Imenska podstava **Žit-** izhaja iz prasl. *žiti* 'živeti', *žitъ* 'življenje'. Imena s to podstavo so v listinah zapisana od 9. stol.: **Žitivit** (Sitiuuit), freisinški podložnik v Lindu na Štajerskem okoli 1030. leta (GZS III, št. 19); 1194 **Žitigoj** (Sitigoi), konverz v Vetrinjah; **Žitomir** (Sitmer), lajnik v Kraubatu (12. stol.) (GZS IV, št. 866, 927); **Žitil'ubъ** – 1125 *Sitilieb* (Priester, Grundbesitzer im Aigern/G Aigen/GB Irndning/St); **Žitimyslъ** – 888 *Sitimuzil* (mancipium; Karnburg/G Maria Saal/GB Klagenfurt/K); **Žitivlastъ** – 975 *Sitilaz* (Spittal an der Drau/K); **Žitoradъ** – 1190 *Situvradus* (Kärnten) (gl. O. Kronsteiner, 90–91).

končaji vseh imen, iz katerih sem izluščil slovenska priponska obrazila, ki so imela glavno in odločilno vlogo pri prilagajanju po izvoru tujih krščanskih imen slovenskemu jeziku. Iz obeh prikazov je razvidno, da je bila preoblikovalna in tvorna sposobnost slovenskega jezika zelo velika, da pa je bil in je tudi vse bolj slovenski kulturni prostor na stežaj odprt za vse tuje. To sicer v načelu ni nič slabega, vendar pa je v tako majhnem prostoru, kot je Slovenija, treba imeti pravo mero in sposobnost ločevanja dobrega od slabega. V določanju te mere pa nam manjka predvsem večja jezikovna, kulturna in splošna razgledanost.

Ko govorim o oblikovanju glasovne podobe rojstnih imen v Sloveniji, mislim predvsem na tuja krščanska imena, ki so se po uvedbi krščanske vere začela pojavljati na našem ozemlju. V procesu prilagajanja so ta krščanska imena vse bolj izgubljala svojo tujost in postajala sestavni del slovenskega jezika. V tem bi jih lahko primerjali s starimi kulturnimi izposojenkami. Ali si sploh lahko predstavljamo, da so tako vsakdanje besede kot *cerkev*, *fant*, *hiša*, *ješprenj* od drugod sprejete besede? Podobno bi lahko rekli tudi za mnoga imena, kot so npr. **Andraž**, **Jera**, **Jernej**, **Majda**, **Matevž**, **Meta**, **Miklavž**, **Špela**.

Prilagoditev tuje glasovne podobe krščanskih imen slovenskemu jeziku je bila osnovni pogoj, da smo jih sprejeli za svoja. Pri tem ne smemo pozabiti, da so naša tudi z njimi izpodrinjena slovanska oziroma staroslovenska imena. Ta imena smo začeli spet uporabljati šele proti koncu 19. stoletja, obnovitev nekdanjega zaklada slovanskih in obenem slovenskih imen pa je trajala do najnovejšega časa. Kako smo pri tem uspeli, kažejo prikazi v poglavju 1.1. Slovenski jezik je imel podobno kot drugi slovanski jeziki svoj izdelan imenski ustroj s svojimi načini krajšanja, s svojimi manjšalnimi, večalnimi, ljubkovalnimi in drugimi priponskimi obrazili. Ta so posebej za moška in ženska imena prikazana v poglavjih 2.1 in 2.2. Preoblikovalna sposobnost slovenskega jezika se pri posameznih imenih izkazuje zelo različno, kar je odvisno predvsem od tujega imena. Če je bilo to po obliki blizu slovenskim imenom, se ni dosti ali včasih nič spremenilo. To bi lahko rekli posebno za nekatera ženska imena na *-a*, kot so **Ana**, **Barbara**, **Irena**, **Katarina**, **Lidija**, **Marija**, **Marta**. Zelo malo so se spremenila tudi nakatera moška imena, sprejeta iz latinščine ali prek nje, npr. lat. **Andreas** – sle. **Andrej**, **Andraž**; **Amadeus** – **Amadej**; **Joannes** – **Janž**, **Janez**; **Lucas** – **Luka**, **Lukež**; **Mathias** – **Matjaž**; **Matheus** – **Matevž**, **Matej**; **Nicolaus** – **Nikolaj**, **Miklavž**; **Primus** – **Primož**; **Thomas** – **Tomaz**. V teh imenih se je končni latinski *-s* nadomestil s slovenskim *-ž*, ki se izgovarja *-š*. Kadar končni lat. *-(a)s*, *-(u)s* odpade, nastanejo imena s končnim *-j*, npr. **Andrej**, **Amadej**, **Matej**, **Nikolaj**, ali na samoglasnik, kot npr. **Luka**. Težje je pojasniti začetni *M-* v imenu **Miklavž**. Nekateri (etimolog P. Skok) ga pojasnjujejo z disimilacijo v zvezi *šent Nicoalus*, drugi (etimolog M. Vasmer) začetni *M-* v rus. **Mikula** in pol. **Mikołaj** razlagajo z naslonitvijo na ime **Mihael**. O zgodnjem prehodu *N-* v *M-* v imenu **Miklavž** pri nas pričajo priimki **Miklavžina**, **Miklošič**, **Miklavčič**.

Po dve obliki imajo npr. v slovenščini naslednja latinska imena: **Aloysius** – **Alojzij**, **Alojz**; **Eugenius** – **Evgenij**, **Evgen**, **Gregorius** – **Gregorij**, **Gregor**; **Ignatius** – **Ignacij**, **Ignac** itd. Daljše oblike, kot so **Alojzij**, **Vincencij**, **Evgenij**, izhajajo predvsem iz pisave v matičnih knjigah in iz cerkvene rabe, zlasti imen svetnikov,

krajše oblike pa so se govorile in se še naprej krajšale, npr. **Lojze, Lojz, Cene, Evgen, Gene** itd.

Nekatera imena pa so se glede na izhodiščni ali posredovalni jezik v svoji glasovni podobi spremenila do neprepoznavnosti. Tako ime je npr. ime **Jernej** proti latinskemu **Bartolomaeus**. Slednjemu je glasovno zelo blizu slovensko **Bartolomej** po vzorcu **Mathaeus** proti **Matej**. Ime **Jernej** pa naj bi nastalo iz latinskega **Bartolomaeus** prek zveze ***sanctus Bartolomaeus**. To preoblikovanje naj bi bilo končano vsaj v 14. stoletju. Obliki **Jarne** in **Jarne** s končnim naglasom najdemo npr. že v primorskih in freisinških urbarjih od 14. stoletja naprej. Poleg njiju se npr. v primorskih urbarjih v 15. stoletju pojavljajo skrajšane oblike imena **Bartolomej**, kot **Bartole, Bartolme, Bartol**. Te so se do danes ohranile skoraj samo v priimkih **Bartel, Bartelj, Bartole, Bartolj**.

Pri večjem preoblikovanju glasovne podobe tujih imen je bilo razen glasovnega preoblikovanja zelo pomembno tudi *krajšanje*. Končni današnji rezultat takega krajšanja so pri imenu **Jernej** oblike **Nejc, Nejče, Nejko** in ženske oblike **Neca, Nejka**. Te so danes že samostojna imena in jih uporabniki ne povezujejo več niti z imenom **Jernej**, toliko manj z imenom **Bartolomej**. Precejšnje glasovne spremembe so doživela tudi nekatera po izvoru nemška zložena imena. Ta so se sicer precej krajšala že v nemščini. Tako se npr. nemško ime **Wolfgang** pojavlja kot **Bolfenk** in **Volbenk** (v SNP *Sveti Voljbenk*). Obstajajo tudi štiri cerkve sv. Volbenka in pet cerkva sv. Bolfenka. Po eni od slednjih se imenuje kraj *Sv. Bolfenk na Kogu*. V Italiji je blizu naše meje kraj *San Volfgango*, ki se v slovenščini glasi *Štoblank* (tj. po cerkvi sv. Volbenka). Nemško ime **Valburga** je v (po cerkvi poimenovanem kraju) (*Sv. Valburga*, ljudsko *Šentomprga*, pri Smledniku v občini Ljubljana Šiška). Kot primera za krajšanje tujih krščanskih imen bi tu navedel še nemško ime **Gertruda**, iz katerega so pri nas po krajšanju in glasovnih spremembah nastala imena **Jedrt, Gera, Gerika, Jera, Jerica, Truda, Trauda** (gl. tabelo v 1.1), in svetopi-semsko ime **Magdalena**, iz katerega so po krajšanju prve ali druge polovice nastala imena **Magda, Majda** (gl. *Majdalena* v SNP) ter **Alena, Alenka, Lena, Lenka**, ki pa jih je mogoče izpeljati tudi iz imena **Helena**.

Krajšanje imen je, kot je razvidno iz navedenih primerov, torej eden od najpomembnejših procesov pri oblikovanju glasovne podobe imen v Sloveniji. S skrajšanimi imeni in njihovimi izpeljankami se srečamo skoraj pri vsakem imenu. *Priponska obrazila*, ki so uporabljena pri tej izpeljavi oziroma tvorbi, dajejo novim oblikam, novim imenom - tvorjenkam čustvenost, domačnost, manjšalnost, večalnost, osebno obarvan ton.

Prvotno so se krajšala predvsem daljša, tj. po izvoru zložena domača – slovanska in tuja imena. Zložena imena so bila namreč za vsakdanjo raba precej neprimkladna in tudi predolga, še daljše pa so bile njihove izpeljanke z manjšalnimi, ljubkovalnimi in drugimi priponskimi obrazili. Zato so se taka imena krajšala. Tako so iz imena **Branimir** nastali imeni **Brane, Branko**, iz imena **Stanislav** imena **Stane, Stanči, Stani, Stanko**, iz imena **Borislav** imena **Boro, Borči, Boris** itd.

Pri krajšanju slovanskih imen je bila najbolj običajna tvorba podstave skrajšanega imena iz prvega dela zloženega imena, podobno je bilo tudi v staroindijščini, germanščini in keltščini. Primeri krajšanja v slovanskih jezikih: bolg. **Rad** iz

Radomir, Rastic iz **Rastislav, Bora** iz **Borislava**, hr. ali srb. **Ber** iz **Berisav, Berivoj, Hval** iz **Hvalimir, Stan** iz **Stanimir, Vlad** iz **Vladimir**, pol. **Bliz** iz **Blizbor**, Mir iz **Mirogniew** itd. Tvorbo skrajšane oblike iz drugega dela zloženega imena kažejo npr. hr. ali srb. **Drug** iz **Pribidrug, Boljedrug**, češ. **Host** iz **Dobrohost**. V teh primerih odpade prvi del zloženega imena. Včasih ne vemo, ali gre za krajšanje prvega ali drugega dela, npr. češ. **Boheš**, ki je lahko nastal iz imena **Bohdal** ali iz **Modliboh, Svěboh, Mir** iz **Mirolav** ali iz **Bohumir, Vlast** iz **Vlastibor** ali **Bohuvlast**. V nekaterih primerih se od odpadlega dela ohrani samo soglasnik, npr. bolg. **Budim** iz **Budimir**, pol. **Bronisl** iz **Bronislaw, Myšlim** iz **Myšlimir**, sle. **Radom** iz **Radomir** (prim. kraj. ime *Radomlje*) V slovenščini se pri krajšanju zloženih imen bolj običajno izpušča drugi del, npr. v imenih **Vladimir, Vladislav – Vlado, Mirolav – Miro, Mirko, Branimir, Branislav – Branko, Ljubomir – Ljubo**. Izpušča pa se lahko tudi prvi del, npr. **Božidar – Darko, Ljudmila – Milka, Venceslava – Slavka**.

S sprejetjem krščanskih imen tujega izvora smo Slovenci včasih prevzeli tudi njihove skrajšane oblike. Večino pa smo preoblikovali in poslovenili sami s slovenskimi priponskimi obrazili. Iz nekaterih zlasti daljših krščanskih imen so pri nas in v drugih jezikih nastale številne skrajšane oblike in tvorjenke. Tipičen tak primer je ime **Elizabeta**. Z odvzemanjem enega ali več zlogov, s prepolovitvijo in preoblikovanjem ter dodajanjem priponskih obrazil so v slovenščini nastale številne in danes tudi samostojne oblike imen (gl. **0 Uvod**, op. 6). Določena skrajšana oblika lahko izhaja iz dveh ali več krščanskih imen. Tako npr. oblike **Tine, Tinej, Tinček** lahko izhajajo iz imena **Martin** ali **Valentin**, enako **Tina, Tinka, Tinkica, Tinkara** iz **Martina** in **Valentina**. Ime **Tina** pa lahko izhaja še iz imen, ki se končujejo na **-tina**, npr. **Celestina, Justina, Kristina, Klementina, Ernestina, Favstina**. Z izjemo **Klementine** pa lahko iz teh imen izhaja tudi ime **Stina**, ki pa je pri nas v nasprotju z nekaterimi drugimi narodi skoraj ne poznamo. Skrajšane oblike imen in tvorjenke se lahko razlikujejo od jezika do jezika, odvisno od ustaljenosti posameznih krajšav, pogostnosti, a tudi od možnosti tvorbo s posameznimi obrazili. Dandanes se lahko krajšajo pravzaprav vsa imena ali deli imen, ki imajo vsaj dva zloga. Tudi pri nas je znana težnja – vsaj v pogovornem jeziku – po enozložnih imenih, moških in ženskih. Taka imena so npr. **Tjaž** iz **Matjaž** (ženska oblika **Tjaša**), **Lenč** iz **Alenka, Helena, Magdalena, Al, Ale, Lekš** iz **Aleš, Aleksander, Bes, Bet, Liz** iz **Elizabeta, Draš, Drejc** iz **Andraž, Andrej, Nejc** iz **Jernej, Juš, Pep, Žef** iz **Jožef**. Ta imena so vse pogosteje tudi uradno zapisana. Skrajšane oblike imen so značilne za otroški govor, kajti majhni otroci daljša imena težko izgovarjajo. Predvsem v domačem okolju se jih poslužujejo tudi odrasli. Posameznik ima lahko poleg uradnega imena še več skrajšanih ali ljubkovalnih imen, s katerimi ga kličejo doma ali pa samo določene osebe.

Raziskovanje glasovne podobe imen je zelo pomembno v sklopu prizadevanj za boljše poznavanje imen. Poleg mnogih zakonitosti, ki so splošno jezikovne, glasovna podoba imen namreč skriva še precej nejasnosti in posebnosti, ki so pogojene z izvorom imen in njihovo posebno vlogo v življenju našega naroda.

Pri oblikovanju glasovne podobe rojstnih imen so med najbolj pomembnimi sredstvi prav *priponska obrazila*, ki bodo prikazana v poglavjih **2.1, 2.2, 2.3**.

2.1 PRIKAZI KONČAJEV IN PRIPONSKIH OBRAZIL V ROJSTNIH IMENIH

V prikazih so v poglavju 2.2 za moška, v poglavju 2.3 pa za ženska imena večinoma v tabelah zbirno statistično prikazana imena s končaji, tj. po zadnji črki za moška in po zadnjih dveh črkah za ženska imena na **-a**, v okviru teh pa podrobneje imena z večinoma slovenskimi priponskimi obrazili, ki so tudi prešteta. Ponaazoritve posameznih končajev in priponskih obrazil so zaradi varčevanja s prostorom podane večinoma v zelo skrčenem izboru. Frekvenc posameznih imen tu ne navajam, ker so bile večinoma navedene v poglavju 1.1 in bi se tu ponavljale. Za vsako tabelo sledi komentar v tabeli navedenih končajev ali priponskih obrazil. Literaturo, ki sem jo pri tem uporabljal, je navedena sproti, navedena pa bo tudi v poglavju **Viri in literatura** na koncu razprave.

2.2 KONČAJI IN PRIPONSKA OBRAZILA MOŠKIH ROJSTNIH IMEN

-a m (551, izbor):

-ica m (37):

RADOJICA	VUKOJICA	MILOJICA	MARKICA
LUKICA	DOBRICA	PERICA	JURICA
SAVICA	STEVICA	IVICA	JOVICA
NOVICA			

Precejšnje število moških imen na **-a** je nekako v skladu z občnim besedjem, v katerem obstajajo moški samostalniki na **-a**. Ti imajo posebno sklanjatev, ki je uporabna tudi za imena. Gre za rodilnik ednine, ki se lahko končuje na **-e** ali **-a**. Prva skupina imen na **-ica** je večinoma hrvaškega ali srbskega izvora. Zaradi pogoste rabe so svojo prvotno manjšalnost ali ljubkovalnost večinoma izgubila. Sem bi verjetno spadalo tudi sle. **-ca** v nar. **Šmonca** kot vzdevek mladega Simona Jenka, ki je nastal iz ***Simonica** in je imel ljubkovalni ali slabšalni pomen. Slednje bi lahko rekli za Jenkovega književnega naslovnega "junaka" z imenom **Tilka**, ki je tvorjeno s tipičnim ženskim prip. obr. Poimenovanje moških z ženskimi imeni ali vzdevki je bilo nekdanj verjetno vsaj v govorni rabi in je imelo slabšalni ali zmerjalni pomen (prim. psovko *Ti si baba*).

-ča m (12):

MIČA	PEJČA	STOJČA	NIKOLČA
JANČA	STANČA	VANČA	PRENČA
TONČA	KOČA	MIRČA	SLAVČA

Sufiks **-ča** je očitno različica srbskega **-ća** in pri nas pogostejšega ljubkovalno-manjšalnega **-če** (gl. v nadaljevanju). Ime **Miča** (skrajšano iz **Mi-hael**, **Mi-haj-lo**) je npr. unikatno, različica **Mića** ima frekvenco 9, skoraj unikatno je **Miče**, unikatno **Mičko**, številnejša pa **Mičo** 12, **Mičo** 82. Bolj slovenski je npr. **Janča** z ljub-

kovalno-manjšalnimi različicami **Janče, Janček, Janči 7, Jane 17, Janej, Janek 8, Jani 774, Janik 7, Janko 5058, Jano 16** (gl. zgoraj tabelo **Jan-**). Za prvotni pomen sufiksa **-ko** v imenu **Janko** lahko rečemo, da se je izgubil prav zaradi pogoste rabe. Podobno velja za ustrezni ženski **-ka**.

-(a/e/i)c (54, izbor):

DRAGAC	AHAC 10	NAC 5	IGNAC 1498
PONGRAC 4	PANKRAC 6	DRAGEC 9	GREGEC
MIHEC 84	JAKEC 22	KEKEC	MIKEC
BRANKEC	MARKEC	LUKEC 7	PATRIC 6
MAVRIC	MATIC 2389	NEJC 2589	ANEJC
DREJC 30	ANDREJC	BOJC	GOJC
VOJC	VORANC	VINCENC 2574	LOVRENC 388
VINC 8	SLAVC		

V razmeroma majhni skupini moških imen, ki se končujejo na **-c** so najprej imena, ki so končni **-c** dobila po krajšanju iz daljših oblik, npr. **Ahac** < Ahacij < lat. Ahatius, **Ignac** < Ignacij < lat. Ignatius, **Pankrac** < Pankracij < lat. Pancratius, **Patric** < Patricij < lat. Patricius, **Vincenc** < Vincencij < lat. Vincentius itd., dalje **Nac** in **Vinc** kot skrajšani obliki iz **Ignac** in **Vincenc**. Najbolj zanimiva pa so imena s prip. obr. **-ec** in **-c**, ki imata manjšalni in (ali) ljubkovalni pomen, npr. **Dragec** (nar. **Dragac**), **Gregec**, **Mihec**, **Brankec** ter **Drejc**, **Andrejc**, **Bojc**, **Slavc**. To so imena s praviloma zelo nizkimi frekvencami, saj se večinoma uporabljajo v pogovornem in otroškem jeziku kot klicne oblike, ki se uradno zapisujejo šele v zadnjih desetletjih. Glede pogostnosti sta izjemi **Matic** (iz Matija) in **Nejc** (iz Jernej), ki sta v zadnjem desetletju postali modni imeni. Prip. obr. **-c** in **-ec** z manjšalnim in (ali) ljubkovalnim pomenom imata konkurenco v drugih prip. obr. Ta so **-ce, -č, -ča, -če, -ček, -čo, -e, -ek, -i, -ko, -o**, npr. **Gojc: Goce, Goče, Gojčo, Gojko; Nac: Nace, Nacek, Naci, Nacko; Slavc: Slavča, Slavče, Slavček, Slavči, Slavčo, Slave, Slavek, Slavko**.

-(a/i)č (16):

DOBRAČ	ZUPANČIČ	RADIČ	DRAGIČ
MULJIČ	ILIČ	DORIČ	BATRIČ
BOŽIČ 6	FAJČ	VOJČ	VANČ
LENČ	TINČ	ERTUNČ	DARČ
LENARČ			

-ič (15):

VUČIČ	SLADIČ	RADIČ	DRAGIČ 16
BOGIČ	VIŠNJIČ	STOJIČ	RAKIČ
RAJKIČ	VUKIČ	MALIČ	MILIČ
BATRIČ	PETRIČ	ANTIČ	

V skupini, ki jo ponazarja tabela, prevladujejo imena na **-ič**, ki so imela prvotno ljubkovalno-manjšalni pomen in pomenijo izpeljavo iz očetovega imena. Sufiks se je zlasti uveljavil v priimkih, ki so značilni za hr. ali srb. jezikovno po-

dročje. Čisto slovenska in s prvotno manjšalno-ljubkovalnim pomenom so imena s sufiksom **-č**: **Fajč, Vojš, Vanč, Lenč, Tinč**, ki so zaradi enozložnosti zelo popularna, čeprav uradno niso pogosto zapisana. V bistvu je ta **-č** skrajšan iz **-ča, -če, -či**, katere sem že omenil.

-e (475, izbor):		LAMBE	LJUBE
LUBE	AŽBE	OŽBE	
-ce :	NACE	FELICE	MICE
MAURICE	VICE	FRANCE	VINCE
GOCE	JOCE	KOCE	ORCE
-če (45):			FELIČE
MIČE	TRAJČE	NEJČE	DREJČE
ANDREJČE	BOJČE	BLAGOJČE	STOJČE
MIJALČE	ANGELČE	MILČE	NIKOLČE
RAMČE	DIMČE	NIMČE	BANČE
DANČE	JANČE	TRAJANČE	STOJANČE
MILANČE	PANČE	BRANČE	GORANČE
ZORANČE	VANČE	MLADENČE	VENČE
MINČE	TINČE	DONČE	JONČE
TONČE	ZVONČE	GOČE	LIPČE
LJUPČE	MIRČE	BORČE	TODORČE
JURČE	SLAVČE	RIVČE	JAKOVČE
-če :		MILANČE	TONČE
KIRČE	MIRČE		VLADE
NADE	RADE	GRADE	VIDE
DAVIDE	POLDE	LANDE	NANDE
BUDE	RUDE	GROZDE	DOLFE
BLAGE	DRAGE	BOGE	IGNACIJE
METODIJE	KLAUDIJE	SERGIJE	GEORGIJE
APOLONIJE	PETRONIJE	ANTONIJE	DARIJE
DRAGOLJE	KOLJE	LJUBOJE	SLADOJE
RADOJE	VIDOJE	BLAGOJE	DRAGOJE
LJUBIVOJE	RADIVOJE	MILIVOJE	BRANIVOJE
ALE	LALE	TALE	NATALE
RADOJLE	STANOJLE	JOLE	KOLE
NULE	VULE	PAVLE	ROŽLE
DIME	SIME	ŠIME	TIME
DANE	GANE	JANE	MANE
PANE	BRANE	FRANE	STANE
ŽANE	DŽANE	BENE	CENE
DENE	ZDENE	JENE	RENE
BINE	SINE	TINE	TO NE
ZVONE	STIPE	TRPE	BARE
DARE	JARE	MARE	ZARE
DORE	JURE	LOVRE	VASE

SAŠE	MIŠE	GOŠE	ANTE
KRSTE	HRUSTE	SLAVE	LOJZE
BLAŽE	DRAŽE	HADŽE	DŽORDŽE
ANŽE	JANŽE	BOŽE	JOŽE

Zelo pogosto imensko prip. obr. srednjega spola **-e**, v roditeljskem **-eta** je splošno-slovansko in se rabi za izražanje mladega (npr. *dete, jare, junče, pišče, tele, žrebe*) in za tvorbo skrajšanih moških in ženskih oblik rojstnih imen. Veže se z manjšalnimi **-bc**: **-če**, **-četa**, ki je tudi prikazan v tabeli za prav tako manjšalnim **-ce**. V sle. priimkih na **-e** označuje izhajanje iz očetovega imena, npr. **Černe** -eta 'Črno-mirov sin', **Žele** 'Želimirov sin', **Pere** -eta iz **Peter** itd. (gl. P. Skok, ER I, 486, Bajec, Besedotvorje I, 66–67, § 116).

-i (445, izbor):

ROBI	OŽBI	LACI	NACI
FRICI	FRANCI	LOVRENCI	VENCI
VINCI			
-či (20):	LAJČI	BOJČI	ELČI
MILČI	VILČI	JULČI	DANČI
JANČI	PANČI	FRANČI	VANČI
HENČI	TONČI	KARČI	ERČI
BORČI	DORČI	LORČI	SLAVČI
TONČI		ADI	LADI
VLADI	NADI	EDI	FREDI
POLDI	HANDI	NANDI	SANDI
ALFI	DOLFI	DRAGI	GREGI
TAHI	MIHI	TIHI	JAKI
MIKI	NIKI	RIKI	VIKI
ROKI	ZOKI	MAJSKI	LUKI
BILI	MILI	VILI	KARLI
PAVLI	SAMI	JIMI	TIMI
DŽIMI	DOMI	ROMI	TOMI
DANI	ĐANI	GIANI	JANI
VANI	GIOVANI	ŽANI	DŽANI
BENI	DENI	MARTINI	HAJNI
SONI	TONI	ANTONI	DŽONI
ARNI	ERNI	BERNI	PEPI
GARI	HARI	LARI	HILARI
MARI	DOBRI	ANDRI	FERI
ANRI	HENRI	DORI	GREGORI
JURI	MAKSI	ALEKSI	SAŠI
BERTI	RASTI	KRISTI	HORSTI
GUSTI	JUSTI	SLAVI	IVI
LOJZI	ALOJZI	HANZI	FONZI
AMBROZI	HADŽI	DEŽI	JOŽI

-y (80, izbor):

EDDY	FREDDY	TEDDY	EDY
REDY	FREDY	TEDY	ANDY
SANDY	RENDY	SENDY	HARDY
JIMY	KIMY	TIMY	SAMMY
TOMY	DANY	DENY	JONNY
HARRY	LARRY	FERRY	ARTY

Priponsko obrazilo **-i** (v tabeli je tudi 20 imen na **-či** z enakim pomenom) ima ljubkovalni pomen tako v občnih imenih kot v rojstnih imenih. Je zelo produktivno in le malo manj pogosto kot **-e**. V tabelo so po končaju **-i** prišla tudi nekatera tuja imena brez ljubkovalnega pomena, npr. **Giovani, Korneli, Martini, Hilari, Gregori, Ambrozi, Aleks**i, precej pa je tujih oblik imen na **-y** z enakim ljubkovalnim pomenom. Imena **Hilari, Ambrozi, Aleks**i Korneli so skrajšana iz oblik na **-ij**, npr. **Aleksij**, ki je iz lat. **Alexius**. Še krajša oblika je **Aleks**, iz katerega je nastal **Aleš**. Iz tega je ljubkovalna oblika **Leši**. Prip. obr. **-i** se v enakem pomenu uporablja tudi pri ženskih imenih (gl. 2.3).

-(a/e/i)j (276, izbor):

-aj (17, izbor):	GAJ	MIHAJ	KAJ
MLAJ	NICOLAJ	NIKOLAJ	STANISLAJ
MAJ	TALMAJ	TOMAJ	JURAJ

MATAJ

-ej (67, izbor):

OŽBEJ	AMADEJ	TADEJ	ORFEJ
SERGEJ	MIHEJ	ŠIMEJ	DOMEJ
ENEJ	IRENEJ	TINEJ	ARNEJ
JERNEJ	DAREJ	ANDREJ	JUREJ
ODISEJ	ALEKSEJ	MATEJ	TIMOTEJ
DOROTEJ	ELIZEJ	ANZEJ	BLAŽEJ
ANŽEJ	JANŽEJ	JOŽEJ	

-ij (133, izbor):

AHACIJ	IGNACIJ	FABIJ	BONIFACIJ
VINCENCIJ	LAVRENCIJ	PANKRACIJ	SERVACIJ
EGIDIJ	METODIJ	LOVRENCIJ	TADIJ
GEORGIJ	EVSTAHIJ	KLAVDIJ	SERGIJ
KORNELIJ	AVRELIJ	NATALIJ	VITALIJ
EMILIJ	VASILIJ	VERGILIJ	VIRGILIJ
ANTONIJ	PIJ	OTILIJ	BAZILIJ
LIVIJ	SILVIJ	OLIMPIJ	DARIJ
ALOJZIJ	AMBROZIJ	ANASTAZIJ	DIONIZIJ

-elj (10):

FRANCELJ	VENCELJ	KOCELJ	MARCELJ
SERDELJ	ANGELJ	ZENELJ	MARSELJ

GUSTELJ	ENDŽELJ	ISMAILJ	VIRGILJ
VASILJ	SOKOLJ	KAROLJ	TONJ
-oj (7):			
VLADOJ	RADOJ	BLAGOJ	STANOJ
OSTOJ	SLAVOJ	ŽIVOJ	

Imena s končajem **-aj, -ej, -ij** so večinoma nastala po krajšanju iz lat. imen, npr. **Nicolaus – Nikolaj, Gaius – Gaj, Amadeus – Amadej, Matheus – Matej, Aloisius – Alojzij, Antonius – Antonij, Georgius – Georgij, Ignatius – Ignacij, Methodius – Metodij**. Naštetá trozložna imena na **-ij** se lahko krajšajo še naprej, tako da izgubijo še končaj **-ij**: **Alojz, Anton, Georg, Ignac, Metod**. Nekateri od teh se lahko skrajšajo z odstranitvijo prvega zloga, npr. **Lojz, Nac**, drugi z odstranitvijo drugega, npr. **Igo**.

Pri imenih na **-ej** so tudi imena, v katerih je **-ej** narečna (koroška) različica prip. obr. **-e**, npr.: **Ožbej, Jurej, Anzej, Blažej, Anžej, Janžej, Jožej**.

Sle. **-elj** v imenih **Francelj, Gustelj** je zamenjava za nem. manjšalno **-l: Franzl, Gustl**. Končaj **-lj** v imenih **Virgilj, Vasilj** je nastal po izpadu *i*-ja pred *-j*: **Virgilij : Vigilj : Virgil**. Podaljšava z **-j** v imenih na **-l** ni slovenska: **Marcelj, Angelj, Sokolj**. Sufiks **-oj** s podaljšanima **-oja, -oje** je značilen za srbska imena in izhajajo verjetno iz sufiksa **-o**, npr. **Stanoj, Stanoja, Stanoje**. Nekatera od teh se lahko podaljšujejo tudi s **-ko** in **-le, -lo**, npr. **Stano, Stanoj, Stanoja 7, Stanoje 30, Stanojko, Stanojle, Stanojlo**. V imenu **Ostoj** je prip. obr. **-oj** samo navidezno, ker je v njem sestavina **-stoj** iz velelnika glag. **stojati**.

-(a/e/i)k (180, izbor):		VIDAK	MILAK
DURAK	MUŠAK	SPARTAK	NOVAK
REZAK	MIRZAK	JOŽAK	
-ek (61):	VOLBEK	NACEK	FRANCEK
MATIČEK		-ček (17):	
JERNEJČEK	ANDREJČEK	MILČEK	DANČEK
JANČEK	MARIJANČEK	FRANČEK	VANČEK
IVANČEK	HENČEK	VENČEK	TINČEK
VINČEK	TONČEK	PETERČEK	JURČEK
SLAVČEK		VLADEK	POLDEK
ANDEK	ŠTEFEK	DOLFEK	PAVLEK
TOMEK	DANEK	JANEK	FRANEK
VANEK	ZDENEK	TINEK	MAREK
SAŠEK	FRANČIŠEK	GUSTEK	SLAVEK
IVEK	JANEZEK	LOJZEK	MATJAŽEK
BLAŽEK	TOMAŽEK	BOŽEK	JOŽEK
MATEVŽEK	POLDIK	ŠEFIK	ANGELIK
DOMINIK	VERONIK	RIK	FREDRIK
ERIK	FRIDERIK	EMERIK	ULRIK
HENRIK	PATRIK	PETRIK	VIK
HEDVIK	LUDVIK	LUDOVIK	MAJK

SVETOPOLK	FRANK	VOLBENK	BOLFENK
FRENK	ROK	IZTOK	MARK
VUK	LUDVUK	MILOVUK	

Pomen prip. obr. **-ak** v redkih imenih je pri slovanskih imenskih podstavah podoben kot pri občnih imenih – označuje nosilca lastnosti, npr. v besedah *čudak*, *prvak* in v imenih **Milak**, **Durak**, **Novak**. Ime **Spartak** je skrajšano iz lat. **Spartacus** v prvotnem pomenu 'Špatanec, prišlek iz gr. mesta Šparta'. Prip. obr. **-ak** v imenu **Jožak** ima verjetno večalni pomen, podobno kot v besedi *možak*.

Večina imen na **-ek** ima manjšalno-ljubkovalni pomen. Med temi je 17 imen na **-ček**, v katerih je ta pomen še bolj poudarjen. To je vidno pri imenih, pri katerih imamo obe možnosti, npr. **Tinček** : **Tinek**, **Danček** : **Danek**, **Franček** : **Franeek**.

Pri imenih na **-ik** gre v glavnem za tuje imenske podstave, npr. **Dominik** iz lat. **Dominicus** 'pripadajoč Gospodu (Bogu)', prav tako v imenih na **-rik**, kot **Fri-derik**, **Erik**, **Henrik**, **Ulrik**, ki se končujejo na sestavino **-rik** (stvn. *rik* 'bogat, mogočen') ter v imenih na **-vik** kot **Hedvik**, **Ludvik** (stvn. *wig* 'boj') itd. Imeni **Bolfenk** in **Volbenk** sta sle. narečni (severovzhodna : zahodna) zamenjavi za nemško **Wolfgang**.

-el (318, izbor):

NATANAEL	FRANCEL	RAFAEL	MIHAEL
MARČEL	ADEL	VENCEL	MARCEL
MIGEL	ANGEL	FIDEL	VENDEL
DANJIJEL	NIEL	MICHEL	MIHEL
ARIEL	GABRIEL	DANIEL	SANIEL
DANIJEL	HANIJEL	URIEL	ETIEL
GABRIJEL	DANJEL	MANIJEL	ARIJEL
ERMEL	DANEL	MIKEL	KARMEL
JOEL	SAMOEL	NATANEL	KORNEL
KOREL	AUREL	NOEL	KAREL
MARSEL	MIŠEL	VESEL	MAKSEL
KRISTEL	GUSTEL	ARISTOTEL	MARTEL
EMANUEL	PAVEL	MIGUEL	SAMUEL
		SAVEL	ANDŽEL

Najbolj opazna skupina imen s končajem **-el** so imena hebr. izvora, kot **Danijel**, **Gabrijel**, **Mihael**, **Natanael**, **Rafael**, **Samuel** s sestavino **-el** v pomenu 'Bog'. Dalje so tu različice imen na **-elj**, npr. **Francel**, **Gustel**, podobno **Kristel**, **Maksel**, a brez različice na **-elj**, dalje druga tuja imena s končajem **-el**, npr. **Mikel**, **Karmel**, **Karel**, **Kornel**, **Martel**, **Mišel**, a tudi sle. **Vesel**.

-m (256, izbor):

VILJAM	WOLFRAM	BERTRAM	NIKODEM
VILJEM	MUHAREM	ERAZEM	IBRAHIM
JOAKIM	JEROLIM	HIERONIM	JERONIM
MAKSIM	ANZELM	TOM	NAUM

Med kar številnimi imeni na končaj **-m** ni imen s kakim slovenskim sufiksom. Med njimi je razen izvorno nem. (**Anzelm, Viljem, Bertram, Wolfram**), gr. (**Erazem, Nikodem, Hieronim**), lat. (**Maksim**) zelo veliko večinoma unikatnih muslimanskih imen orientalskega izvora (**Muharem, Hasim, Kasim, Razim, Hašim, Harum**).

-n (1315, izbor):

-an (586, izbor):

LUBAN	SOČAN	SRČAN	MLADAN
VLADAN	NADAN	RADAN	MEDAN
SREDAN	BOGDAN	VIDAN	PRODAN
GORDAN	JORDAN	ZVEZDAN	GROZDAN
ŠTEFAN	DRAGAN	JUGAN	JOHAN
NATHAN	JONATHAN	FABIAN	LUCIAN
JULIAN	DAMIAN	DARIAN	MARIAN
SEBASTIAN	KRISTIAN	BOSTIAN	FABJAN
DEJAN	FABIJAN	GRACIJAN	FELICIJAN
MAKSIMILIJAN	SMILIJAN	MAKSMILIJAN	VASILIJAN
JULIJAN	DAMIJAN	DARIJAN	MARIJAN
ADRIJAN	HADRIJAN	ANDRIJAN	VALERIJAN
FLORIJAN	VIKTORIJAN	CIPRIJAN	BASTIJAN
SEBASTIJAN	KRISTIJAN	BOŠTIJAN	OKTAVIJAN
EMILJAN	MAKSIMILJAN	SMILJAN	MAKSMILJAN
DAMJAN	SANJAN	OGNJAN	BOJAN
STOJAN	DARJAN	MARJAN	GORJAN
FLORJAN	ZORJAN	ZLATJAN	MATJAN
SEBASTJAN	VLASTJAN	KRISTJAN	BOŠTJAN
MILAN	RIDMAN	ALIMAN	VUKMAN
KALMAN	EDELMAN	KOLMAN	RADOMAN
ROMAN	ERMAN	GERMAN	HERMAN
NORMAN	KUZMAN	STEPAN	SRBOBRAN
DOBRAN	DRAGOBRAJAN	VIOBRAN	SIMOBRAJAN
JADRAN	VEDRAN	MIRAN	BORAN
GORAN	ZORAN	LOVRAN	DUŠAN
ZLATAN	KAJETAN	CVETAN	VITAN
ŽIVAN	SILVAN	RADOVAN	DRAGOVAN
BLAŽAN	DRAŽAN	SNEŽAN	BOŽAN

-en (149, izbor)

LJUBEN	MLADEN	GVOZDEN	EVGEN
MILJEN	OGNJEN	TILEN	KLEMEN
SREBREN	OBREN	OZREN	SLOVEN

-in (420, izbor):

SABIN	ALBIN	ETBIN	STOJADIN
SANJIN	BOJIN	VOJIN	FRIDOLIN
PAVLIN	BENJAMIN	DOMIN	ARMIN

DOBRIN	VALERIN	SEVERIN	KVIRIN
BORIN	DORIN	GREGORIN	FLORIN
VUKAŠIN	MILAŠIN	PETRAŠIN	BOGATIN
CVETIN	SVETIN	KONSTANTIN	VALENTIN
MARTIN	AVGUSTIN	JUSTIN	AVGUŠTIN
BLAGUTIN	DRAGUTIN	MILJUTIN	MILUTIN
PRVIN	BOŽIN		
-on (106, izbor):			
RADON	GVIDON	GORDON	NAPOLEON
SIMEON	BLAGON	DRAGON	EGON
ŽIGON	HUGON	TIHON	SIMON
SOLOMON	BRUNON	MIRON	DORON
JASON	SAMSON	ANTON	OTON
-un (22, izbor):			
RADUN	SIMEUN	BLAGUN	DRAGUN
MILUN	SIMUN	ŠIMUN	HARUN
SVARUN	HAJRUN	ANTUN	

Med številnimi imeni na **-an** je veliko imenskih tvorjenk iz slovanskih podstav oziroma tvorjenk iz skrajšanih (južno)slovanskih zloženih imen, npr. **Bojan**, **Božan**, **Cvetan**, **Dejan**, **Dobran**, **Dragan**, **Dušan**, **Goran**, **Grozdan**, **Ljuban**, **Milan**, **Miran**, **Mladan**, **Ognjan**, **Radan**, **Sanjan**, **Vitan**, **Zlatan**, **Zvezdan**. O pomenu imenskega prip. obr. **-an** piše P. Skok (ER I, 38): **-an**² pojavljuje se hrv.-srp. sa dva kvantiteta: sa kratkim *a* i sa dugim ((upor. *-č* i *-š* m prema *-ača* f). U prvom slučaju je veoma raširen kao *hipokoristički sufiks* u dvije afektivne vrijednosti ili značenja. U *meliorativnem značenju* (podčrtal J. K.) izvodi lična imena za muška lica od dvočlanih praslavenskih ličnih imena: *Milan* (od *Milivoj*), *Vukan* (od *Vukomir*), *Grdan*, *Bojan*, *Gruban*, *Stojan* (od *Stojislav*), *Živan*...

Prip. obr. **-an** se včasih izmenjuje z **-jan** v istih podstavah, npr. **Milan** – **Miljan**, **Goran** – **Gorjan**, **Zlatan** – **Zlatjan**. Podobno bi lahko rekli za prip. obr. **-en** iz (južno)slovanskih podstav, npr. **Blažen**, **Dražen**, **Ljuben**, **Gvozden**, **Milen**, **Mladen**, **Ognjen**, **Sloven**, **Srebren**, **Zlaten** ter **Miljen**.

Prip. obr. **-an** najdemo tudi pri neslovanskih imenskih podstavah, npr.: **Matjan** (gl. **Matija**), **Peran**, **Petjan** (gl. **Peter**, **Petja**). Še več pa je izvorno neslovanskih imen, pri katerih je **-an** nastal iz skrajšanega lat. **-(i)anus**, ki označuje pripadnost, poreklo, prebivalca,⁸³ npr. **Adrijan**, **Jadran**, **Boštjan**, **Sebastjan**, **Kajetan**, **Kristijan**, **Maksimiljan**, **Marijan**, **Oktavijan**, **Roman**, **Silvan**. Končaj **-an** imajo druga, večinoma nem. imena na **-man** (prim. stvn. *man* 'mož, moški'), npr. **Erman**, **German**, **Herman**, **Norman**, a tudi redka slovanska, npr. **Radoman**, **Vukman**. V zadnjih dveh primerih je verjetno prišlo do vpliva nemš-

⁸³ Sle. prip. obr. **-an** (s kratkim in dolgim *a*) tudi tvori imena prebivalcev mest, dežel, narodov, npr. *Ločan*, *Italijan*, *Slovan*, a tudi občne besede kot *meščan*, *občan*. Ta **-an** se lahko podaljša z **-ec** v **-anec** in tudi tvori imena prebivalcev, npr. *Amerikanec*, *Burmanec*, *Indijanec*, *Liliputanec*, *Peruanec*.

kega **-man**, saj obstajata tudi imeni na **-an**, tj. **Radan**, **Vukan**. Morda pa gre le za **-m-** iz izhodiščnih zloženih imen **Radomil**, **Radomir**, ki se lahko krajšata tudi v obliko **Radom** (ta je v krajevnih imenih **Radomlje** in **Radovljica**, v nem. zapisu *Radmannsdorf*). **Radoman** (prim. tudi priimek **Radman**) bi torej lahko nastal iz ***Radom** + **-an**, podobno tudi **Vukman** iz **Vukomir**.⁸⁴ O prip. obr. **-man** v priimkih je pisal F. Jakopin.⁸⁵ O imenih na **-bran** gl. tabelo **Bran/-bran** v poglavju 1.1.

O soodnosu prip. obr. **-an** in **-en** sem nekaj omenil že zgoraj. Pri veliko imenih na **-en** gre za južnoslovanske pridevniške podstave, v katerih prip. obr. **-en** poudarja pomen in pridevniško strukturo podstave.⁸⁶ S tem se tudi pomensko zelo približuje imenom na **-an**, na kar kažejo tudi že omenjeni soodnosi, npr. **Ljuban – Ljuben**, **Mladan – Mladen**, **Zlatan – Zlaten** itd. Iz prid. podstav izhajajo tudi nekatera neslovanska imena s končajem **-en**, npr. **Evgen**, **Klemen**.

Zelo številna skupina imen na **-in** je glede na izvor imen precej raznolika, prav tako kot je kompleksen izvor prip. obr. **-in** v sle. in v hr. jeziku (gl. A. Bajec, *Besedotvorje I*, 47, § 76; P. Skok, *ER I*, 720–722). V nekaterih južnoslovanskih imenih se **-in** izmenjuje z **-an**, npr. **Bojin – Bojan**, **Borin – Boran**, **Cvetin – Cvetan**, **Dobrin – Dobran**, **Sanjin – Sanjan**, **Vojin – Vojan**. Domnevamo lahko, da so ti pari tudi glede prvotnega pomena oziroma funkcije približno enaki (gl. zgoraj **-an**). Ime **Bogatín** (prim. *bogatín* ‘bogat človek’) je tvorjeno iz prid. *bogat*, torej **-in** pomeni nosilca lastnosti. V imenih **Milašin**, **Vukašin** ter **Blagutin**, **Dragutin**, **Milutin** je **-in** sestavina sestavljenega prip. obr. **-aš-in** in **-ut-in** s skupnim ljubkovalnim ali manjšalnim pomenom. V imenih lat. izvora je **-in** nastal po krajšanju iz lat. **-inus**, ki pomeni izhajanje od koga, pripadnost komu, npr. v imenih **Avguštin**, **Martin**.

Prip. obr. **-on** se dodaja slovanskim in neslovanskim imenskim podstavam, npr.: **Blagon**, **Dragon**, **Miron**, **Radon**, **Tihon**, **Žigon**. Pri nas pomeni ‘večalnost z odtinkom slabšalnosti’, ki je tudi v občnih imenih. Pomen velikega, nerodnega je tudi v it. **-one**, zato je zlasti pri izposojenkah treba računati z njegovim vplivom (npr. v besedah, *kujon*, *pikon*). Imena germanskega izvora, **Brunon**, **Gvidon**, **Hugon**, ki so različice pogostejših **Bruno**, **Gvido**, **Hugo** in skrajšane oblike zloženih imen, bi lahko imel **-on** s podobno funkcijo. Pri drugih v tabeli naštetih imenih lahko govorimo samo o končaju **-on**. Prip. obr. **-on** je tudi del sestavljenega prip. obr. **-on-ja**, ki je v imenih **Mikonja**, **Milonja**, **Radonja**, **Velikonja**, še pogostejši pa je z različicami **-anja**, **-anje**, **-ajne** v priimkih, med katerimi je tudi **Velikonja**. Prip. obr. **-onja** je zelo razširjeno tudi na Hrvaškem pomeni pa ‘večalnost z odtinkom slabšalnosti’, ki je odvisna tudi od imenske podstave.

⁸⁴ Tako je razmišljal že P. Skok v članku Tri etimologije, ČJKZ IV, in ga navaja tudi A. Bajec, *Besedotvorje I*, 56, ki ne more pritrditi Skoku, da se je domači sufiks **-man** začel uporabljati za označevanje živalskih samcev (*racman*, *purman* poleg *puran*, jaz bi dodal še *racak*).

⁸⁵ Gl. F. Jakopin, Vprašanje priimkov na **-man** v slovenščini, *Papers in Slavic Philology*, Ann Arbor 1977, 146–156.

⁸⁶ Gl. P. Skok, *ER I* 491, iztočnica **en m**.

Prip. obr. **-un** ima v občnih imenih navadno slabšalni pomen, npr. *bahun, lizun, smehun, vohun*. Podobno bi lahko rekli za prvotni pomen imen na **-un**, npr. **Blagun, Dragun, Milun, Radun**, medtem ko je **-un** v nekaterih neslovanskih imenih samo hr. ali srb. glasovna opozicija proti **-on**, npr. **Antun, Simun** : **Anton, Simon**.

-o (1518, izbor)		LADISLAO	STANISLAO
PAVAO	RAMBO	BOBO	SLOBO
SRBO	LJUBO		
-co (28):	RACO	BRACO	PECO
VECO	ENRICO	VICO	ANCO
BRANCO	FRANCO	ENCO	LORENCO
FLORENCO	VENCO	JOCO	MARCO
-čo (58):			
BRAČO	LJUBČO	BEČO	SREČO
LAJČO	TRAJČO	ILJČO	GOJČO
MILČO	NIKOLČO	DIMČO	TOMČO
JORDANČO	DRAGANČO	TRAJANČO	DEJANČO
STOJANČO	MARJANČO	GORJANČO	MILANČO
GORANČO	ZORANČO	STANČO	VANČO
IVANČO	GROZDENČO	NENČO	TODORČO
IGORČO	LUČO	FERUČO	SLAVČO
-čo (14):			
MIČO	NIKOLČO	DONČO	LJUPČO
-ko (370, izbor):			
JAKO	SRBKO	LJUBKO	NACKO
RACKO	VECKO	VICKO	SREČKO
VELIČKO	FRANČKO	LUČKO	VUČKO
RADKO	EDKO	VIDKO	RUDKO
ŠTEFKO	RIFKO	TRIFKO	RAJKO
ANDREJKO	MATEJKO	SLAVEJKO	NEDELJKO
ŽELJKO	GOJKO	MILOJKO	VOJKO
ANGELKO	JELKO	VESELKO	VILKO
JANKO	BRANKO	JADRANKO	MIRANKO
GORANKO	STANKO	IVANKO	ŽIVANKO
JELENKO	ZELENKO	MILENKO	KAMENKO
SLOVENKO	BLAŽENKO	DRAŽENKO	BOŽENKO
INKO	LJUBINKO	MLADINKO	HINKO
DARINKO	TINKO	VINKO	ZVONKO
DARKO	MARKO	ŽARKO	MIRKO
ZORKO	JURKO	ATANASKO	VASKO
BLAŠKO	NAŠKO	DRAŠKO	SAŠKO
ZLATKO	MATKO	BRATKO	METKO
PETKO	SRETKO	CVETKO	SVETKO
RASTKO	SLAVKO	STANISLAVKO	DUBRAVKO

ZDRAVKO BOŽKO	SAVKO JOŽKO	ŽIVKO	BLAŽKO
PABLO	MARCELO	MARČELO	ANGELO
DOBRILO	KIRILO	GAVRILO	MIHAJLO
KARLO	LASLO	PAVLO	LASZLO
ADAMO	SAMO	DIMO	SIMO
DANO	ADRIANO	SEBASTIANO	GRACIJANO
LUCIJANO	EMILIJANO	ADRIJANO	ANDRIJANO
STANO	VANO	IVANO	SILVANO
NENO	VENO	SABINO	ALBINO
ERVINO	DŽINO	ZVONO	BRUNO
MIRO	VLADIMIRO	ZVONIMIRO	BAJRO
LOVRO	VASO	MAKSO	LEKSO
DAŠO	JAŠO	TJAŠO	SAŠO
RENATO	DONATO	FORTUNATO	LIBERATO
CVETO	SVETO	MITO	TITO
BERTO	ALBERTO	ROBERTO	HUBERTO
KRSTO	FAUSTO	AUGUSTO	JUSTO
SLAVO	ZDRAVO	SAVO	NEVO
ŽIVO	SILVO	JOVO	NOVO
RENZO	LORENZO	BLAŽO	BOŽO

Prip. obr. **-o** je, kot kaže statistika, v imenih zelo produktivno. Pri imenih slovanskega izvora je zlasti značilno pri skrajšanih oblikah dvočlenskih zloženih imen. Dodaja se namreč skrajšanemu prvemu ali drugemu enozložnemu delu, npr. **Miro-slav: Mir-** + **-o, Slav-** + **-o = Miro, Slavo**. Navedeno ime se lahko krajša še z drugimi prip. obr., npr s **-ko, -ča, -če, -či**, npr.: **Mirko, Mirča, Mirče, Slavko, Slavča, Slavče, Slavči, Slavčo**. Značilnost teh oblik je dvozložnost, njihov pomen pa manjšalen in (ali) ljubkovalen. Pri pogosti rabi se ta pomen izgublja, v našem primeru pri tvorjenkah **Mirko, Slavko**.

Med imeni na **-co** je razen številnih tujih oblik, kot **Marco, Enrico, Florenco, Franco** z dejanskim prip. obr. **-o**, tudi nekaj slovenskih, npr. **Braco** (prim. **Bratko, Brate**), **Joco** (prim. **Jovan, Jožef**).

Manjšalno-ljubkovalno prip. obr. **-čo** se dodaja skrajšanim in neskrajšanim sle. in drugim imenom, npr. **Bračo, Gojčo, Ljubčo, Milčo, Slavčo, Stančo, Igorčo, Jordančo, Marjančo, Milančo, Stojančo, Zorančo**.

Na **-o** se končujejo tudi mnoga krščanska imena gr., lat. ali germ. izvora, ki so tudi večzložna. Številna je zlasti skupina moških imen z značilnim it. **-o**, ki je nastal po krajšanju iz lat. **-us, -ius**, npr. **Adrijano, Albino, Fortunato, Liberato, Donato, Lorenzo, Renato**. Italijansko moško prip. obr. se je dodajalo tudi hebr., gr., germ. ali celo slov. imenom s končnim soglasnikom, npr. **Adamo, Berto, Bruno, Ervino, Fausto, Huberto, Kirilo, Roberto, Vladimiro, Zvonimiro**. Nekatere italijanske oblike imen so se celo bolj uveljavile kot ustrezne slovenske brez konč-

nega **-o**, npr. **Renato** (852), **Renat** (10), **Rene** (247). Običajna sle. oblika **Renat** za lat. **Renatus** je zelo redka tudi v primerjavi z **Rene**, ki izhaja iz fr. jezika.

V zvezi s prip. obr. **-ko**, ki ima prvotno manjšalno-ljubkovalni pomen, je zelo zanimiv primer imena **Marko**, ki ima navidezno prip. obr. **-ko** kot npr. **Bran-ko**. Dejansko pa je **Marko** poslovenjena it. oblika **Marco** za lat. **Marcus**. Za to bi v slovenskem jeziku pričakovali obliko **Mark**, kar nekateri slovanski jeziki tudi imajo. Razmerje **Mark** (284) proti **Marko** (16304) kaže na popolno prevlado italijanske oblike. K temu je gotovo pripomogel popularni sle. sufiks **-ko**, čeprav je v tem primeru samo navidezen.

Prip. obr. **-ko** pa se je razen skrajšanim zloženim imenom slovanskega izvora, npr. **Branimir – Branko**, **Vojislav – Vojko**, **Zvonimir – Zvonko**, dodajalo tudi skrajšanim oblikam krščanskih imen, npr. **Janez – Janko**, **Matej – Matko**, **Rafael – Rafko**, **Vincenc – Vinko**, včasih tudi neskrjšanim, npr. **Milivoj – Milivojko**, **Vesel – Veselko**, **Stanislav – Stanislavko**, **Andrej – Andrejko**, **Marjan – Marjanko**, **Matej – Matejko**.

-(a/e/i/o/u)p (47, izbor):

ZURAP	JOSEP	REDŽEP	NAGIP
FILIP	JOSIP	ČOP	JAKOP
POLIKARP	JAKUP		

Med imeni s končajem na **-p** so imena gr., hebr., lat. izvora, ki se jim podstava končuje na **-p**. Večino imen s tem končajem pa tvorijo predvsem unikatna muslimanska imena, kot **Redžep** z različicami **Ređep**, **Rexhep**, **Redjep**, **Regjep**, **Redzep**, dalje **Naip**, **Šaip**, **Nagip**, **Rakip**, **Hadžip**, **Ejup**.

-(a/e/i/o/u)r (555, izbor):

gl. Dar -dar :	BOŽIDAR	MILODAR	KRASNODAR
MIRODAR	LAMAR	VALDEMAR	WALDEMAR
DAGMAR	INGMAR	ELMAR	ADELMAR
OMAR	OTMAR	DIETMAR	GAŠPAR
LOTAR	ANVAR	LAZAR	CEZAR
CVJETOZAR	CVETOZAR	SVETOZAR	

-er (134, izbor):

BOBER	DEZIDER	ALEKSANDER	KRISTOFER
ROGER	VLADIMER	DRAGOMER	TUGOMER
GAŠPER	BISER	PETER	VALTER
SILVESTER	OLIVER		

-ir (245, izbor):

KABIR	BEČIR	ZAFIR	SAMIR
-mir (121, gl. 1.1 Mir -):		ASMIR	NUSMIR

BEŠIR

VEZIR

-or (64, izbor):

GABOR	LIBOR	-bor (8, gl. Bor -)	SALVADOR
-------	-------	-----------------------------------	----------

ŠANDOR	JEGOR	MOHOR	GREGOR
MELHIOR	VIKTOR	NESTOR	DAVOR
IVOR	LAZOR	-dor (gl. Dor-)	-for : gl. 1
KRISTEFOR	NIKIFOR	KRISTIFOR	KRISTOFOR
TELESFOR	-mor :	MLADIMOR	
-ur (14, izbor):			
GRGUR	TIMUR	ARTUR	BOŽUR

Pri imenih s končajem **-r** gre v večini primerov za končaje drugih delov zloženih imen, ki so v tabeli nakazana z ležečo pisavo, npr. **-mar**, **-mer**, ali s kazaliko usmerjena na tabele v poglavju 1.1, npr. **Dar-**, **Mir-**, **Bor-**, **Dor-**. Med preostaliimi imeni je precej redkih ali unikatnih muslimanskih imen orientalskega izvora ter nekatera druga imena, ki so se pri nas skrajšala po odpadu tujih, predvsem lat. in gr. prip. obr., npr. **Aleksander**, **Šandor**, **Dezider**, **Gregor**, **Mohor**.

-(a/e/i/o/u)s (251, izbor):		LUCAS	ANDREAS
ELIAS	NIKOLAS	THOMAS	JONAS
ANASTAS		GEORGES	CHARLES
JAMES	ENES	JOHANNES	JACQUES
MOJZES		NARCIS	DENIS
ADONIS	FABRIS	BORIS	ELVIS
	MAKS	ALEKS	FELIKS
VALENS	KLEMENS		MATEOS
LAJOS	JANOS	KRISTOS	
NIKOLAUS	MARCUS	JULIUS	ALOISIUS
JANUS	JUSTINUS		

V skupini imen s končajem **-s** so večinoma lat. oblike imen, nekaj angl. in fr., nekaj skrajšanih oblik, med njimi tudi **Boris**, ki je skrajšano iz **Borislav**. V sle. je **-as** priimkovno prip. obr., npr. **Jeras**, **Jurkas**.

-(a/e/i/o/u)š (79, izbor):		DRAGAŠ	TJAŠ
DRASŠ	ANDRAŠ	STAŠ	ALEŠ
	DRAGIŠ	ROMIŠ	ALEKŠ
	LJUBOŠ	RADOŠ	NEDOŠ
VIDOŠ	JAGOŠ	DRAGOŠ	NJEGOŠ
MIKLOŠ	PRIMOŠ	JANOŠ	UROŠ
VITOŠ		BEGUŠ	JANUŠ
MARUŠ	PETRUŠ		

Prip. obr. **-aš** je prišlo k nam s hr. ali srb. jezikovnega področja, enako tudi **-iš** in **-oš**, npr. z imeni **Dragaš**, **Dragiš**, **Radoš**, **Dragoš**, **Njgoš**. Nekatera imena na **-oš** kažejo vpliv madž. jezika, npr. **Mikloš**, **Janoš**. Glede prip. obr. **-uš** je treba reči, da se je pri nas uveljavila ženska oblika **-uša**, npr. v imenih **Anuša**, **Maruša** s

prvotno slabšalnim pomenom, ki pa se je ob veliki popularnosti imen na **-ša** že izgubil.

-(a/e/i/o/u)t (335, izbor):

SADAT	DEODAT*	ARAFAT	FERHAT
RENAT	DONAT	FORTUNAT	KONDRAT
LIBERAT	DRAGORAT	MURAT	HAMLET
MUHAMET	AHMET	ISMET	FIKRET
NISVET	-vit (gl. Vit-)	OŽBALT	VIRANT
KRAZANT	VALENT	KLEMENT	HIJACINT
SIGMUNT	LABINOT	GERHART	LENART
STEVART	-bert (24, gl. Bert-)	MODEST	CELEST
ERNEST	KALIST	SIKST	AVGUST
JUST	JOŠT	MAHMUT	HELMUT
BORUT	BOROVT		

Pri imenih s končajem **-t** je precej izvorno latinskih imen na **-atus**, ki so se pri sprejemanju v sle. skrajšale v **-at**, npr. **Donat**, **Fortunat**, **Renat**, dalje na **-us**, npr. **Av gust**, **Celest**, **Just**, **Modest**. Tudi tu je precej muslimanskih imen orientalskega izvora, npr. **Murat**, **Ahmet**, **Fikret**, **Ismet**, **Muhamet**, nemška imena z drugo sestavino na **-t**, npr. **Sigmunt**, **Gerhart**, **Helmut**, **Lenart**.

-u:

PAU, IVANČU, SREDU, MATJU, DURAKU, HAILU, SEKOU, NEHRU.

-(a/e/i/o)v (164, izbor):

LAV	VACLAV	-slav/-sav (153, gl. Slav-)	GUSTAV
DEV	LEV	IV	STIV
JAKOV	SAJMOLOV	ČASLOV	DIMITROV
-w:	KYAW	MATTHEW	ANDREW

Večina imen te skupine s končajem **-v/-w** tvorijo imena na **-slav**, ki so predstavljena v poglavju **1.1**. Nekaj je še tujih imen ali njihovih oblik.

-x:

MAX, ALEX, FELIX.

-y:

gl. pri **-i**.

-(a/e/i/o/u)z (71, izbor):

ILJAZ	JANEZ	VITEZ	NARCIZ
RAMIZ	DIONIZ	FERIZ	LOJZ

ALOJZ	FRANZ	ALFONZ	AMBROZ
FRITZ			

Med imeni na **-ez** je najbolj znano ime **Janez**, ki izhaja iz lat. **Joanes**. Glede na končni lat. **-s** bi praviloma pričakovali **Janež**, **Janž**, kar je v starejših obdobjih tudi obstajalo. To dokazujejo priimki **Janežič**, **Janžič**. S krajšanjem lat. oblik na **-ius** so prek vmesnih **Alojzij**, **Dionizij**, **Ambrozij** nastala imena **Alojz**, **Dioniz**, **Ambroz**. Nemški imeni **Franz** in **Fritz** sta skrajšani obliki iz **Franziskus** in **Friedrich**.

-(a/e)ž (22):

TIJAŽ	MATIJAŽ	ALJAŽ	TJAŽ
MATJAŽ	BALAŽ	BLAŽ	TOMAŽ
ADRAŽ	ANDRAŽ	DŽURADŽ	REDŽ
LUKEŽ	ALEŽ	JANŽ	PRIMOŽ
ARNOŽ	AMBROŽ	MIKLAVŽ	TADDEVŽ
TEVŽ	MATEVŽ		

Med imeni na **-ž** je največ izvorno lat. imen s končajem **-as**, **eas**, **-eus**, **-ius**, **-us**, ki se v sle. jeziku praviloma zamenjajo z **-(a/e)ž**. Nekaj izjem je prikazanih v predhodni tabeli.

2.3 KONČAJI, PRIPONSKA OBRAZILA V ŽENSKIH ROJSTNIH IMENIH

Najpogostejše in tipično žensko slovensko priponsko obrazilo je **-a**. Z njim se tudi najpogosteje tvorijo ženske oblike imen iz izvorno moških imen, npr. **Andrej – Andreja**, **Bogdan – Bogdana**, **Cvetan – Cvetana**, **Drago – Draga**, **Evgenij – Evgenija**, **Franc – Franca**, **Gabrijel – Gabrijela**, **Henrik – Henrika**, **Ivan – Ivana**, **Jernej – Jerneja**, **Karel – Karla**, **Ladislav – Ladislava**, **Martin – Martina**, **Nikolaj – Nikolaja**, **Oliver – Olivera**, **Peter – Petra**, **Roman – Romana**, **Simon – Simona**, **Tadej – Tadeja**, **Vasilij – Vasilija**, **Zdenko – Zdenka**, **Žan – Žana**. Priponsko obrazilo **-a** pa tvori še celo vrsto priponskih obrazil oziroma končajev, kot je razvidno iz naslednjega pregleda.

-a (6855, izbor):

-ba (57, izbor):

BARNABA	BEBA	ALBA	ROZALBA
JAKOBA	BARBA	LJUBA	-ljuba (4, gl. Ljub-)

-ca (11):

DACA	MACA	NACA	NECA
VECA	AFCA	CICA	BOCA
DOCA	GOCA	JOCA	

-ica (308, izbor):

BARBICA	LJUBICA	ANČICA	IVANČICA
ALENČICA	TONČICA	ADICA	VLADICA
NADICA	RADICA	BREDICA	MAGDICA
ZVEZDICA	ŠTEFICA	DRAGICA	OLGICA
MARIJICA	KRALJICA	FRANJICA	SANJICA
BRANKICA	STANKICA	ZDENKICA	ALENKICA
MINKICA	VINKICA	TONKICA	ZVONKICA
DARKICA	MIHELICA	JELICA	ŠPELICA
ALMICA	ANICA	DANICA	MARJANICA
MILENICA	KATARINICA	TINICA	POLONICA
SIMONICA	KLARICA	MARICA	JERICA
DUŠICA	KATICA	MARJETICA	GRETICA
MARTICA	BERTICA	SLAVICA	EVICA
SILVICA	NEŽICA	BOŽICA	JOŽICA

-ca (93, izbor)

NAJCA	LEJCA	NEJCA	MOJCA
MIHAELCA	ANGELCA	MIHELCA	ŠPELCA
ANCA	DAMJANCA	BOJANCA	MARJANCA
TATJANCA	MILANCA	ROMANCA	HELENCA
MILENCA	IRENCA	BINCA	ALBINCA
REGINCA	KARLINCA	TINCA	MARTINCA
KRISTINCA	POLONCA	SIMONCA	PEPCA
KATRCA	ROŽCA		

Med imeni na **-ba** je samo eno s sle. prip. obr. **-ba**, tj. **Rozalba** z različico **Rosalba**. V tej skupini imen je sicer največ muslimanskih imen orientalskega izvora.

Med večjo skupino imen s prip. obr. **-ca** je manjša skupina, ki je tvorjena iz enozložnih delov skrajšanih imen. Ti deli se končujejo na samoglasnik, npr. **Boca**, **Cica**, **Daca**, **Doca**, **Goca**, **Maca**, **Neca**. Ime **Naca** je tu samo navidez, ker je tvorjeno iz skrajšane podstave **Nac**- imena **Ignacija**. Ostala imena na **-ca** so večinoma tvorjena iz neskrajšanih oblik ženskih imen na **-a**, npr. **Anca**, **Angelca**, **Bojanca**, **Helenca**, **Irenca**, **Katrca**, **Milenca**, **Pepca**, **Polonca**.

Imena na **-ca** so samo skrajšane različice imen na **-ica**, in to tistih, pri katerih v stiku obrazila **-ca** s soglasnikom imenske podstave ne pride do glasovnih sprememb oziroma težav pri izgovoru. Zato imamo npr. pare **Anica** – **Anca**, **Milenica** – **Milenca**, **Polonica** – **Polonca**, a samo **Brankica**, **Gretica**, **Marjetica**, **Silvica**.

Prip. obr. **-ca** in **-ica** dajejo imenskim tvorjenkam pomen 'ljubkovalnost, manjšalnost'. Ta pomen pa se pri zelo pogostnih imenih izgublja ali se je popolno izgubil, npr. pri imenih **Anica**, **Dragica**, **Jožica**.

-(a/e/i/u)ča (26):

MELAČA, MELEČA, MARIČA, MAJČA, ANČA, LENČA, MARIJUČA.⁸⁷

⁸⁷ Prip. obr. **-ča** v imenih **Mariča**, **Majča**, **Anča**, **Lenča** ima preoblikovalno funkcijo, stop-

-da (487, izbor):

DADA	ZIJADA	MILADA	ŠEHEREZADA
MARCEDA	ZENAIDA	TAIDA	ZINEIDA
ENEIDA	DALIDA	FRIDA	INGRIDA
FLORIDA	ASTRIDA	VIDA	DAVIDA
GVIDA	AJDA	TAJDA	ESMERALDA
EDVALDA	ROZALDA	IMELDA	VELDA
NELDA	GILDA	HILDA gl. -hilda)	ANDA
FANDA	JANDA	ARIJANDA	JULANDA
ROMANDA	ROSANDA	LINDA (gl. -linda)	ERMINDA
FLORINDA	METODA	MEDARDA	FREDA
GERDA	DUDA	ZVEZDA	GROZDA
NADEŽDA			

Pri imenih s končajem **-da** gre v precej primerih za ženske oblike moških imen na **-d**, npr. **Davida**, **Edvalda**, **Metoda**, **Medarda**, **Freda**, **Vida**. V veliko primerih pa imajo ta imena prip. obr. **-da**, ki zamenja običajni **-a**, npr. **Anda**, **Arijanda**, **Fanda**, **Janda**, **Julanda**, **Romanda**, **Rosanda**. Ker se uporablja predvsem v izvorno neslovanskih imenih, je verjetno tudi prip. obr. **-da** tujega izvora s prvotnim manjšalnim ali ljubkovalnim pomenom. Opazno skupino imen na **-da** tvorijo nem. imena na **-gilda**, **-(h)ilda**, kot so **Herminegilda**, **Klodhilda**, **Bronhilda**, **Kasilda**, **Matilda** (gl. poglavje 1).

-ea (60, izbor):

MEDEA	AMADEA	ORHIDEA	MATHEA
LEA	ROMEA	ANDREA	TEA
MATEA	ANTEA	DOROTEA	NIVEA

Ta skupina tujih oblik imen ima dvojnice s končnim **-eja**, ki so glede na sle. pravopis bolj priporočljive, npr. **Medea – Medeja**, **Amadea – Amadeja**, **Andrea – Andreja**, **Tea – Teja**.

-fa (70, izbor):

SEDAFA	MUSTAFA	JOSEFA	ŠTEFA
JOŽEFA	GENOVEFA	ŠERIFA	REDŽIFA
ADOLFA	RUDILFA		

V tej skupini imen so predvsem ženske oblike moških imen na **-f**, med katerimi pa je zelo veliko muslimanskih imen orientalskega izvora, npr.: **Jožefa**, **Štefa**, **Adolfa**, **Sedafa**, **Redžifa**, **Kadifa**, **Šerifa**. Samo žensko ime pa je npr. **Genovefa**, ki zloženo iz keltskega *geno* 'rod, pleme' in germanskega *wifa* 'ženska'.

-ga (40, izbor):

BLAGA	ZMAGA	DRAGA	JADVIGA
HELGA	OLGA	INGA	BOGA
INGEBORGA	BURGA	TUGA	

Tudi v tej skupini imen so predvsem ženske oblike moških imen na **-g(o)**, npr. **Blaga, Zmaga, Olga, Tuga**.

-ha (60, izbor):

SUBHA	NADIHA	TIHA	ZULEJHA
MASHA	DUSHA	MARTHA	HERTHA

V tej skupini so oblike imen, pisane v pravopisih neslovanskih jezikov, npr. **Masha, Dusha, Martha, Marusha**, zelo veliko pa je muslimanskih imen orientalskega izvora, npr. **Subha, Zulejha, Semha, Mersiha**.

-ia (194, izbor)

GAIA	MAIA	PATRICIA	NADIA
ZOFIA	NATALIA	CECILIA	JULIA
TANIA	SONIA	DARIA	MARIA
VALERIA	TEREZIA		

Tabela vsebuje imena na **-ia**, ki se v sle. navadno končujejo na **-(i)ja, Maia – Maja, Patricia – Patricija, Julia – Julija, Tania – Tanja, Daria – Darja**.

-(a/e/i/o/u)ja (892, izbor):

GAJA	KAJA	NIKOLAJA	MAJA
SORAJA	TAJA		

-eja (71, izbor):

TADEJA	AMADEJA	MEDEJA	ORHIDEJA
SERGEJA	ENEJA	IRENEJA	JERNEJA
MATEJA	TIMOTEJA	DOROTEJA	

-ija (560, izbor):

BONIFACIJA	IGNACIJA	GRACIJA	PATRICIJA
MILADIJA	NADIJA	LIDIJA	METODIJA
KLAVDIJA	PELAGIJA	EVSTAHIJA	ANTONIJA
ALOZJIJA	EVLALIJA	ROZALIJA	KAMELIJA
AVRELIJA	CECILIJA	OTILIJA	MAGNOLIJA
EVFEMIJA	ŠTEFANIJA	MELANIJA	EVGENIJA
KSENIJA	OLIMPIJA	DARIJA	MARIJA
DEZIDERIJA	VALERIJA	IZIDORIJA	GREGORIJA
VIKTORIJA	ALEKSIJA	AGATIJA	ROTIJA
JUGOSLAVIJA	OKTAVIJA	NEVIJA	OLIVIJA

-ja (210, izbor):

PATRICJA	NADJA	FEDJA	KLAVDJA
ALJA	ROZALJA	ADELJA	AVRELJA
CECILJA	VASILJA	ŠTEFANJA	MALANJA
MILANJA	MANJA	FRANJA	SANJA
VANJA	ŽANJA	KSENJA	ŽENJA
SIDONJA	MONJA	ANTONJA	DUNJA
SVARUNJA	MILOJA	DARJA	VARJA
VALERJA	VIKTORJA	NASTASJA	MARUSJA
KATJA	PETJA	NASTJA	SLAVJA
ANASTAZJA			

V veliki skupini imen na **-ja** so najpogostejša imena na **-ija**. V precejšnji meri so med njimi ženske oblike moških imen, npr. **Gaja, Nikolaja, Amadeja, Doroteja, Jerneja, Tadeja, Ignacija, Patricija, Alojzija, Antonija**, a tudi samostojna ženska imena brez moških oblik, npr. **Medeja, Orhideja, Kamelija, Magdolija, Melanija, Olimpija**.

Posebno skupino imen na **-ja** tvorijo imena, pri katerih se prip. obrazilo dodaja na imensko podstavo, ki se končuje na soglasnik, npr. **Cecilja, Klavdja, Patricja, Rozalja, Štefanja**. Ta imena imajo vzporedne oblike na **-ija**, tj. **Cecilija, Klavdija, Patricija, Rozalija, Štefanija**. Brez vzporednih oblik na **-ija** pa so imena na **-ja** ruskega izvora, npr. **Vanja, Ženja, Darja, Varja, Katja, Manja, Petja, Nastja** z prvotno manjšalno-ljubkovalnim pomenom. Ta imena so zaradi blagolastnosti postala v najnovjšem času precej popularna, kar je se kaže tudi v porastu njihovih frekvenc.

-ka (1175, izbor)

BARBKA	LJUBKA	NACKA	MICKA
FRANCKA		SREČKA	ANIČKA
MARIČKA	MAIČKA	VALČKA	TILČKA
JULČKA	ANČKA	TONČKA	MILOČKA
NINOČKA		MILADKA	VLADKA
VIDKA	MAJDKA	REBEKA	ANEKA
MAREKA	ŠTEFKA		

-ika (168, izbor):

BARBIKA	FRANCIKA	TONČIKA	BERNARDIKA
ZALIKA	CILIKA	MILIKA	ANIKA
NANIKA	ŽANIKA	TINIKA	ZARIKA
URŠIKA	SLAVIKA	TEREZIKA	ROZIKA
NEŽIKA	JOŽIKA	ROŽIKA	ERŽIKA
	AJKA	SAJKA	TAJKA
TADEJKA	ANDREJKA	VELJKA	LJUBOJKA
VIDOJKA	MILOJKA	VOJKA	BORIVOJKA
ZOJKA	MALKA	VALKA	ZALKA
JELKA	PEPELKA	ŠPELKA	VESELKA

ILKA	CILKA	MILKA	IBOLKA
JULKA	LJUBIMKA	FATIMKA	DANKA
ŠTEFANKA	HANKA	JANKA	MARIJANKA
MILJANKA	BOJANKA	STOJANKA	MILANKA
BRANKA	JADRANKA	STANKA	MLADENKA
RADENKA	VARJENKA	ALENKA	ZDENKA
SLOVENKA	SABINKA	EDINKA	MINKA
DARINKA	SEVERINKA	TINKA	MAKEDONKA
PEPKA	DARKA	ŽARKA	LJERKA
BISERKA	IRKA	MIRKA	BORKA
DORKA	DAVORKA	JAVORKA	ZORKA
DESKA	NIVESKA	SAŠKA	TAŠKA
NATAŠKA	STAŠKA	ALEŠKA	FRANČIŠKA
ALJOŠKA	URŠKA	DUŠKA	LIDUŠKA
DRAGUŠKA	KATJUŠKA	NUŠKA	ANUŠKA
MARUŠKA	KATKA	ZLATKA	BETKA
MARJETKA	METKA	CVETKA	DITKA
ANJUTKA	MARJUTKA	SLAVKA	ZDRAVKA
IVKA	REZKA	BLAŽKA	NEŽKA

Imena s prip. obr. **-ka** tvorijo največjo skupino imen z manjšalno-ljubkovalnim pomenom. Ta pomen se posebno pri imenih z veliko pogostnostjo izgublja oziroma se je pri mnogih že izgubil, npr. v imenih **Alenka**, **Andrejka**, **Branka**, **Cvetka**, **Slavka**, **Zdenka**, **Zdravka**. Ohranja se pri nekaterih imenih z majhno pogostnostjo, posebno pa imena na **-čka**, npr. **Anička**, **Julčka**, **Miločka**, **Ninočka**, ali na **-ika**, npr. **Barbika**, **Jožika**, **Nanika**, **Nežika**, **Tončika**, **Zalika**. Nekatere od teh imajo vzporedne oblike brez *i* pred *k*, npr. **Barbika** – **Barbka**, **Nežika** – **Nežka**, **Tončika** – **Tončka**. Obstajajo pa še ista imena s prip. obr. **-i**, npr. **Barbi**, ali s prip. obr. **-ica**, npr. **Nežica**, **Tončica**, vsa z ljubkovalno-manjšalnim pomenom. Slednja ima ob že navedenih **Tončika** in **Tončka** še več različic z ljubkovalno-manjšalnimi prip. obr.: **Tona**, **Tončika**, **Toni**, **Tonica**, **Tonija**, **Tonika**, **Tonina**, **Tonja**, **Tonka**, **Tonkica**, **Tonuška**. Prav sestavljeno prip. obr. **-uš-ka** daje tvorjenkam poudarjen ljubkovalno-manjšalni pomen, npr. v imenih **Liduška** (: **Lidja**, **Lidonka**, **Lidunka**), **Draguška**, **Katjuška** (: **Katka**, **Katja**, **Katica**), **Maruška**, **Anuška**.

Zelo opazna skupina so tvorjenke na **-ka** iz zloženih imen z drugo sestavino **-bora**, **-mira** in **-slava**, **-sava**, npr. **Daliborka**, **Deliborka**, **Veliborka**, **Zlatiborka**, **Ratiborka**, **Vladimirka**, **Velimirka**, **Branimirka**, **Stanimirka**, **Zvonimirka**, **Ljubomirka**, **Blagomirka**, **Dragomirka**, **Milomirka**, **Zlatomirka**, **Titomirka**, **Radislavka**, **Vojislavka**, **Branislavka**, **Stanislavka**, **Borislavka**, **Dragoslavka**, **Miloslavka**, **Miroslavka**, **Novoslavka**, **Radosavka**, **Milosavka**, **Ljeposavka**.

-la (407, izbor):

ZALA	RAFAELA	MIHAELA	BELA
IZABELA	ANGELA	RAHELA	GRACIELA
GRACIJELA	GRACJELA	GABRIJELA	PAMELA

KARMELA	SANELA	PETRONELA	ANTONELA
MIRELA	VESELA	ESTELA	GIZELA
SIBILA	LUCILA	TEOFILA	DRAGOJILA
KAMILA	LJUDMILA	CIRILA	MIHAJLA
LEJLA	MARIELLA	GRAZIELLA	STELLA
URSULLA	MARIOLA	VIJOLA	KAROLA
KARLA	URŠULA	PAVLA	

Na **-la** se večinoma končujejo imena neslovanskega izvora. Mednje spadajo ženske oblike moških imen na **-l**, npr. **Cirila, Gabrijela, Mihaela, Teofila, Kamila, Karla, Karola, Pavla, Rafaela, Vesela**, dalje imena na **-mila**, kot **Ljudmila**. Manjšalno-ljubkovalno prip. obr. **-ela** (it. **-ella**) je npr. v imenih **Antonela, Gracijela, Petronela, Mariella, Graziella**.

-ma (197, izbor):

ADAMA	BAJRAMA	VILJEMA	MUHAREMA
KRIZANTEMA	IBRAHIMA	SELIMA	FATIMA
ALMA	PALMA	ELMA	VILHELMA
SELMA	ANZELMA	VILMA	SALOMA
IRMA	NORMA	ERAZMA	KOZMA

Imena s končajem **-ma** so lahko ženske oblike moških imen, npr. **Adama, Ibrahima, Viljema, Anzelma, Erazma**, nekatera pa nimajo ustreznih moških oblik, npr. **Alma, Palma, Saloma, Krizantema**.

-(a/e/i/o/u)na (1209, izbor):

-ana (473):	LJUBANA	LUČANA	VLADANA
GORDANA	ZVEZDANA	ŠTEFANA	DRAGANA
GRACIANA	DIANA	EMILIANA	ADRIANA
TATIANA	FABJANA	ANDREJANA	GRACIJANA
LUCIJANA	ALIJANA	EMILIJANA	JULIJANA
VALERIJANA	ORIJANA	EMILJANA	DAMJANA
MARJANA	MIRJANA	ORJANA	SEBASTJANA
SVETLANA	SULEJMANA	DOBRANA	VEDRANA
ZORANA	DUŠANA	ZLATANA	ŽIVANA
SOLZANA	SUZANA	SNEŽANA	
ČEDNA	VIDNA	RODNA	BLAGORODNA
-ena (106):		MLADENA	RADENA
ALDENA	ZDENA	GROZDENA	MIRJENA
MAGDALENA	HELENA	MILENA	KLEMENA
KARMENA	SERENA	SRETENA	SLAVENA
BLAŽENA	DRAŽENA		
-ina (524):			
ALBINA	JAKOBINA	NADINA	AJDINA
LEOPOLDINA	BLONDINA	JOŽEFINA	ADOLFINA

KAROLINA	KARLINA	PAVLINA	VILJEMINA
SABRINA	DOBRINA	SANDRINA	DAVORINA
ZORINA	PETRINA	VALENTINA	KRISTINA
JUSTINA	EDVINA	SILVINA	TEREZINA
ROŽINA		SIMEONA	POLONA
MIRNA	KRASNA	VESNA	CVETNA
SLAVNA	DIVNA		
-una (20, izbor):			
BLAGUNA	DRAGUNA	PETRUNA	MIRUNA

Med imeni na **-na**, ki so še nekoliko številnejša kot imena na **-ka**, so najpogostejša imena na **-ana** in **-ina**, manj številna imena na **-ena**, zelo redka pa imena na **-una**, ki so pogosto ženske oblike moških imen s prip. obr. **-an**, **-in**, **-en**, **-un**, npr.: **Dragana**, **Ljubana**, **Vladana**, **Zvezdana**, **Štefana**, **Fabjana**, **Damjana**, **Dušana**, **Julijana**, **Živana**, **Blažena**, **Klemena**, **Mladena**, **Radena**, **Albina**, **Davorina**, **Justina**, **Edvina**, **Silvina**, **Blaguna**, **Draguna**, **Miruna**, **Petruna**. **Adolfina**, **Jakobina**, **Karolina**, **Leopoldina** so tvorjenke na **-ina** iz imen **Adolfa**, **Jakoba**, **Karola**, **Leopolda**.

-pa (15):

LEPA, PEPA, FILIPA, JOSIPA, PENELOPA.⁸⁸

-ra (377, izbor):

BARBARA	BOŽIDARA	TINKARA	TAMARA
SAJONARA	GABRA	BARBRA	SANDRA
ALEKSANDRA	LIBERA	JERA	TUGOMERA
BISERA	VERA	ESTERA	SEVERA
ALLEGRA	INDIRA	SAMIRA	VLADIMIRA
			(gl. -mira pri Mir-)
DAJRA	MOJRA	DEBORA	FEDORA
IZIDORA	AVRORA	KATRA	ASTRA
(gl. -dora pri Dor-)			
BISTRA	LAVRA	AZRA	

Skupina s končajem **-ra** je precej velika. V njej so največ imena, katerih imenska podstava se končuje na **r**, npr. **Bisera**, **Barbara**, **Jera**, dalje ženske oblike moških imen, npr. **Božidara**, **Aleksandra**, **Sandra**, **Severa**, imena na **-mera**, **-mira**, **-dora** itd. Ime **Tinkara**, ki je postalo popularno po filmih o Kekcu, je tvorjeno s slabšalnim prip. obr. **-ara**, vendar se njegova slabšalnost zaradi pogoste rabe izgublja. V skupini je tudi veliko muslimanskih imen orientalskega izvora, npr. **Azra**, **Bahira**, **Nazira**, **Samira**, **Fikra**, **Zumra**.

⁸⁸ Imeni **Filipa** in **Josipa**, **Pepa** so ženske oblike moških imen **Filip**, **Josip**. Imenska podstava imena **Lepa** je prid. *lep* (gl. tabelo **Lep-** v 1.1). Ime **Penelopa** izhaja iz gr. **Pēnelópē** v pomenu 'tista, ki tke plašč'.

-sa (161, izbor):

ELMASA	MILESA	VANESA	AGNESA
INESA	NIVESA	NARCISA	ENISA
DENISA	LARISA	KLARISA	BORISA
ELVISA	MAKSA	ALEKSA	FELIKSA
TESSA	MELISSA		

V skupini imen na **-sa** so ženske oblike moških imen, npr. **Narcisa, Borisa, Elvisa, Maksa, Aleksa, Feliksa**, dalje imena s prvotno obliko na **-s**, npr. **Inesa – Ines, Nivesa – Nives** (gl. še tabelo **-s ž**).

-ša ž (101, izbor):

DAŠA	JAŠA	ALJAŠA	TJAŠA
MAŠA	NATAŠA	STAŠA	ALEŠA
ALIŠA	MIŠA	MARIŠA	AJŠA
VLADOŠA	RADOŠA	GOŠA	LEPŠA
MARŠA	URŠA	BLAGUŠA	NADJUŠA
TANJUŠA	KATJUŠA	ANKUŠA	MILUŠA
PAVLUŠA	ANUŠA	KLARUŠA	MARUŠA
DOBRUŠA	PETRUŠA	KATUŠA	IVUŠA

V izboru so ženska imena, tvorjena s prip. obr. **-(o/u)ša**, ki je zelo produktivno in popularno in ima ljubkovalni pomen. Skupaj z imeni smo ga dobili od drugih slovanskih narodov, največ od Rusov, npr. **Maša, Nataša, Aleša, Saša, Katjuša**, vendar smo ga poznali tudi pri nas že v času protestantizma, npr. **Maruša**. V navezavi z moškim slabšalnim prip. obr. **-uh** je bilo prip. obr. **-uša** prvotno slabšalno. Danes se je pridružilo popularnemu **-ša** in prevzelo po njem tudi ljubkovalni pomen. V občnih imenih se je prvotni pomen še obdržal, npr. **namiguša, debeluša**.

-ta (580, izbor):

DIODATA	BEATA	AGATA	KATA
RENATA	DONATA	ELIZABETA	SAFETA
MARGETA	JULIETA	HENRIETA	HENRIJETA
JULJETA	MARJETA	VIJOLETA	ISMETA
ANETA	AGNETA	MARGARETA	FIKRETA
IVETA	ELZETA	ROZETA	EDITA
JUDITA	BRIGITA	SONJITA	ADELITA
MELITA	LOLITA	STELITA	ANITA
ROMANITA	HVANITA	MARITA	SARITA
ROSITA	EVITA	LJUDEVITA	BENEDIKTA
AMANTA	SAMANTA	KLEMENTA	HIJACINTA
KARLOTA	ŠARLOTA	ALBERTA	ROBERTA
ŠKOLASTA	VLASTA	MODESTA	CELESTA
AVGUSTA	ANETTA	ANJUTA	MARJUTA
DANUTA	BORUTA		

Zelo številna skupina ženskih imen s končajem **-ta** je zelo raznolika. V njej so ženske oblike moških imen na **-t**, npr. **Beata, Donata, Renata, Ljudevita, Benedikta, Klementa, Hijacinta, Modesta, Alberta, Boruta**. Opazna je skupina imen z ljubkovalno-manjšalnima sufiksoma **-eta** (it., fr.) in **-ita** (šp.), ki ustrežata slovenskemu **-ica**, npr.: **Julietta, Aneta, Agneta, Iveta, Elzeta, Rozeta** ter **Anita, Lolita, Marita, Romanita, Rosita, Sarita, Stelita**. Imena **Anjuta, Boruta, Marjuta, Danuta** so tvorjena s prip. obr. **-uta**, ki je znano v slovanskih jezikih (prim. sle. **Borut**, češ. **Bořut**, ž **Bořuta**), v katerih se pojavlja tudi kot **-eta**, npr. v pol. **Borzęta**.

-va (175, izbor):

RADAVA	VACLAVA	MILAVA	-slava (95, gl. Slav-)
GOSPAVA	DRAVA	ZDRAVA	-sava (22, gl. Slav-)
GUSTAVA	ADVA	HEDVA	MILJEVA
GENOVEVA	ŽIVA	MILVA	SILVA
GOSPOVA			

Večino ženskih imen na **-va** tvorijo imena na **-slava** in **-sava** (gl. **Slav-** v 1.1), preostala imena so ženske oblike moških imen, nekaj pa je samostojnih ženskih imen brez moškega para. Precej je tudi ljubkovalnih muslimanskih imen orientalskega izvora, npr. **Derva, Lutva, Ruva, Vasva**.

-ya (26, izbor):

KAYA, MAYA, TAYA, NADYA, LIDYA, TANYA.⁸⁹

-za (84, izbor):

AGNEZA	TEREZA	NARCIZA	LIZA
DENIZA	LUIZA	ALOJZA	ALFONZA
MIMOZA	NEVZA		

Pri imenih na **-za** je nekaj imen, ki so ženske oblike moških imen na **-z**, npr. **Deniza, Alojza, Alfonza**. Ime **Agnesa** je glede na izhodiščno lat. **Agnes** tako kot **Agnesa** pridobilo tipično ž. prip. obr. **-a**. Lat. **Agnes** bi po vzorcu nekaterih drugih lat. imen na **-s** v sle. moralo dobiti **-ž**, torej **Agnež, Agneža**, kar zdaj ni izkazano, je pa gotovo obstajalo, kar dokazuje skrajšana in zdaj najbolj uveljavljena oblika **Neža**.

-ža (27, izbor):

MATJAŽA	BLAŽA	HATIDŽA	ANDŽA
NEŽA	SNEŽA	NADIŽA	JALŽA
JANŽA	BOŽA	JOŽA	ERŽA
RUŽA	ŽUŽA		

V tabeli imen s končajem **-ža** so ženske oblike moških imen na **-ž** (**Matjaža, Blaža, Janža**), skrajšane oblike ženskih imen (**Neža, Sneža, Jalža, Erža** (obe iz Eli-

⁸⁹ Imena na **-ya** so tuje pisne različice imen na **-ja**, npr. **Kaja, Maja, Lidja, Tanja**.

zabeta), **Zuža** (prim. **Suzana**), **Andža** (prim. **Ana**), samo ženska imena **Hatidža**, **Nadiža**, **Ruža**.

S tem je obravnava ženskih imen na **-a** končana. Prehajam na obravnavo imen z drugimi končaji. Končaja **-b** in **-ć** sta zanemarljiva, saj se tako končujeta le po dve neznani imeni (**Zeinab**, **Tenasib**; **Feleć**, **Bogić**). Ostale končaje bom obdelal po dosedanjem načinu.

-d (31, izbor):

MIRSAD	WINIFRED	ADELHEID	INGRID
IRMGARD	HILTRAUD	GERTRUD	

(gl. **-traud/-trud**)

Končaj **-d** imajo razen **Mirsad** (to je zloženo muslimansko ime perzijskega porekla) nem. zložena imena z drugo sestavino **-fred**, **-frid**, **-heid**, **-rid**, **-gard**, **-traud/-trud** (slednjih je največ), ki so razložena v poglavjih **1** in **1.1**.

-e ž (771, izbor):

LJUBE	ALICE	BEATRICE	HANČE
STANČE	LENČE	ČEDE	ADELAIDE
HAMIDE	HILDE	GERTRUDE	RENEE
ŠERIFE	DRAGE	LYDIE	NATALIE
MARIE	HAMDIFE	SOFIJE	ŠEMSIJE
FRIDERIKE	ELKE	ADELE	DANIELE
ESTELLE	BAJRAME	FATIME	DIANE
ADRIANE	JANE	IRENE	KAROLINE
SABRINE	TONE	ČRNE	MARE
MIRE	LORE	LEONORE	AGNESE
DENISE	ILSE	NUŠE	KATUŠE
KATE	RENATE	AJETE	VIOLETE
ANETE	BRIGITE	LOTE	CHARLOTTE
MONIQUE	GENEVIEVE	TEREZE	RUŽE

V skupini imen na **-e** je večina tujih (tj. angl., fr., nem., muslimanskih) oblik imen, ki se v sle. praviloma končujejo na **-a**. Obstajajo tudi dvozložne tvorjenke na **-e** in **-če** večinoma hr. ali srb. izvora, ki so ljubkovalne, kot npr. **Ljube**, **Hanče**, **Stanče**, **Lenče**, **Črne**, **Mare**, **Mire**, **Kate**, **Ruže**, in se pomensko ujemajo z moškimi imeni na **-e**, ki so zelo pogosta tudi v sle. jeziku.

-f/-g/-h ž:

ADOLF	VIRAG	HEDVIG	INGEBORG
INGEBURG	HANAH	SARAH	DEBORAH
RUTH			

Končaj **-f/-g/-h** imajo tuje oblike nemških in hebrejskih imen.

-i ž (334, izbor):

GABI	MICI	MALČI	VALČI
GELČI	TILČI	JULČI	ANČI
FANČI	JANČI	BLANČI	FRANČI
LENČI	MENČI	UČI	MARIJUČI
MARJUČI	LUČI	NADI	MAGDI
MAJDI	ŠTEFI	ZOFI	DRAGI
NIKI	PAVLI	MIMI	FANI
MONI	TONI	MARI	SARI
MIRI	MAKSI	STAŠI	DUŠI
KATI	LOTI	GUSTI	SLAVI
ROZI	JOŽI		

Številna ženska imena na **-i** (obstajajo tudi tuje različice na **-y**) imajo tako kot moška imena na **-i** ljubkovalni pomen. Prip. obr. **-i** se praviloma dodaja skrajšanim enozložnim oblikam imen, tako da je večina med njimi dvozložna. Izrazito ljubkovalnost med imeni na **-i** imajo imena na **-či**. Prip. obr. **-či** se dodaja skrajšanim imenskim podstavam, ki se končujejo na tak soglasnik, da v stiku z njim ne pride do glasovnih sprememb, npr. **Mal-či, Val-či, An-či, Fan-či, Jan-či**. Prip. obr. **-či** se tako ne povezuje s skrajšanimi podstavami, ki se npr. končujejo na *d, t* ali *k*, npr. ***Majd-či, *Nad-či, *Lot-či, *Nik-či**.

-l ž (50, izbor):

ANABEL, RACHEL, KARMEL, MIŠEL, APRIL, SIBIL, KAROL 4.⁹⁰

-m ž (26, izbor):

MIRJAM, KARIM, RASIM, MAKSIM, TATUM.⁹¹

-n ž (173, izbor):

MEGAN	VIVIAN	SUZAN	ŽAN
DAJEN	MADLEN	HELEN	KARMEN
LOREN	NADIN	JOZEFIN	ŽAKLIN
KAROLIN	KARIN	KRISTIN	MARION
ALISON	IVON		

V skupini imen na končaj **-n** je nekaj angl. imen (**Megan, Alison**), precej fr., zapisanih po sle. izgovoru, ki imajo pri nas običajnejše različice na **-a** (**Žan, Madlen, Jozefin, Žaklin, Kristin**), nem. (**Karin**) idr. (**Karmen, Marion**).

⁹⁰ Tu navedene tuje oblike imen imajo v Sloveniji tudi različice na **-a**, med drugim tudi **April – Aprila**.

⁹¹ Tu gre za tuje oblike ženskih imen, med katerimi je tudi nekaj muslimanskih imen orientalskega izvora, npr. **Karim, Mejrem, Rasim**.

-r ž (42, izbor):

PILAR	SAMAR	DAGMAR	JENNIFER
ESTER	ELVIR	ELIANOR	AJNUR

V skupini ženskih imen na **-r** so v glavnem tuja imena, med katerimi imajo pri nas nekatera različice na **-a**, npr. **Ester**, **Elvira**. Nem. ime **Dagmar** (84) je v Sloveniji uporabljeno tudi kot moško ime (7).

-s ž (71, izbor):

MERCEDES	AGNES	INES	DOLORES
NIVES	TAIS	ALIS	DENIS
IRIS	KRIS	DORIS	NEVIS
ELVIS	TESS		

V tabeli so navedena nekatera pri nas bolj znana ženska imena na **-s**. Pri vključevanju v sle. prostor dobivajo nekatera med njimi tudi že različice na **-a**, npr. **Agneza**, **Alisa**, **Inesa**, **Inessa**, **Nivesa**, **Niveska**, **Denisa**, ki so včasih že pogostejše. Posebnost med temi imeni je unikatni **Elvis**, ki je bilo sicer ime znanega ameriškega pevca, pogostejša oblika **Elvisa** (110), a precej manj kot moški **Elvis** (775). Več različic ima ime **Denis** (86): **Deni**, **Denica**, **Denija**, **Denisa** (65), **Denise** (22), **Deniza**, **Denja**, **Dennise**.

-t ž (89, izbor):

SABAHAT	ELIZABET	BERNADET	NIKOLET
KIMET	ANET	MARGARET	EDIT
JUDIT	MARGRIT	MARGOT	ANALOT
JEDERT	GERTRAUT	RUT	

Razen pri imenu **Jedert**, ki je starejša sle. oblika za nem. **Gertraut**, so ostala imena na **-t** zapisi tujih, zlasti fr. oblik ženskih imen po njihovem izgovoru, npr. **Bernadet**, **Nikolet**, **Anet**, **Margot**. Med temi imeni je tudi precej večinoma unikatnih muslimanskih imen orientalskega izvora, npr. **Sabahat**, **Sadet**, **Hamijet**, **Kimet**, **Šuhret**.

-y ž (74, izbor, gl. -i):

GABY	NANCY	SANDY	MEGY
NIKY	LILY	EMY	ANNY
MARY	KATY	BETY	SUZY

-z ž (10):

FIRDEZ, AGNEZ, INEZ, TEREZ, DOLOREZ, NIVEZ.⁹²

⁹² Končaj **-z** je pri nekaterih imenih samo zamenjava za običajnejši **-s** (tj. **Agnes**, **Ines**, **Dolores**, **Nives**), ki imajo pri nas tudi že različice na **-a** (**Agneza**, **Inesa**, **Nivesa**). **Firdez** je različica muslimanskega imena perzijskega izvora **Firdevsa** (gl. I. Smailović, Muslimanska imena orijentalnog porijekla, 250)

To je prikaz končajev in priponskih obrazil, ki temelji na popolnem seznamu vseh uradno zapisanih rojstnih imen v Sloveniji po stanju 31. 12. 1994. Glede na bogato gradivo, ki ga predstavlja slovenski imenski fond, je podan prostorsko racionalno in fragmentarno, saj so v celoti prikazane le posamezne manjše skupine priponskih obrazil, vse ostalo pa v izboru. Bolj celovit je prikaz imen v poglavju 1.1, kjer so iz posameznih imenskih podstav razen zloženih imen navedene vse skrajšane oblike in tvorjenke, in to z navedbo pogostnosti. Kdor pa bi želel imeti popolno predstavo o obsegu sedanjega rojstnoimenskega zaklada v Sloveniji, ima na razpolago že omenjeni *Seznam vseh uradno zapisanih imen v Sloveniji s frekvencami z dne 31. 12. 1994*, ki je izšel leta 1996 kot priloga Leksikona imen.

Okrajšave in kratice

arab.	arabski, arabščina
angl.	angleški, angleščina
bolg.	bolgarski, bolgarščina
češ.	češki, češčina
fr.	francoski, francoščina
gr.	grški, grščina
GZS	Gradivo za zgodovino Slovenije
hr.	hrvaški, hrvaščina
IMK	Izvestja muzejskega društva za Kranjsko
it.	italijanski, italijanščina
lat.	latinski, latinščina
LMS	Letopis Matice Slovenske
luž. srb.	lužiškosrbski, lužiška srbščina
m	moški spol
nem.	nemški, nemščina
OJ	Onomastica jugoslavica
op.	opomba
pol.	poljski, poljščina
polab.	polabski, polabščina
prip. obr.	priponsko obrazilo
psl.	praslovanski
rus.	ruski, ruščina
sam.	samostalnik
sle.	slovenski, slovenščina
slov.	slovanski
srb.	srbski, srbščina
star.	starinski
stč.	staročeški
stcsl.	starocerkvenoslovanski
stvn.	starovisokonemški
tur.	turški

zlož.	zložen
ž	ženski spol
ž. obl.	ženska oblika

Viri in literatura

- BABIĆ, Stjepan, *Tvorba riječi u hrvatskom književnem jeziku*, Zagreb 1986.
- BAJEC, Anton, *Besedotvorje slovenskega jezika I, Izpeljava samostalnikov*, Ljubljana 1950.
- BEZLAJ, France, *Etimološki slovar slovenskega jezika I–III, A–J, K–O, P–S*, Ljubljana 1976, 1982, 1995.
- BOSANAC, Milan, *Prosvjetin imenoslov*, Zagreb 1984.
- BREZNIK, Anton, Zloženke v slovenščini, Anton Breznik, *Jezikoslovne razprave*, izbral in uredil Jože Toporišič, Ljubljana 1982, 315–333.
- BURKART, Walter, *Neues Lexikon der Vornamen*, Köln 1987.
- DAUZAT, Albert, *Dictionnaire étimologique des noms de familles et prénoms de France*, Paris 1951.
- DAUZAT, Albert, *Les noms de personnes, origine et évolution, Prénoms – Noms de famille – Surnomes – Pseudonymes*, Paris 1950.
- GLONAR, Joža, *Poučni slovar*, Ljubljana 1931–1938.
- GLONAR, Joža, *Slovar slovenskega jezika*, Ljubljana 1936.
- HUMAR, Marjeta, Lastna imena v starejših slovenskih besedilih in slovarjih kot kulturološka prvina, *Simpozij slovenska lastnoimenskost*, Pišcece 1999, zbornik, ur. Jože Toporišič, Novo mesto 2001, 111–128.
- JAKOPIN, Franc, Jezikovna in pisna adaptacija imen v besedilih 16. stoletja, Zbornik *Družbena in kulturna podoba slovenske reformacije*, Ljubljana 1986, 69–75.
- JAKOPIN, Franc, Struktura slovenskih priimkov v statistični osvetlitvi, *Slavistična revija* 25 (1977), kongresna, 5–25.
- KEBER, Janez, *Leksikon imen, druga dopolnjena izdaja*, Celje 1996.
- KEBER, Janez, *Leksikon imen, Seznam vseh uradno zapisanih imen s frekvencami v Sloveniji z dne 31. 12. 1994*.
- KEBER, Janez, Osebna imena v Sloveniji kot dokazila slovenske identitete, *Traditiones* 26 (1997), 101–108.
- KEBER, Janez, Osebna imena v ljudskih pesmih, *Traditiones* 28/1 (1999), 269–280.
- KEBER, Janez, Ženska imena v Sloveniji, *XXXIII. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*, zbornik predavanj, Ljubljana 1997, 33–43.
- KOS, France, Ob osebnih imenih pri starih Slovencih, *LMS* 1886, Ljubljana, 107–151.
- KOS, France, *Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku*, Prva knjiga, Ljubljana 1902, Druga knjiga, Ljubljana 1906; Tretja knjiga, Ljubljana 1911, Četrta knjiga, Ljubljana 1915, Peta knjiga, Ljubljana 1928.

- KOŠMRLJ, Maja, Dvočlenska antroponima v slovenskih krajevnih imenih, *Onomastica jugoslavica* 2, Ljubljana 1970, 102–117.
- KRONSTEINER, Otto, *Die alpenlawischen Personennamen*, Wien 1975.
- MARETIĆ, Tomo, O narodnim imenima i prezimenima u Hrvata i Srba, *Rad LXXXI*, 1886, 81–146, *LXXXII*, 1886, 69–154.
- MARUŠIČ, A., Imena in priimki, *Domovina* 1867, št. 33, 35, 37, 38, 40, 43, 46–52.
- MIKLOŠIČ, Fran, *Die Bildung der slavischen Personen – und Ortsnamen*, Heidelberg 1927.
- SCHEINIGG, Johann, Slovenska imena v starih listinah *IMK III*, Ljubljana 1893, 8–13, 47–53, 94–101, 140–148.
- SCHLIMPERT, Gerhard, *Slawische Personennamen in mittelalterlichen Quellen Deutschlands*, Berlin 1964.
- SEIBICKE, Wilfried, *Vornamen*, Zweite, vollständig überarbeitete Auflage, Frankfurt am Main, 1991.
- SKOK, Petar, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika I–IV*, Zagreb 1971, 1972, 1973, 1974.
- SMAILOVIĆ, Ismet, *Muslimanska imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini*, Sarajevo 1977.
- SNOJ, Marko, *Slovenski etimološki slovar*, Ljubljana 1997.
- SVOBODA, Jan, *Staročeská osobní jména a naše příjmení*, Praha 1964.
- ŠIMUNDIĆ, Mate, *Rječnik osobnih imena*, Zagreb 1988.
- TASZYCKI, Witold, *Polskie nazwy osobowe*, 1924.
- TOPORIŠIČ, Jože, *Slovenska slovnica*, Ljubljana 2000.

On the Structure of First Names in Slovenia

Summary

*The discussion on the structure of first names in Slovenia is based on the statistical data from the year 1994 and consists of two parts. The first part brings a general introduction and discusses compound masculine and feminine names according to the alphabetical order of their component parts. An account of the foreign bases to which a Slovenian component was added (e.g. the morphemes **-mir** and **-slav**) is given, but also some other compound names were taken into consideration – especially those Germanic compound names which are, together with their derivations, frequently used in Slovenia. After a general introduction on formation of the phonetic realization of first names the second part discusses masculine and feminine names according to their derivational suffixes. The overview focuses especially on Slovenian suffixes, their function or meaning and their changes. Slovenian component parts, i.e. the morphemes and the suffixes, together with the heritage of Slavic names, recently restored by borrowing from other Slavic nations, transformed the originally foreign names so that they became part of the Slovenian linguistic and cultural systems. The research reveals the immense transformational and formational abilities of the Slovenian language. The uncritical acceptance of*

foreign names has resulted in the use of too many foreign formations which are incorrect and/or unacceptable as well. The names of immigrants from former Yugoslav republics represent a notable share in this group. Better knowledge on the structure of first names in Slovenia may lead to more adequate decisions in choosing and giving names.